

TERVOLA

MYÖNTEISIÄ
MAHDOLLISUUKSIA

TILINPÄÄTÖS 2009

SISÄLTÖ

Kunnanjohtajan katsaus	1
Perustietoa kunnasta	3
Kunnan toiminnan kehittämistavoitteet	4
Kunnan hallinto	5
Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	7
Ollennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	8
Kunnan henkilöstö	8
Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	8
Ympäristötekijät	9
Sisäisen valvonnan järjestäminen	10
Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	12
Rahoitusasema ja sen muutokset	13
Kokonaistulot ja -menot	15
Kuntakonsernin toiminta ja talous	16
Tilikauden tuloksen käsittely	21
Talousarvion taloustavoitteiden toteutuminen vuonna 2008	22
Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	23
Tilinpäätöslaskelmat	74
Tilinpäätöksen liitetiedot	83
Tilinpäätöksen allekirjoittaminen	98

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Kulunut vuosi oli monella tapaa poikkeuksellinen. Uusi valtuusto sai aloittaa toimintansa maailmantaloudellisen taantumun keskellä, jonka heijastusvaikutukset ulottuivat Tervolaankin. Maailmantalouden taantuma ei tuntunut hellittävän, vieni ei vetänyt ja talouden alamäki jatkui. Alkuvuoden perusteella näytti, ettei kunnan talousarvio pitäne lainkaan, verotulokehitys oli negatiivinen ja palvelujen ostot huomattavasti ennakoitua suuremmat, eikä toiminta pysy asetetuissa raameissa. Kevään aikana tilanne alkoi kuitenkin tasaantua ja loppuvuotta kohti mentäessä kuntamme tilanne parani huomattavasti, syksyllä työttömyysasteemme oli jopa seutukunnan alhaisin.

Kunnan taloudenpidon kannalta vuosi 2009 oli huomattavasti ennakoitua parempi. Kunnanvaltuusto päätti jo vuonna 2007 varautua tuleviin investointeihin ja vuodelle 2008 kunnallisveroprosenttia tarkistettiin 19,5:een. Taloudellisesta taantumasta huolimatta verotuloja kertyi 133.000 euroa arvioitua enemmän, mikä selittyy kunnallisverotulon ja kiinteistöverotulon arvioitu suuremmasta kertymästä. Sen sijaan yhteisöverotulon osuus laski lähes 130.000 euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Hallintokunnat pysyivät hyvin talousarviossa, toimintatulot olivat yli 400.000 euroa ennakoitua suuremmat ja toimintakulut vastaavasti lähes 700.000 ennakoitua pienemmät. Merkillepantavaa on myös se, että henkilöstökulut kasvoivat vain 3 % aiemmin tehdyistä palkkaratkaisuista huolimatta. Tästä kuuluu suurin kiitos kuntamme työntekijöille, jotka ovat määrätietoisesti kehittäneet palvelujamme entistä laadukkaammiksi ja kustannustehokkaammiksi. Myös päätökset lisäresurssien kohdentamisesta ovat osuneet kohdalleen. Tämä näkyy erityisesti palvelujen oston pienestä, vajaan 4 %:n kasvusta, josta suurin osa selittyy erikoissairaanhoidon kohonneilla kustannuksilla.

Vuosi 2009 oli kunnassamme suurten linjapäätösten aikaa. Kuntamme antoi lausunnon Simon Karsikkoon suunnitellusta ydinvoimalaitoksesta, jonka periaatepäätöslupa on parhaillaan eduskunnan käsittelyssä. Asia ratkenee tämän vuoden aikana. Syyskuussa päätettiin lähteä mukaan Kemi-Tornion seudulla toteutettavaan kuntajakoselvitykseen, jossa mahdollisten kuntaliitosten lisäksi selvitetään yhteistyön syventämismahdollisuudet kuntien kesken. Varsinainen työ alkaa tämän vuoden huhtikuussa ja selvitysmiehenä toimii Timo Säkkinen.

Kulunut vuosi oli myös investointien vuosi. Vanhusten palveluasumisen yksikkö (rivitalo) valmistui tammi-kuussa ja vanhusten tehostetun palveluasumisen yksikkö toukokuussa. Molempiin kohteisiin saatiin Valtion asuntorahaston avustusta. Kustannusarvioltaan lähes 3 miljoonan euron hanke sai jatkoa, kun valtuusto hyväksyi syyskuussa terveyskeskuksen ja vanhainkodin peruskorjaus- ja laajennushankkeen suunnitelmat ja kustannusarviot. Taloudellisesti epävakana aikana kuntamme halusi olla mukana elvytystalkoissa nopeuttamalla investoinnin toteutusta. Kokonaisuudessaan kuntahistoriamme suurin,

yli 6 miljoonan euron investointi valmistunee vuoteen 2013 mennessä. Tämän vuoden helmikuussa saimme myönteisen päätöksen aluehallintovirastolta, terveyskeskuksen ja vanhainkodin peruskorjaus- ja laajennushankkeemme 3,7 milj. euron kustannuksiin oli myönnetty 203.925 euroa avustusta.

Vuosi toi myös haasteita mukanaan. Vuonna 2008 päätettiin lääkärivastaanottopalvelujen tuottaminen ulkoistaa tarjouskilpailun perusteella ODL Terveys - Coronaria Hoitoketju Oy:lle. Ensimmäisen vuoden perusteella toiminta näytti sujuvan hyvin, lääkärivaihtuvuus oli vähäistä ja lääkäriaikoja oli saatavissa. Kevään aikana tilanne muuttui, palvelutaso laski, lääkäriaikoja jouduttiin jonottamaan ja yleinen tyytymättömyys ulkoistettuja lääkäripalveluita kohtaan lisääntyi. Parhaillaan neuvotellaan tilanteen korjaisesta sekä toiminnan laadun palauttamisesta sopimuksen mukaiselle tasolle.

Huolta herättää myös kuntakonsernin lainakannan kasvu. Kunnan lainamäärä asukasta kohden nousi 79 euroa kun koko kuntakonsernin lainamäärä kohosi 297 euroa asukasta kohden. Kunnan konserniyhtiöiden tuleekin entistä kriittisemmin tarkastella yhtiöiden omaa toimintaa sekä toiminnan kehittämismahdollisuuksia. Kuntien yhteistyön tiivistymisen myötä erityyppiset ostopalvelu- ja toimeksiantosopimukset ovat lisääntyneet. Sopimuksia tehtäessä tulee huolehtia, että kaikki palvelutuotantokustannukset mukaan lukien yleishallintokustannukset tulevat katettua sopimuksista saatavilla korvauksilla.

Kunnan omistaman elinkeinojen kehittämissyhtiö Riverbank Oy:n toiminta käynnistyi varsinaisesti elokuun puolivälissä, kun elinkeinokoordinaattori Matti Alatalo aloitti työnsä. Yhtiön, kuntamme yrittäjien ja kunnan välinen yhteistyö on käynnistynyt hyvin, syksyn aikana hyväksyttiin kunnan ja elinkeino-yhtiön välinen yhteistyösopimus. Tämän vuoden puolella saatiin ensimmäisiä konkreettisia näyttöjä yhtiön toiminnasta, kun pitkään uinumassa ollut Talvi taittuu Tervolassa –tapahtuma saatiin jälleen jaloilleen. Kunnan hanketoiminta on ollut vilkasta, Kemi- Tornio kehittämisskeskuksen yhteisten hankkeiden lisäksi kunnalla on ollut useita omia hankkeita. Matkailun kehittämiseen on panostettu TEEMA-hankkeessa (Tervolalaisia elämyksiä matkailuun), nuorten työpa-jatoimintaa on kehitetty NuoriSOS- hankkeessa, jossa on samalla pyritty ehkäisemään nuorten syrjäytymistä. Alueen yritysten verkottumista sekä alueen tunnettavuutta on pyritty edistämään Varikon kehittämishankkeen avulla.

Kuntamme yritykset ovat myös kunnostautuneet. Taantumasta huolimatta on uskallettu tehdä rohkeita, kauaskantoisia ratkaisuja. Viime vuodesta mieliimme ovat varmasti jääneet Tervolan Saha ja Höyläämö Oy:n kauppa, jossa Vuokilan sisarukset ostivat muutamia vuosia sitten myymänsä osakekannan takaisin itselleen Ruukki Group Oy:ltä. Samalla yhtiön kotipaikaksi tuli Tervola. Paakkola Conveyors Oy:n päätti vuonna 2009 investoida toimintaansa Tervolan Teraspuistossa ja laajentaa vuonna 2008 rakentamaan-

sa teollisuushallia merkittävästi. Investointi vauhdittanee alueen, Tervolan Teräspuiston, kehittämistä edelleen.

Kuntamme alueen puhelinyhteyksissä saatiin merkittävä parannus, kun Tervolan kunnan ja Kätkävaaran kyläläisten yhteisesti vuosikautia ajama puhelinmastot saatiin rakennettua Kätkävaaraan. Varsinaisen mastohankkeen rahoittajana ja toteuttajana toimi Sonera. Kunnan lupaus järjestää sähköt maston juurille nopeutti rakentamispäätöksen tekoa ja ensimmäiset puhelut saatiin kännyköillä soitettua ennen joulua. Tällä hetkellä Kätkävaarassa on kuntamme toimivimmat ja nopeimmat langattomat 3G-yhteydet.

Valtuuston ensimmäinen toimintavuosi on mennyt ennakoitua paremmin. Tervolan kunnalla ei ole katamattomia alijäämiä ja vuoden 2009 tilinpäätöskin näyttää 850.000 euron ylijäämää. Aiempien vuosien ylijäämät huomioiden ylijäämää on 2,2 milj. euroa. Kuntamme haluaa edelleen olla syventämässä yhteistyötä naapurikuntien kanssa, yhteistyön edellytyksenä on, että siitä on toiminnallista ja taloudellista hyötyä kunnalle ja kuntalaisille. Kuluvan vuoden aikana on valtuutettujen varauduttava myös ottamaan kantaa mahdollisen kuntajakoselvityksen tekemiseen.

Tämä vuosi tulee olemaan haasteellinen. Verotulojen kasvu näyttää pysähtyneen, verotulokertymä on jopa edellistä vuotta alhaisempi. Kunnanvaltuusto edellyttämän "säästökuurinkin" jälkeen ei talousarviomme vuodelle 2010 ole kuin 23.000 euroa ylijäämäinen. Taluspohjamme vahvistamiseksi kunnanvaltuusto päätti korottaa kiinteistöveroja, korotuksilla arvioitiin olevan noin 300.000 euron vaikutus. Mikäli verotulokehitys jatkuu nykyisellään eikä korjaavia toimenpiteitä tehdä, voi vuodesta 2010 tulla useita satoja tuhansia euroja alijäämäinen. Samalla kuitenkin kunnan palveluvalvoitteet väestön ikääntymisen sekä uusien palvelumuotojen myötä tulevat lisääntymään. Luottamustoimielinten on entistä tarkemmin harkittava, mihin niukkenevat taloudelliset resurssit kohdennetaan nykyistä laadukasta palvelutasoa vaarantamatta. Harkintaan on otettava myös taksojen ja maksujen tarkistukset, verorasitteen lisääminen sekä uusien, ennakkoluulottomien toimintamallien kehittäminen.

Omasta puolestani haluan kiittää Teitä kaikkia kuntalaistemme hyväksi tekemästänne työstä. Kunnan perustehtävä on järjestää kuntalaisilleen heidän tarvitsemansa palvelut. Tässä työssä olemme onnistuneet hyvin. Vaikka vuosi 2009 oli taloudellisesti ja toiminnallisesti hyvä, on meidän syytä jatkaa määrätietoista ja pitkäjänteistä toimintaa kuntalaistemme hyvien ja laadukkaiden palvelujen turvaamiseksi ja kehittämiseksi. Työmme kuntamme ja kuntalaistemme hyvinvoinnin edistämiseksi jatkuu myönteisten mahdollisuuksien Tervolassa.

Mika Simoska
kunnanjohtaja

TERVOLA - MYÖNTEISIÄ MAHDOLLISUUKSIA**PERUSTIETOA KUNNASTA**

Perustamisvuosi	1867
Kokonaispinta-ala	1.594,48 km ² (1.1.2009)
- maata	1.561,82 km ²
- vettä	32,66 km ²
Asukkaita 31.12.2009	3.462
Tukialue	1
EU:n tukialue	1
Veroprosentti	19,50

Tärkeimmät etäisyydet kirkonkylästä

Rovaniemi	75 km
Kemi	45 km
Lentokenttä-Kemi	40 km
Satama-Kemi	55 km
Valtatie n:o 4	2 km
Rautatieasema	2 km

Kunnan hallinnolliset yhteydet

- * Peräpohjolan poliisilaitos
- * Kemi-Tornion käräjäoikeus
- * Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiri
- * Kemi-Tornio alueen kehittämiskeskus
- * Lapin liitto
- * Lapin aluehallintovirasto
- * Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
- * Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- * Lapin metsäkeskus

Kunnan sijainti ja alue

Tervolan kunta rajoittuu etelässä Keminmaan ja Simon kuntiin, lännessä Tornion kaupunkiin, pohjoisessa Rovaniemen kaupunkiin ja idässä Ranuan kuntaan.

Tervolan kokonaispinta-ala on 1.594,48 km². Kunnan halki virtaavan Kemijoen ja jonkin verran sen sivujokien varsilla on alavaa maanviljelysalueita, josta maa jatkuu loivasti kumpuillen kunnan rajoilla oleviin vaaroihin. Erilaiset suot muodostavat suurimman osan kunnan pinta-alasta.

Väestö

Tervolan kunnan väkiluku vuodenvaihteessa 2009 - 2010 oli 3.462 henkilöä.

	31.12.2009	31.12.2008
Miehiä	1765 51,0 %	1.788 51,4 %
Naisia	1697 49,0 %	1.688 48,6 %
Syntyneet	36	24
Kuolleet	53	41

Tervolan väestön kehitys vuosina 1995 - 2009

1995	4.079	-53
1996	4.065	-14
1997	4.032	-33

1998	4.032	-
1999	3.953	-79
2000	3.895	-58
2001	3.864	-31
2002	3.781	-83
2003	3.729	-52
2004	3.710	-19
2005	3.679	-31
2006	3.659	-20
2007	3.550	-109
2008	3.476	-74
2009	3.462	-14

Väestön ikärakenne

31.12.2009			31.12.2008	
0 – 14	566	16,3	572	16,4 %
15 - 64	1.994	57,6	2.005	57,7 %
65 -	902	26,1	899	25,9 %

Elinkeinorakenne

Alla olevasta taulukosta nähdään Tervolan kunnan elinkeinorakenteen muuttuminen vuodesta 1990 vuoteen 2007.

	1990	1995	2005	2006	2007
Väestö	4.165	4.079	3.679	3.659	3.550
Työvoima	1.839	1.683	1.435	1.427	1.389
Työpaikat	1.431	1.113	1.030	1.049	1.080
*alkutuot.	368	219	168	162	179
* jalostus	207	169	193	213	235
* palvelut	813	689	656	666	651
* tuntematon		36	13	8	15

KUNNAN TOIMINNAN KEHITTÄMISTAVOITTEET

Suunnitelmakaudella tavoitteena on ottaa käyttöön tasapainoisen onnistumisen ajattelu- ja toimintamalli, jonka tarkoituksena on saattaa kunnan kehittämisen painopistealueet keskinäiseen tasapainoon. Toiminnan näkökulmien pohjalta lyhyen tähtäimen tavoitteet ja painopistealueet asetetaan hallintokunnittain vuosittain talousarvionvalmistelun ja hyväksymisen yhteydessä.

VISIO Tervola on monipuolisia palveluja tarjoava noin 4.000 asukkaan turvallinen ja viihtyisiä Kemi-Tornio alueen maaseutukunta.

Myönteisten mahdollisuuksien Tervola tunnetaan virkeänä kulttuuripitäjänä, uuden maaseutupolitiikan ja monialaisen yritystoiminnan suunnan näyttäjänä.

TOIMINTA-AJATUS Hyvinvoinnin lisääminen tervolalaisen kulttuuriperinteen pohjalta maaseutuelämän myönteisiä mahdollisuuksia vahvistamalla.

TOIMINTASTRATEGIA Luoda kunnalle iloisen ja virkeän kulttuuripitäjän imago.
Luoda hyvät edellytykset kannattavalle yritystoiminnalle ja tukea perusteellisuutta ja maataloutta palvelevien yritysten syntymistä Tervolaan.

Tukea yritystoiminnassa luovaa, pienimuotoista käsityötaitoon perustuvaa erilaista pitkälle erikoistunutta tuotantoa.

Tehdä Tervolasta uuden maaseutupolitiikan suunnannäyttäjää.

Pyrkä hyödyntämään ohikulkevaa matkailijavirtaa.

Luoda virikkeellinen ja viihtyisä elinympäristö.

PAINOPISTEALUEET 2008 - 2009

NÄKÖKULMA	
RESURSSIT JA TALOUS	Oikein mitoitettut resurssit suhteessa toiminnallisiin tavoitteisiin. Tasapainoinen talous
ASIAKAS JA VAIKUTTAVUUS	Hyvä palveluiden saatavuus ja riittävyys Viihtyisä ja turvallinen ympäristö Menestyvät yritykset ja positiivinen työpaikkakehitys Myönteinen Tervola-kuva ja identiteetti
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY	Osaava, itseään kehittävä, työhönsä sitoutunut ja riittävä henkilöstö Ammattitaitoisen työvoiman saatavuus Hyvä työilmapiiri ja työssä jaksaminen Hyvä johtaminen
PROSESSIT JA RAKENTEET	Kuntalaisten osallistumista edistävä organisaatio Sisäinen yhteistyö palvelutuotannossa ja toimiva organisaati rakenne Monipuolinen seutukunnallinen yhteistyö Tehokkaat prosessit

KUNNAN HALLINTO

Kunnanvaltuusto

Lokakuussa 2008 käydyissä kunnallisvaaleissa kunnanvaltuustoon valittiin 21 valtuutettua. Valtuutettujen määrä vuoden 2000 kunnallisvaaleissa aleni 21:een kunnan väestömäärän ollessa alle 4.000. Kunnanvaltuuston voimasuhteet toimikaudella 2009 - 2012 muodostuivat seuraavaksi:

- * keskustapuolue 10 valtuutettua
- * vasemmistoliitto 7 valtuutettua
- * sitoutumattomat 2 valtuutettua
- * sosialidemokraattinen puolue 2 valtuutettua

Kunnanvaltuuston varsinaiset jäsenet kertomusvuonna

Nimi	ammatti	ryhmä
Alatalo Markku	sähköteknikko	KESK
Antinkaapo Hannu	peltiseppä,rak.alan yr	SDP
Davidila Teija	perhepäivähoitaja	VAS
Ekorre Maija-Liisa	erikoissairaanh/kätilö	VAS
Heikkinen Arja	toimistos sihteeri	KESK
Jurva Pirjo	lomasihteeri	KESK
Kaarninen Sari	maanviljelijä	KESK
Kariniemi Juha	rehtori	TERSIT
Keränen Pertti	sähköasentaja	VAS
Kiimalainen Erkki	eläkeläinen	VAS
Kössö Maire	tietotekn.ins (amk)	KESK
Lampela Juhani	maanviljelijä	KESK
Maikkunen Jouko	muurari	VAS
Salminen Hanna	tradenomi	VAS
Starck Ritva	km. käsityönopeuttaja	KESK
Tammela Anu	maaseutuyrittäjä	TERSIT
Tauriainen Matti	huolto/korjausmies	VAS
Tepsa Jani	lentok.huoltomies	SDP
Vaajoensuu Matti	maatalousyrittäjä	KESK
Vaara Jussi	yrittäjä	KESK
Ylimartimo Aatto	maanviljelijä	KESK

Ryhmittymien ensimmäiset ja toiset varajäsenet

Nimi	ammatti	ryhmä
Nyysönen Juha	yrittäjä	VAS
Pesonen Hanna	kasv. yo/merkonomi	KESK
Hepoaho Heikki	arkkitehti, opettaja	TERSIT
Kyngäs Alpo	maatalouslomittaja	VAS
Pullola Paula	sairaanh/osastonh	KESK
Järvinen Reino	tullitarkastaja	TERSIT

Puheenjohtajana vuonna 2009 toimi sähköasentaja Pertti Keränen, I varapuheenjohtajana maanviljelijä Aatto Ylimartimo ja II varapuheenjohtajana sähkötekniikko Markku Alatalo.

Kunnanvaltuusto kokoontui vuonna 2009 kuusi kertaa, joissa valtuusto käsitteli 122 asiaa. Vuonna 2009 tärkeimpiä päätöksiä olivat:

Kokous 22.1.2009:

- 4 § Kunnanvaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien vaali kalenterivuodeksi 2009
- 9 § Kunnanhallituksen vaali toimikaudeksi 2009-2010
- 10 § Keskusvaalilautakunnan vaali toimikaudeksi 2009-2012
- 11 § Koulutuslautakunnan vaali toimikaudeksi 2009-2012
- 12 § Maaseutulautakunnan vaali toimikaudeksi 2009-2012
- 13 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan vaali toimikaudeksi 2009-2012
- 14 § Tarkastuslautakunnan vaali toimikaudeksi 2009-2012
- 15 § Teknisen lautakunnan vaali toimikaudeksi 2009-2012
- 16 § Vapaa-ajanlautakunnan vaali toimikaudeksi 2009-2012

Kokous 12.3.2009:

- 37 § JHTT-yhteisön valitseminen kunnanvaltuuston toimikautta 2009-2012 vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten
- 38 § Kunta- ja palvelurakennemuutoksen sekä puitelain velvoitteiden toteuttaminen

Kokous 11.6.2009:

- 54 § Rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä suoritettavat maksut
- 55 § Valtuustokauden 2005-2008 työskentelyn arviointi
- 56 § Tervolan kunnan henkilöstötilinpäätös
- 60 § Tervolan kunnan tilinpäätös vuodelta 2008
- 67 § Hakeutuminen alueellinen koheesio- ja kilpailukykyohjelma-KOKOon
- 68 § Lausunto Fennovoima Oy:n ydinvoimalaitoshanketta koskevasta periaatepäätöshakemuksesta

Kokous 17.9.2009:

- 77 § Aloite yksityislääkärin määräämän laboratorionäytteen ja röntgenkuvan ottamisesta terveyskeskuksessa
- 78 § Kätkävaaran tukiasemamaston toteuttamisedellytysten parantaminen
- 83 § Kunnan takauksen myöntäminen Tervolan Vuokralat Oy:n lainalle
- 84 § Terveyskeskuksen ja vanhainkodin peruskorjaus- ja laajennushankkeen kakkosvaiheen suunnitelmien ja kustannusarvion hyväksyminen
- 85 § Sopimus elinkeinopalvelujen ostamisesta Riverbank Oy:ltä
- 87 § Lausunnon antaminen kuntajakolain 8 §:n mukaisen erityisen selvityksen asettamisesta Kemi-Tornion seudulle

Kokous 5.11.2009:

- 95 § Huoneiston varaaminen VPH Rakennus ja Sähkö Oy:n rivitalohankkeesta
- 96 § Aiesopimus Kemi-Ounasjokien kalateiden toteuttamisesta ja rahoittamisesta sekä kalatiekuntayhtymän perussopimus
- 97 § Selvitys sivistystoimen henkilöjärjestelyistä

104 § Kunnan tuloveroprosentin sekä kiinteistöveroprosenttien määrääminen vuodelle 2010

Kokous 10.12.2009

109 § Palvelutalon ja ryhmäkodin suunnitelmien ja kustannusarvion hyväksyminen/Urakkatarjousten ratkaiseminen/Työn vastaanottaminen ja taloudellinen loppuselvytys

110 § Lausuntopyyntö loppuraportista Kunnan johtaminen – demokratia, työnjako ja vastuu sekä pormestarin suoria vaaleja koskeva kokeilu

113 § Tenergia Oy:n pääomallainan muuttaminen velkakirjalainaksi

114 § Ympäristöpalveluiden yhteistoiminta-alue

115 § Kunnan vuoden 2010 ilmoitus-/tiedotuslehden määrääminen

118 § Tervolan kunnan hyvinvointikertomus 2009-2012

120 § Kemi-Tornion seudun kuntajakoselvittäjän nimeäminen

121 § Vuoden 2010 talousarvion ja vuosien 2011-2012 taloussuunnitelman hyväksyminen

Kunnanhallitus

Kunnanvaltuusto valitsi kunnanhallituksen jäsenet toimikaudeksi 2009 - 2010. Kertomusvuonna kokoonpano oli seuraava:

Varsinaiset jäsenet

Nimi	ammatti	ryhmä
Antinkaapo Hannu	peltiseppä,rak.alan yr	SDP
Kiimalainen Erkki	eläkeläinen	VAS
Kössö Maire	tietotekn.ins (amk)	KESK
Lampela Juhani	maanviljelijä	KESK
Portti Inkeri	koulunkäyntiav.	VAS
Tammela Anu	maaseutuyrittäjä	TERSIT
Vaara Jussi	yrittäjä	KESK

Varajäsenet

Haapakoski Heikki	eläkeläinen	KESK
Kokkonen Lea	yo-merkonomi	TERSIT
Kola Mariaana	tuntiopettaja	VAS
Pesonen Hanna	kasv. yo/merkonomi	KESK
Ryynänen Martti	eläkeläinen	KESK
Tauriainen Matti	huolto/korjausmies	VAS
Tepsa Jani	lentok.huoltomies	SDP

Puheenjohtajana toimi yrittäjä Jussi Vaara ja varapuheenjohtajana eläkeläinen Erkki Kiimalainen.

Kunnanhallituksen esittelijänä toimi kunnanjohtaja Mika Simoska. Sihteerinä toimi hallintojohtaja Marjatta Vaajoensuu.

Kunnanvaltuuston asettamat toimielimet

Kunnan luottamushenkilöorganisaation muodostavat kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen lisäksi tarkastuslautakunta ja seuraavat päävastuualueilla toimivat lauta- ja johtokunnat:

Hallintopalvelujen ja kehittämistoimen päävastuualue

1. keskusvaalilautakunta
2. maaseutulautakunta

Teknisen toimen päävastuualue

3. tekninen lautakunta

Sivistystoimen päävastuualue

4. koulutuslautakunta
5. vapaa-ajanlautakunta
6. peruskoulujen ja lukion johtokunnat

Sosiaali- ja terveydenhuollon päävastuualue

7. sosiaali- ja terveyslautakunta

Viranhaltijaorganisaatio

Kunnan henkilöstön päävastuualueisiin pohjautuva osastojako on seuraava:

- * tekninen osasto
- * sivistysosasto
- * sosiaali- ja terveysosasto

Hallintopalvelujen ja kehittämistoimen päävastuualueella osastojen toimintaa avustaa kunnanjohtajan johdolla toimiva palveluyksikkö.

Kunnanhallituksen määrääminä osastopäällikköinä toimivat vuonna 2009

- * tekninen osasto tekninen johtaja Veikko Kähkölä
- * sivistysosasto sivistysjohtaja Marjaana Kamula Kummu
- * sosiaali- ja terveysosasto sosiaalijohtaja Helena Hartikainen.

Yhteensopivista tehtäväkokonaisuuksista on osastojen ja palveluyksikön puitteissa muodostettu vastuualueita.

Kunnanjohtaja, osastojen päälliköt, johtava lääkäri ja hallintojohtaja muodostivat kunnan johtoryhmän.

Kunnanvaltuusto on määritellyt 6.4.2006 § 22 tilivelvollisiksi seuraavat luottamushenkilöt ja kunnan palveluksessa olevat viranhaltijat:

kaikkien toimielinten jäsenet (lukuun ottamatta valtuusto)

kaikkien toimielinten esittelijät

kunnanjohtaja

osastopäälliköt

hallintojohtaja

maaseutupäällikkö

edunvalvoja

kunnaninsinööri

rakennustarkastaja

sosiaalijohtaja

johtava lääkäri

kunnaneläinlääkäri

(kansalaisopiston rehtori) sivistysjohtaja

vapaa-aikasihteerit

YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Yleinen taloudellinen kehitys

Kansainvälisessä taloudessa taantumien syvin vaihe on ohitettu ja tilanne on alkanut kohentua. Maailmantalouden ennakoitaan supistuneen runsaan prosentin vuonna 2009. Vuosille 2010 - 2011 odotetaan yli kolmen prosentin kasvua. Suomen talouden alamäki vuoden 2008 lopulla ja vuoden 2009 alkupuoliskolla oli erittäin nopea ja jyrkkä, vuonna 2009 bruttokansantuote supistui arviolta yli 7,5 prosenttia. Kansainvälisen taantumien seurauksena Suomen vienti väheni noin neljänneksen. Viennin kasvua rajoittaa lisäksi metsäteollisuuden rakennemuutos, jonka arvioidaan edelleen jatkuvan. Lähivuosina Suomen kansantalouden odotetaan toipuvan muun Euroopan mukana talouskriisistä. Kasvun odotetaan olevan kuitenkin selvästi hitaampaa kuin mihin ennen talouskriisin puhkeamista totuttiin. Kasvuksi vuonna 2010 ennakoitaan vajaa prosentti ja vuodelle 2011 2,4 prosenttia.

Kuluttajahinnat eivät keskimäärin nousseet vuonna 2009, koska maailmanmarkkinahinnat laskivat ja asuntojen hinnat samoin kuin lainakustannukset alentuivat. Vuonna 2010 kuluttajahintojen odotetaan kääntyvän lievään nousuun.

Työllisten määrä väheni vuonna 2009 arviolta 80.000 hengellä. Eniten työpaikat vähenivät teollisuudessa ja yksityisissä palveluissa. Sen sijaan julkisissa palveluissa työvoimankysyntä hieman lisääntyi. Työttömyysaste nousi keskimäärin 8,5 prosenttiin, vaikka työvoiman tarjonta väheni 25.000 hengellä. Nuorten, alle 25-vuotiaiden työttömyysaste on kolminkertainen muun työikäisen väestön työttömyysasteeseen verrattuna. Kuluvana vuonna työvoiman kysynnän odotetaan edelleen heikkenevän teollisuudessa sekä yksityisissä palveluissa. Työttömyysasteen ennakoitaan nousevan 10,5 prosenttiin.

Suomen julkinen talous on ollut varsin vahva koko viime vuosikymmenen aina vuoteen 2008 saakka. Taantumien seurauksena julkisen talouden rahoitusasema heikkeni viime vuonna arviolta 6,5 prosenttiyksikköä, mikä on huomattavasti enemmän kuin EU-maissa keskimäärin. Julkinen velka on kääntynyt voimakkaaseen kasvuun. Talouskriisi on heijastunut voimakkaimmin valtiontalouteen.

Vuoden 2009 ennakkollisten tilinpäätöstietojen perusteella kuntasektorilla suurten kaupunkien taloudellinen tilanne heikentyi voimakkaasti viime vuonna. Pienempien kuntien talous on vielä pysynyt keskimäärin edellisen vuoden tasolla.

Taantumasta huolimatta kunnallisveron tuotto on lisääntynyt ja myös valtionosuudet kasvoivat. Sen sijaan yhteisöveron tuotto on pudonnut selvästi. Investoinnit kuntasektori on rahoittanut velkarahalla, minkä seurauksena kuntien viime vuosien nopea velkaantuminen jatkuu. Työttömyyden kasvu heikentää kunnallisveropohjaa lähitulevaisuudessa.

Vuonna 2008 kuntien toimintamenot kasvoivat lähes 8 prosenttia edellisvuodesta, vuonna 2009 kasvu oli noin 5 prosenttia. Toimintamenojen kasvun taustalla on korkea palkkaratkaisu, palvelujen lisääntynyt kysyntä ja kuntien lisääntyneet velvoitteet.

Kuntasektori uhkaa pysyä jatkossa alijäämäisenä ilman tulo- ja menokehitystä tasapainottavia toimia. Kuntatalouden tila riippuu keskeisesti mm. kuntien palkkaratkaisusta sekä kuntien veroprosentteihin ja menojen kasvun hillintään liittyvistä päätöksistä. Talouskriisin vaikutukset alkavat tuntua suurten kaupunkien ohella muissakin kunnissa erityisesti työttömyyden kasvun seurauksena. Laman vaikutukset ja muun muassa ikääntymisestä johtuva palvelutarpeiden kasvu koettelevat yhtä aikaa kuntia. Jotta peruspalvelut voidaan turvata jatkossakin, pitää kuntien pystyä hillitsemään menojen kasvua olennaisesti ja samalla valtion tulee taata kuntapalvelujen rahoitus.

Kemi-Tornio talousalueen kehitys

Kemi-Tornio talousalueen kuntien kehitystä kuvaavia lukuja:

Asukasluku

	2006	2007	2008	2009
Kemi	22 771	22 669	22 594	22 580
Keminmaa	8 829	8 712	8 636	8 606
Simo	3 597	3 588	3 546	3 496
Tervola	3 659	3 550	3 476	3 462
Tornio	22 299	22 373	22 487	22 426
Yhteensä	61 155	60 892	60 739	60 570

Kemi-Tornio alueen väkimäärä väheni vuonna 2009 yhteensä 169 henkilöllä eli 0,28 prosentilla. Väestö väheni koko Kemi-Tornio alueella.

Työttömien %-osuus työvoimasta

	2006	2007	2008	2009
Kemi	15,8	14,0	12,4	16,1
Keminmaa	11,8	11,0	10,1	12,7
Simo	12,9	13,3	11,1	14,2
Tervola	17,4	13,7	11,2	13,5
Tornio	14,2	12,6	11,3	13,6

Työpaikat

	2004	2005	2006	2007
Kemi	10 188	10 110	10 293	10 306
Keminmaa	2 539	2 519	2 438	2 483
Simo	736	710	711	694
Tervola	1 072	1 030	1 049	1 080
Tornio	8 969	8 869	8 974	9 072
Yhteensä	23 504	23 238	23 465	23 635

Huoltosuhte

	2004	2005	2006	2007*
Kemi	1,76	1,80	1,75	1,70
Keminmaa	1,47	1,49	1,42	1,43

Simo	1,81	1,84	1,78	1,79
Tervola	2,24	2,21	2,15	2,03
Tornio	1,50	1,54	1,53	1,58

* ennakkotieto

OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Tervolan kunnan väkimäärä väheni 14 henkilöllä eli 0,4 prosentilla vuonna 2009. Vuonna 2008 väkimäärän vähennys oli 74 henkilöä ja vuonna 2007 109 henkilöä. Ennakkotietojen mukaan väestön määrä on vuoden 2010 tammikuussa pysynyt samana kuin vuoden vaihteessa 2009 - 2010. Väestön määrän kehitys aiheuttaa uhkakuvia kunnan kehittämislle ja talouden hoidolle. Vuosia jatkunut muuttoliike on vähentänyt työikäistä väestöä vinouttaen ikärakennetta. Asukasmäärän väheneminen sekä väestön ikääntyminen merkitsevät haasteita varsinkin sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisessä.

Vuonna 2009 Tervolan työllisyystilanne jälleen heikkeni. Koko vuoden keskimääräinen työttömyysaste oli 13,5 %, kun se vuonna 2008 oli 11,2 %. Tammikuussa 2010 työttömyysaste on ollut keskimäärin 14,9 %. Laman vaikutuksen seurauksena työllisyystilanne on edelleen heikkenemässä ja varsinkin nuorten työttömyys on kasvamassa. Kunnan on lähiaikoina kyettävä osoittamaan entistä enemmän voimavaroja elinkeinoelämän kehittämistoimiin ja työttömyyden aiheuttamien ongelmien lieventämiseen.

Kunnan palveluksessa olevien määrä on viime vuosina noussut merkittävästi, vaikkakin vuonna 2009 henkilöstön määrä jonkin verran väheni. Viime vuosien henkilöstömäärän kasvu johtuu Tervolan kunnan hoitaman maatalousyrittäjien lomituspalvelualueen laajentumisesta.

Kunnanvaltuusto teki vuonna 2008 päätöksen, että kunnan elinkeinotehtävien hoito keskitetään Tervolan kunnan omistamaan elinkeinoyhtiöön ja vuoden 2009 lokakuussa valtuusto hyväksyi Tervolan kunnan ja Riverbank Oy:n välisen sopimuksen elinkeino- ja kehittämispalveluiden tuottamisesta vuosina 2009 - 2010. Vesilaitoksen hallinnolliseksi organisaatiomuodoksi kunnanvaltuusto on valinnut osakeyhtiön ja Tervolan Vesi Oy aloitti toimintansa vuoden 2009 alusta.

Kunnan investointien taso on viime vuosina ollut mittaava. Vuoden 2009 aikana valmistui vanhusten palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen uudisrakennushanke. Hankkeen toinen vaihe, terveyskeskuksen ja vanhainkodin peruskorjaus- ja laajennustyö valmistuu kuluvan vuoden lopulla.

Vuonna 2009 kunnan taloudenhoito toteutui talousarviossa ennakoitua paremmin. Vuosikate oli 1,5 milj. euroa ja tilikauden tulos 0,8 milj. euroa. Vuoden vaihteessa 2009 - 2010 kunnan taseessa on ylijäämää 2,2 milj. euroa.

Vuonna 2009 kunnan toimintamenot kasvoivat edellis-

vuodesta 0,8 milj. euroa eli 3,1 %, vastaavasti toimintatuotot kasvoivat vain 0,9 %. Henkilöstömenojen kasvu oli 3,2 prosenttia ja palvelujen ostot kasvoivat 3,8 prosenttia.

Kunnan rahoitusaseman turvaamiseksi kunnanvaltuusto nosti kunnallisveroprosentin vuodelle 2008 19,50:een. Marraskuussa 2009 valtuusto teki päätöksen kiinteistöveroprosenttien korotuksesta vuodelle 2010. Kunta sai vuonna 2009 verotuloja 10 milj. euroa, mikä on 133.000 euroa ennakoitua enemmän. Verotulot kuitenkin hieman laskivat vuoteen 2008 verrattuna. Yleisen talouskehityksen seurauksena verotulojen kehitys on vuoden 2010 tammi - helmikuussa kääntynyt negatiiviseksi ja verotuloja on kertynyt 8 prosenttia edellisvuotta vähemmän.

Vuoden 2010 talousarvio on vuosikatteen osalta 0,8 milj. euroa positiivinen, mutta tilikauden tulos vain 23.000 euroa. Kuluvan vuoden talousarvion toteutumiseen vaikuttaa ennen kaikkea verotulokehitys sekä kustannuskehitys palvelujen ostoissa ja omassa toiminnassa.

KUNNAN HENKILÖSTÖ

Tervolan kunnan palveluksessa oli tilivuoden lopussa palkattua henkilöstö yhteensä 437 henkilöä, näistä 291 eli 66,6 % oli vakinaisessa palvelussuhteessa. Henkilöstön kokonaismäärä väheni kuudellatoista edellisvuoteen verrattuna.

Vuonna 2009 palkkoja maksettiin 11,9 milj. euroa. Henkilöstökulut kokonaisuudessaan olivat 15,8 milj. euroa ja kasvoivat 3,2 % edellisvuoteen verrattuna.

Lisätietoja henkilöstöstä on liiteosassa.

Kunnassa laaditaan erillinen henkilöstötilinpäätös.

ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

Kunnan toiminnan kehittämistavoitteiden toteuttamiselle epävarmuustekijöitä luo väestön määrän kehitys, joka koko 2000-luvun on ollut negatiivinen.

Taloudellisen laman vaikutukset, erityisesti ennakoitu työttömyyden lisääntyminen, sekä samanaikainen ikääntymisestä johtuva palvelutarpeiden kasvu asettavat erityisiä vaatimuksia palvelujen järjestämiselle ja toimintojen kehittämislle.

Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus mm. sosiaali- ja terveystoimen tehtäviin sekä projektitehtäviin on entistä haasteellisempaa, mikä voi aiheuttaa merkittäviä toiminnallisia riskejä. Kuntapalveluiden lisääntyminen ja palveluja koskevien säädösten tarkentuminen ovat johtaneet erityisosaamisen keskittymiseen avainhenkilöille ja organisaation haavoittuvuuden lisääntymiseen.

Tietojärjestelmien keskittäminen sekä palveluiden siir-

tyminen entistä enemmän tietoverkkoihin aiheuttaa erityishaasteita tietojärjestelmien toimivuudelle sekä entistä suurempaa riippuvuutta ulkopuolisista toimijoista.

Taloudelliset riskit koskevat yleistä heikkoa talouskehitystä ja verotulojen kasvun kääntymistä negatiiviseksi. Kuntien rahoituskanavien vähentyessä ja kuntien lainoituksen keskittyessä yksien tarjoajien käsiin, vähenee kilpailu kuntien luototuksesta. Riskejä liittyy myös kunnan velkaantumiseen lähivuosina. Mikäli kunnan suunnitellut investoinnit joudutaan rahoittamaan pääosin velkarahalla, lisääntyy kunnan lainamäärä ja lainanhoitokustannukset merkittävästi lyhyellä aikavälillä. Tämä aiheuttaa merkittävän rahoituksellisen riskin. Myös uusien velvoitteiden säätäminen kunnille ilman, että valtio korvaa kokonaan niistä aiheutuvat kustannukset aiheuttaa taloudellisia riskejä. Uhkakuvia luo myös mahdolliset valtionosuusjärjestelmän muutokset.

YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Tervolan sijainti suurten kuntakeskusten (Rovaniemi, Tornio, Kemi) läheisyydessä on erinomainen. Tervolan maisemaa hallitsevat Kemijoki ja lukuisat vaarat. Tervolassa on kaunis luonto, monipuolinen kasvusto ja hyvä veden laatu.

Yleisten laitosten jakaman talousveden fysikaalinen ja mikrobiologinen laatu on hyvä ja voimassa olevien vaatimusten mukainen. Yleisen vesijohdon piiriin kuuluu noin 90 % ja yleisen viemärin piiriin noin 30 % kunnan talouksista. Tervola on mukana seudullisessa jätehuollossa yhdessä Kemin, Tornion, Keminmaan ja Ylitornion kanssa.

Kuntakeskuksessa on kaukolämpöverkosto ja biopolttoainetta käyttävä lämpölaite. Lämpölaite käyttää lähialueelta tulevia polttoainejakeita. Kaukolämpöverkosta laajennetaan vuosittain. Kunnan kiinteistöjen osalta pyritään energiamäärän pienentämiseen ja vaihteittain siirtymään uusiutuvia energialähteitä käyttäviin ratkaisuihin.

Merkittävän ympäristöön vaikuttavan tekijän muodostaa Kemijoki Oy:n omistamat Ossauskosken ja Taivalkosken voimalaitokset. Voimalaitosten tehonnoston myötä vedenpinnan vaihtelut tullevat kasvamaan, joka aiheuttaa lisääntyvää tarvetta veneenlaskupaikkojen, uimarantojen ja muiden yleisten alueiden kunnostamiseen sekä rantojen suojaukseen.

SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN

Sisäisen valvonnan järjestämisessä noudatetaan kunnanhallituksen 13.11.2006 hyväksymää sisäisen valvonnan ohjetta. Sisäisen valvonnan toimivuudesta koko kunnan tasolla vastaa kunnanhallitus ja sen toteuttamis- ja valvontavastuu on kunnanjohtajalla ja kunnanvaltuuston määräämillä tilivelvollisilla. Osastopäälliköt vastaavat, että päävastuualueiden sisäinen valvonta on järjestetty yleisten ohjeiden pohjalta ja että valvonta on riittävää. Kunnanhallitus valvoo myös sitä, että konserniyhteisöjen valvonta on järjestetty.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Lakien ja päätösten sekä hyvän hallintotavan noudattamisessa ei ole havaittu puutteita tilikaudella.

Säännösten mahdollisesta epätasemmisuudesta johtuvia erilaisia tulkintoja on täsmennetty tulkinnanvaraisuuksien tullessa ilmi.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Talousarvion toteutumisesta on raportoitu valtuustolle ja lautakunnille säännöllisin väliajoin. Raporteissa on keskitytty määrärahojen ja tuloarvioiden seurantaan.

Taloussuunnittelukaudella kehitetään tavoitteiden toteutumisen seuranta.

Kuntakonsernin merkittävimmät tytäryhteisöt ovat toimittaneet valtuustolle raportit kolme kertaa vuodessa.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnan toteuttamisesta ja yhteensovittamisesta vastaa kunnanhallitus.

Konserniyhteisöjen riskienhallintaan liittyen yhteisöjen johdon on etukäteen neuvoteltava kunnan johdon kanssa periaatteellisista ja merkittävistä asioista, jotka koskevat mm. toimialamuutoksia sekä taloudellisesti tai periaatteellisesti laajakantoisia toiminnan muutoksia tai muuta yhteisön toimintaedellytyksiin ja palvelukykyyn olennaisesti vaikuttavaa toimintaa. Kunnan johdon harkinnan mukaan konserniyhteisöjen tulee etukäteen hankkia kunnanhallituksen kannanotto periaatteellisiin ja konsernin kannalta merkittäviin asioihin.

Kunnan riskien kartoituksen ajantasaistaminen on käynnissä työympäristöriskien osalta.

Omaisuuksien kartoitus tehdään vuosittain.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Sisäinen tarkastus tapahtuu kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan alaisuudessa ja vastuulla.

Erityisesti on kiinnitetty huomiota ns. vaarallisten tehtäväjärjestelyjen havainnoimiseen ja poistamiseen. Kunnan organisaatiomuutoksista johtuen huomiota on kiinnitetty myös henkilöiden pääsyyn eri tiedostoihin ja aineistoihin.

Lautakunnat ovat toimittaneet seuraavat selonteot sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä:

Koulutuslautakunta:

Sisäisen valvonnan järjestämisessä noudatetaan kunnanhallituksen 13.11.2006 § 321 hyväksymään sisäisen valvonnan ohjetta. Sivistystoimessa valmistelussa ja päätöksenteossa noudatetaan avoimuuden ja hyvän hallintotavan periaatteita, eettistä ajattelua sekä noudatetaan toiminnasta määräävää lainsäädäntöä. Kunnanhallituksen antamia talousarvion ja –suunnitelman täytäntöönpano-ohjeita sekä muita ohjeita ja suosituksia noudatetaan.

Koulutuslautakunnan nimeämät maksuasiakirjojen käsittelijät ovat toimineet velvollisuuksiensa mukaisesti. Sähköinen laskujen hyväksyminen ja maksaminen saatiin käsittämään kaikkia yksiköjä vuoden 2009 aikana. Esteellisyyteen on kiinnitetty huomiota.

Henkilöstön käyttöön on kiinnitetty huomiota ja henkilöstöresurssi on pyritty jakamaan sekä tuloksellisuuden, tarkoituksenmukaisuuden että taloudellisuuden näkökulmasta optimaalisesti. Henkilöstörekrytoinnin osalta on menetelty hallintosäännön, virka- ja työehtosopimusten sekä kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Sivistystoimessa hankinnat on suoritettu sekä taloudellisia näkökulmia että tarkoituksenmukaisuutta painottaen. Hankinnoissa on noudatettu julkisista hankinnoista annettua lainsäädäntöä, Suomen Kuntaliiton yleisiä hankintaohjeita sekä kunnanhallituksen antamia hankintaohjeita. Hankintapäätökset on tehty johtosäännön ja hankintavaltuuksien mukaisesti.

Sivistystoimessa tietojärjestelmien varmistustoimet ovat korkealla tasolla. Pikkukoulujen tietojärjestelmien saattaminen taajama-alueen tasolle on ollut kertomusvuonna mahdotonta tietoliikenneyhteysnopeuksista johtuen, ja siksi varmuuskopiointi ei ole pikkukouluilla ollut mahdollista. Tietoverkosta on yleistason dokumentointi. Tietoliikenneyhteysien ja tietojärjestelmien kehittymisen myötä pikkukoulujen tietoturvallisuutta parannetaan.

Maaseutulautakunta:

Maaseutulautakunnan riskienhallinta ja sisäinen valvonta perustuu Mavin antamaan hallinnolliseen ohjeeseen 25.5.2007 ja komission asetukseen 885/2006. Nämä vaadittavat suunnitelmat käsitellään vuosittain maaseutulautakunnassa. Kyseisissä suunnitelmissa on varauduttu erilaisiin maataloushallintoon liittyviin riskeihin.

Ely-keskusten ja MMM:iön määräämien tilintarkastusyhtiöiden toimesta Tervolan kunnan hallinnoimia eri

kuntia tarkistetaan vuosittain. Näissä tarkastuksissa ei ole havaittu puutteita.

Sosiaali- ja terveystoimen lautakunta:

Kunnanhallitus on vuonna 2006 hyväksynyt sisäisen valvonnan ohjeen ja sen mukaan sosiaali- ja terveystoimen sisäinen valvonta järjestetään.

Perehdytyksen yhteydessä sisäisen valvonnan toteuttaminen tuodaan esille.

Toimiyksiköistä vanhainkodilla ja vuodeosastolla on pidetty Pohjois-Suomen työsuojelupiirin tarkastus ja lääninhallituksen tarkastus samanaikaisesti 23.11.2009. Erityistä huomautettavaa työsuojelupiiriltä ei tullut. Lääninhallitus edellytti jatkotoimenpiteitä mm. kirjallisen toimintaohjeen laatimisesta itsemääräämisoikeuden rajoittamiseen liittyen. Samaten lääninhallitus kiinnitti huomioita siihen, että jokaisella asukkaalla tulee olla oma huone ja siihen liittyvä hygieniatila.

Vuodeosastolla on pidetty työterveystarkastus.

Sosiaali- ja terveystoimen käytössä olevien pankkitilien määrittelyt ja käyttäjät on selvitetty vuonna 2009.

Riskien kartoitus on tehty kaikilla toimiyksiköillä ja käyty henkilöstön kanssa läpi.

Tekninen lautakunta:

Teknisen toimen riskienhallinta ja sisäinen valvonta on järjestetty toimintayksikkökohtaisesti ja perustuu selvityksiin, suunnitelmiin ja määräaikaisiin tarkastuksiin sekä niiden jatkuvaan ylläpitoon.

Merkittävimpiin riskeihin on varauduttu varajärjestelmillä, mm. kaukolämmön toimituksissa.

Kiinteistökohtaiset riskit on tarkastettu oppilaitosten osalta v. 2009, eikä niissä ollut merkittäviä puutteita.

Teknisen toimen työpaikkojen työpaikkatarkastukset on v. 2009 tehty työsuojelun kanssa, eikä merkittäviä puutteita ollut.

Tilaajavastuulain mukainen tarkastus on tehty v. 2009, eikä merkittäviä puutteita hankintojen toteuttamisessa ilmennyt, eikä tarkastuksesta seurannut sanktioita.

Kiinteistökohtaiset vakuutukset tarkistetaan vuosittain ja täydennetään muutostilanteissa.

Poikkeusoloissa sähköenergian saannin turvaaminen kunnan kiinteistöissä on vähäistä.

Kemijoen säännöstelyn ja tulvien aiheuttamat riskit ranta-alueen kiinteistöille on tiedostettu ja yhteistoinnilla haetaan keinoja riskien pienentämiseen.

Teknisen toimen pienenevät henkilöstövoimavarat ovat riski hallinnon jatkuvuudelle.

Merkittäviä ympäristöriskejä ei ole tunnistettavissa.

Vapaa-ajanlautakunta:

Sisäisen valvonnan järjestämisessä noudatetaan kunnanhallituksen 13.11.2006 §321 hyväksymän sisäisen valvonnan ohjetta. Vapaa-aikatoimessa valmistelussa ja päätöksenteossa noudatetaan avoimuuden ja hyvän hallintotavan periaatteita, eettistä ajattelua sekä noudatetaan toiminnasta määräävää lainsäädäntöä. Kunnanhallituksen antamia talousarvion ja taloussuunnitelman täytäntöönpano-ohjeita sekä muita ohjeita ja suosituksia noudatetaan.

Vapaa-ajanlautakunnan nimeämät maksuasiakirjojen käsittelijät ovat toimineet velvollisuuksiensa mukaisesti. Esteellisyyteen on kiinnitetty huomiota asioiden käsittelyn ja päätöksenteon kaikilla tasoilla.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta on raportoitu vapaa-ajanlautakunnalle neljännesvuosittain.

Vapaa-aikatoimessa hankinnat on suoritettu sekä taloudellisia näkökulmia että tarkoituksenmukaisuutta painottaen. Hankinnoissa on noudatettu julkisista hankinnoista annettua lainsäädäntöä, Suomen Kuntaliiton yleisiä hankintaohjeita sekä kunnanhallituksen antamia hankintaohjeita. Hankintapäätökset on tehty johtosäännön ja hankintavaltuuksien mukaisesti.

Vapaa-aikatoimen käyttöomaisuudesta pidetään irtaimistoluetteloita.

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla.

Seuraavassa on esitetty tuloslaskelma tilinpäätösvuodelta 2009 sekä vuosilta 2008 ja 2007. Tuloslaskelma sisältää vain ulkoiset tulot ja menot.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Tuloslaskelma (1.000 euroa)

	2009	2008	2007
Toimintatuotot	8 289	8 214	7 691
Toimintakulut	27 025	26 206	24 603
Toimintakate	-18 736	-17 992	-16 912
Verotulot	10 013	10 066	9 904
Valtionosuudet	10 077	9 241	8 599
Korkotuotot	175	37	21
Muut rahoitustuotot	389	642	397
Korkokulut	178	283	279
Muut rahoituskulut	191	137	119
Vuosikate	1 549	1 574	1 611
Poistot käyttöomaisuudesta	871	940	950
Arvon alentumiset			
Satunnaiset tuotot	112		
Satunnaiset kulut			
Tilikauden tulos	791	634	661
Poistoeron vähennys			
Poistoeron lisäys	56	56	56
Varausten vähennys			
Tilikauden ylijäämä/ Tilikauden alijäämä	847	690	717

Tuloslaskelman tunnusluvut

	2009	2008	2007
Toimintatuotot/			
Toimintakulut, %	30,7	31,3	31,2
Vuosikate/Poistot %	177,9	167,4	169,6
Vuosikate,			
euroa/asukas	448	453	454
Asukasmäärä	3 462	3 476	3 550

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla toimintatuotot/ toimintakulut, %.

Kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulo- ja rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-

hoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo- ja rahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön tunnusluku vuosikate/ poistot, %. Kun tunnusluvun arvo on 100, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulo- ja rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Tulo- ja rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Jos vuosikate on alijäämäinen, on kunnan tulo- ja rahoitus heikko.

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo- ja rahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsitteilyeriä.

TOIMINNAN RAHOITUS

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Tilinpäätösvuoden 2009 rahoituslaskelman ohella seuraavassa on esitetty rahoituslaskelmat vuosilta 2008 ja 2007.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Rahoituslaskelma (1.000 euroa)

	2009	2008	2007
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	1 549	1 574	1 611
Satunnaiset erät, netto	112		
Tulo- ja rahoituksen korjauserät	-112	-33	
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-2 180	-2 448	-927
Rahoitusosuudet investointeihin	323	525	66
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	1 065	403	6
Toiminnan ja investointien rahavirta	757	21	756
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-1 000		
Antolainasaamisten vähennykset	189	72	19

Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 251	901	1000
Pitkäaikaisten lainojen väh.	997	997	1 044
Lyhytaikaisten lainojen muutos			
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset	-389	18	259
Rahoituksen rahavirta	-946	-6	234

Rahavarojen muutos	189	16	990
Rahavarat 31.12.	1 131	1 320	1 304
Rahavarat 1.1.	1 320	1 304	314

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2009	2008	2007
Investointien tulo-rahoitus, %	83,4	81,9	187,2
Pääomamenojen tulo-rahoitus, %	42,3	55,3	85,4
Lainanhoitokate	1,5	1,5	1,4
Kassan riittävyys, pv	10,9	14,6	14,6
Asukasmäärä	3 462	3 476	3 550

Investoinnit

Investointien tulo-rahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Pääomamenojen tulo-rahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

Lainanhoito

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1 - 2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Maksuvalmius

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoitus-

laskelmasta.

Toimintakertomuksessa esitetään tase tilinpäätösvuodelta 2009 ja vuosilta 2008 ja 2007.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

Tase (1.000 euroa)

	2009	2008	2007
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	18 172	17 327	16 787
Aineettomat hyödykkeet	20	35	28
Aineelliset hyödykkeet	11 131	11 180	10 762
Sijoitukset	7 021	6 112	5 997
Toimeksiantojen varat	93	136	202
Vaihtuvat vastaavat	2 903	2 761	2 350
Vaihto-omaisuus	16	16	20
Saamiset, pitkäaik.	35	10	10
Saamiset, lyhytaik.	1 721	1 415	1 015
Rahat ja pankkisaamiset	1 131	1 320	1 304
Yhteensä	21 168	20 224	19 339

VASTATTAVAA

Oma pääoma	10 858	10 011	9 320
Peruspääoma	8 651	8 651	8 651
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 360	670	-48
Tilikauden yli-/alijäämä	847	690	717
Poistoero ja vapaaeht. varaukset	713	769	826
Poistoero	713	769	826
Toimeksiantojen pääomat	126	160	219
Valtion toimeksiannot	71	121	162
Lahjoitusrahastojen pääomat	1	1	1
Muut toimeksiantojen pääomat	54	38	56
Vieras pääoma	9 471	9 284	8 974
Pitkäaikainen	5 484	5 208	5 302
Lyhytaikainen	3 987	4 076	3 672
josta saadut ennakot	19	2	15
Yhteensä	21 168	20 224	19 339

TASEEN TUNNUSLUVUT

	2009	2008	2007
Omavaraisuusaste, %	54,7	53,0	52,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	33,0	33,0	34,2
Kertynyt yli-/alijäämä, 1.000 €	2 208	1 360	651
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	638	391	183
Lainakanta 31.12. 1.000 €	5 488	5 234	5 330
Lainakanta 31.12. €/asukas	1 585	1 506	1 501
Lainasaamiset 31.12. 1.000 €	3 509	2 661	2 732
Asukasmäärä	3 462	3 476	3 550

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan

omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus -% kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska käyttöomaisuuden ikä, käyttöomaisuuden arvostus tai poistomenetelmä eivät vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella.

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainasaamisilla tarkoitetaan taseessa pysyviin vastaaviin merkittjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	1.000 €	%	MENOT	1.000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	8.289	26,1	Toimintakulut	27.025	85,6
Verotulot	10.013	31,5	Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	10.077	31,7	Korkokulut	178	0,6
Korkotulot	175	0,6	Muut rahoituskulut	191	0,6
Muut rahoitustuotot	389	1,2	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot	112	0,4	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			Pakollisten varausten muutos		
Pysyvien vastaavien			Pakoll.var.lisäys, vähennys		
hyödykkeiden luovutusvoitot	-112	-0,4	Pysyvien vastaavien		
Investoinnit			hyödykkeiden luovutustappiot		
Rahoitusosuudet investointeihin	323	1	Investoinnit		
Pysyvien vastaavien luovutustulot	1.065	3,4	Investointimenot	2.180	6,9
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten väh.	189	0,6	Antolainasaamisten lisäykset	1.000	3,2
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1.251	3,9	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	997	3,1
Lyhytaikaisten lainojen lis.			Lyhytaikaisten lainojen vähennys		
Oman pääoman lis.			Oman pääoman vähennykset		
Kokonaistulot yhteensä	31.771	100,0	Kokonaismenot yhteensä	31.571	100,0

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot

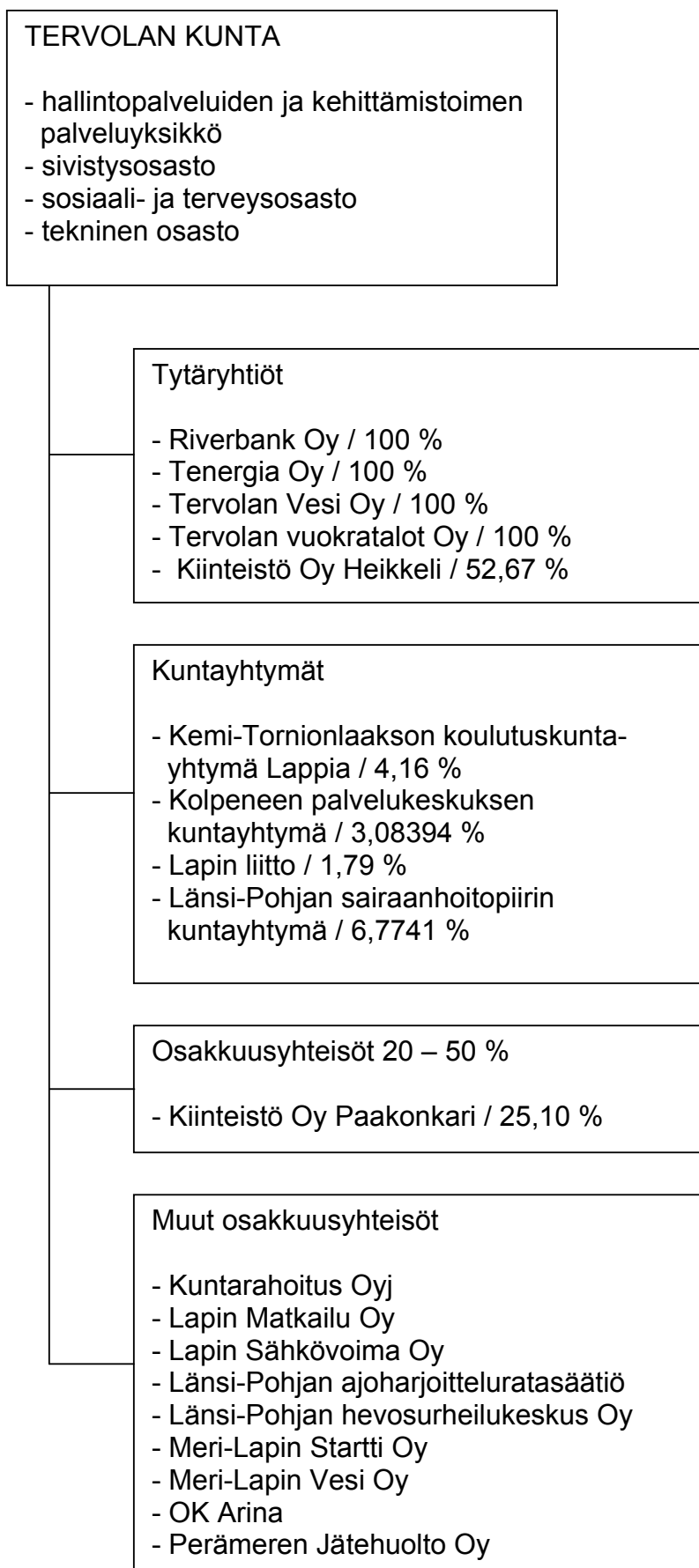
31.771 - 31.571 = 200

Muut maksuvalmiuden muutokset - Rahavarojen muutos

-389 + 189 = -200

KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

TERVOLA - KONSERNI

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä:

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei-yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	
Kunnalliset liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	3	
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	4	
Osakkuusyhteisöt		1
Muut omistusyhteisyyshyhteisöt		9
Yhteensä	9	10

KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

Kunnanvaltuusto on Tervola-konsernin toiminnan ylin ohjaaja, joka hyväksyy toiminnan yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet. Kunnanhallitus johtaa, seuraa ja valvoo Tervola-konsernin taloutta ja toimintaa.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 30.12.2003. Konserniohje ajantasaistetaan vuoden 2010 aikana.

Merkittävimpien kuntakonsernin tytäryhteisöjen tavoitteet sisältyvät kunnanvaltuuston vuosittain hyväksymään taloussuunnitelma- ja talousarvioasiakirjaan.

Osakkuusyhteisöjen ohjauksesta vastaa kunnanhallitus. Kukin hallintokunta huolehtii toimialaansa kuuluvan yhteisön toiminnan seuraamisesta.

Kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tulee raportoida toiminnastaan kirjallisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Kunnanhallitus ja -valtuusto käsittelevät erikseen kunnan kokonaan omistamien osakeyhtiöiden tilinpäätökset.

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tervolan kuntakonsernin merkittävimmät yhteisöt ovat Tervolan kunta, kunnan kokonaan omistamat osakeyhtiöt Riverbank Oy, Tenergia Oy, Tervolan Vesi Oy ja Tervolan Vuokratalot Oy sekä Kiinteistö Oy Heikkeli.

Kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti Riverbank Oy on muutettu tuotteiden kehittäjä- ja markkinointiyhtiöstä kunnan elinkeinojen kehittäjäyhtiöksi, jonka kanssa kunta on solminut palvelusopimuksen vuosiksi 2009 - 2010. Kunnan kokonaan omistamien yhtiöiden yhtiöjärjestykset on yhdenmukaistettu, soveltuvin osin tavoitteena mahdollisimman yhdenmukainen ja selkeä rakenne.

Tervolan kunta on tuottanut talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut Tervolan Vuokratalot Oy:lle. Tenergia Oy ja Tervolan Vesi Oy päättivät ostaa vastaavat palvelut kunnalta 1.1.2009 alkaen. Vesiyhtiön kanssa sopimus on tällä hetkellä määräaikainen. Myös Riverbank Oy on ostanut palvelut kunnalta 1.8.2009 lähtien.

Konsernivalvonnan järjestäminen

Kunnanhallitus valvoo, että konserniyhteisöjen valvonta on järjestetty.

Konsernivalvonnan järjestämistä on selostettu myös toimintakertomuksen sisäisen valvonnan järjestämistä koskevassa kohdassa.

Kunnanjohtajalla tai hänen määräämällään on oikeus osallistua kunnan määräämisvallassa olevan tytäryhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen kokouksiin. Tilivuonna kunnanjohtaja on osallistunut kunnan koko-

naan omistamien yhtiöiden hallitusten kokouksiin. Kunnanjohtaja on pyydettäessä informoinut kunnanhallitusta konserniyhteisöjen toiminnasta ja taloudesta. Kunnanjohtaja toimii Riverbank Oy:n toimitusjohtajana.

Kunnan edustajia tytäryhteisöissä on tarvittaessa ohjeistettu omistajapolitiikan linjauksista.

Konsernivalvonnassa ei tilikaudella ole havaittu puutteita.

Tytäryhteisöjen raportointivelvoitetta tullaan muuttamaan niin, että jatkossa yhteisöjen on raportoitava toiminnastaan ja taloudestaan neljännesvuosittain.

KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT

Kuntakonsernimääritelmä: Kuntakonserni on määritelty kuntalain 16 a §:ssä. Konserni- käsitteellä kuvataan kunta-alalla kunnan tai kuntayhtymän määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostamaa kokonaisuutta. Määritelmä vastaa kirjanpitolain tarkoittamaa konsernia.

Konsernitase

Konsernisuhde perustuu Kirjanpitolain 1:5.1 §:n ja saman luvun 6 §:n mukaan määräysvaltaan toisessa yrityksessä.

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, joissa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Kunnalla on määräämisvalta muussa yhteisössä, kun sillä on

- enemmän kuin puolet yhteisön kaikkien osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä; tai
- yhtiöjärjestyksen, yhtiösopimuksen, yhdistyksen, säätiön tai niihin verrattavien sääntöjen nojalla oikeus nimittää tai erottaa enemmistö yhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen jäsenistä taikka enemmistö sellaisen toimielimen jäsenistä, jotka nimittää hallitus; tai
- sopimuksen perusteella edellä selostettua vastaava määräämisvalta.

Emoyhteisö

Konsernitilinpäätöksen laativa kunta on kuntakonsernin emoyhteisö.

Tytäryhteisö

Kunnan tytäryhteisöllä tarkoitetaan niitä osakeyhtiöitä, yhdistyksiä ja muita yhteisöjä sekä säätiöitä, joissa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta. Määräämisvalta arvioidaan tosiasiallisten olosuhteiden perusteella.

Kunnan konsernitaseeseen on kuntakonserniin kuuluvina tytäryhteisöinä yhdistetty

- * Tervolan Vuokratalot Oy
- * Kiinteistö Oy Heikkeli
- * Riverbank Oy
- * Tenergia Oy
- * Tervolan Vesi Oy

Kuntayhtymä

Kuntayhtymä yhdistetään aina kunnan konsernitilinpäätökseen riippumatta siitä, mikä on kunnan osuus yhtymän varoista ja velvoitteista ja siitä, miten kunnan äänivaltaa on sopimuksilla rajoitettu.

Kuntayhtymistä konsernitaseessa ovat mukana

- * Lapin liitto
- * Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä
- * Kemi-Tornionlaakson koulutus kuntayhtymä Lappia
- * Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Osakkuusyhteisö

Kuntakonsernin taloudelliseen asemaan saattaa olennaisesti vaikuttaa myös osakeyhtiö, yhdistys, muu yhteisö tai säätiö, jossa konserniyhteisöllä yksin tai yhdessä muiden samaan konserniin kuuluvien konserniyhteisöjen kanssa on merkittävä omistusosuus ja huomattava vaikutusvalta (osakkuusyhteisö). Osakkuusyhteisö merkitään konsernitaseeseen vain sen hankintamenona osakkeissa ja osuuksissa sekä lisätietoina liitetiedoissa.

Osakkuusyhteisöitä omistusosuus (20-50 %)

- * Kiinteistö Oy Paakonkari

Muut osakkuusyhteisöt

- * Lapin Matkailu Oy
- * Länsi-Pohjan Hevosurheilukeskus Oy
- * Lapin Sähkövoima Oy
- * Kuntarahoitus Oyj
- * Meri-Lapin Startti Oy
- * Meri-Lapin Vesi Oy
- * Perämeren Jätehuolto Oy
- * Länsi-Pohjan ajoharjoitteluratasäätiö
- * OK Arina

Konsernitilinpäätöksen sisältö

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen on sisällytettävä konsernituloslaskelma, konsernitase ja konsernin rahoituslaskelma myös edelliseltä tilikaudelta. Konsernitilinpäätöstä ensimmäistä kertaa laadittaessa vertailutietoa ei tarvitse esittää.

Konsernitilinpäätöksessä lasketaan yhteen konserniyhteisöjen yksittäiset tilinpäätökset vähentäen samalla yhteisöjen keskinäiset kirjanpitotapahtumat niin, että konsernitilinpäätökseen jäävät vain konserniyhteisöjen ulkopuolelle kohdistuvat kirjanpitotapahtumat. Tämä suoritetaan laskemalla yhteen konserniyhteisöjen tilinpäätökset ja samalla eliminoimalla yhtiöiden keskinäiset sisäiset liiketapahtumat.

Konserniyhteisöillä on tavallisesti keskinäisiä saamia ja velkoja. Kun tytäryhteisön tase yhdistetään kokonaisuudessaan emoyhtiön taseeseen, joudutaan keskinäiset saamiset ja velat eliminoimaan keskenään. Näin konsernitase osoittaa vain konsernin ulkopuoliset saamiset ja velat.

Konsernitilinpäätöksen tunnusluvut:

<u>Konsernituloslaskelman tunnusluvut</u>	2009	2008
Toimintatulot prosenttia toimintakuluista (%)	52,24 %	52,31 %
Vuosikate prosenttia poistoista (%)	150,77 %	155,98 %
Vuosikate euroa/asukas	679,16 eur	728,11 eur
 <u>Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut</u>		
Investointien tulorahoitus, %	109,11 %	108,87 %
Lainahoitokate	1,44	1,31
Maksuvalmius Kassan riittävyys	23 päivää	21 päivää
 <u>Konsernitaseen tunnusluvut</u>		
Omavaraisuusaste, %	34 %	32 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	103,65 %	104,69 %
Lainakanta 31.12	14.835.275,28 eur	13.861.701,91 eur
Konsernin lainat euroa/asukas	4286,41 eur/asukas	3988,98 eur/asukas
 <u>Konsernin henkilöstömäärä</u>		
Kunnan ja tytäryhteisöjen palveluksessa olevien henkilöiden lukumäärä 31.12.	451 henkilöä	463 henkilöä

TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELEMISEKSI

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallitus esittää tilikauden 790.789,57 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Tilikauden tulos	790.789,57 €
Poistoeron vähennys	56.593,89 €
Tilikauden ylijäämä	847.383,46 €

Kunnan taseessa oman pääoman edellisten tilikausien yli-/alijäämätilin saldo on 1.360.173,33 euroa ylijäämän puolella.

Kunnanhallitus esittää, että vuoden 2009 ylijäämä siirretään tilikauden yli-/alijäämän tilille. Edellisten vuosien tilikausien ylijäämäksi muodostuu siirron jälkeen 2.207.556,79 euroa.

TOIMENPITEET TALOUDEN TASAPAINOTTAMISEKSI

Kunnan talousarviota koskevassa 65 §:ssä on määräys, että taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä (*toimenpideohjelma*), joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena (*alijäämän kattamisvelvollisuus*).

Voimassa olevan talousarvion mukaisesti kunnan talous on vuonna 2010 23.000 euroa ylijäämäinen. Taloussuunnitelman mukaisesti tilikausi muuttuu alijäämäiseksi vuonna 2011, jolloin alijäämä olisi 523.900 euroa. Vuonna 2012 alijäämä olisi jo 796.650 euroa.

Tervolan kunnan talous ei kestä merkittäviä ennakoimattomia menoja ilman, että niiden kattamiseksi löytyy lisätuloja.

Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi:

- Talouden tasapainottaminen edellyttää tulojen ja menojen pitämistä tasapainossa. Tämä edellyttää entistä tiiviimpää yhteistyötä kunnan eri hallinnonaloilta, toimielimiltä, luottamushenkilöiltä ja kunnan henkilöstöltä.

- Tulorahoituksen osalta tarkasteluun otetaan sekä kunnallisvero- että kiinteistöveroprosentit. Palveluista perittäviä maksuja korotetaan kustannustason nousua vastaavasti.
- Investointien määrä pidetään kunnan kantokyvyn mukaisena ja investointeja kohdennetaan entistä tarkemmin.
- Yhteistyötä naapurikuntien kanssa syvennetään. Uusia, ennakkoluulottomia, nykyiset hyvät palvelut turvaavia rakenteellisia ja toiminnallisia ratkaisuja tehdään siten, että ratkaisuisista on sekä toiminnallista että taloudellista hyötyä kuntalaisille ja kunnalle.
- Resursseja suunnataan entistä enemmän elinkeinojen edistämiseen, yritystoiminnan kehittämiseen sekä työllisyyden lisäämiseen.
- Valmistuvassa kuntastrategiassa määritellään kunnan palvelustrategia sekä mm. maankäyttö-, kiinteistö-, ja elinkeinopolitiikka.

TALOUSARVION TALOUSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2009

Talouden tavoite	Mittari	Varsinainen talousarvio	Toteutuminen
Tulorahoituksen riittävyys juoksevien menojen kattamiseen	Vuosikate	1,1 milj. €	1,5 milj. €
Tulorahoituksen riittävyys lainojen hoitamiseen	Lainanhoitokate	1,2	1,5
Vieraan pääoman määrä	Lainamäärä/asukas	1.622 €	1.585 €
Verotulojen kasvu	%	1 %	-0,5 %
Verotulojen osuus tulorahoituksesta	Verotulot %	36 %	35 %
Valtionosuuksien osuus tulorahoituksesta	Valtionosuudet %	36 %	36 %
Toimintatulot/toimintamenot	%	vähintään 29 %	30,7 %
Toimintakulut	Toimintakate/asukas	5.455 €	5.412 €

STRATEGINEN JOHTO Sisältää kunnanvaltuuston kokoustoiminnan ja seminaarit

TOIMINTA-AJATUS Hyvinvoinnin lisääminen tervolalaisen kulttuuriperinteen pohjalta maaseutuelämän myönteisiä mahdollisuuksia vahvistamalla. Hyvätasoiset kunnalliset palvelut turvataan ylläpitämällä vakaata talouspohjaa

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAINTEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITETASO 2009	TOTEUTUMA 2009
VAIKUTTAVUUS	Myönteinen Tervola-kuva ja vahva identiteetti Positiivinen väestökehitys Toimiva ja monipuolinen elinkeinorakenne	Julkisuuskuva Määritellyt veto-voimatekijät Mahdollistava ja elinkeinoelämä-lähtöinen päätöksenteko	Myönteinen uutisointi Tervolasta Väkiluku Elinkeino rakenne Työpaikkojen määrä	Myönteisten uutisten osuus 60 % Väkiluku 3500 Yritysten määrä kasvaa Työpaikkojen määrä kasvaa kymmenellä	Ei mitattu Väkiluku 3462 Yritysten määrän nettolisäys 9 Työpaikkojen määrä kasvanut
PROSESSIT JA RAKENTEET	Toimiva palvelurakenne Kuntalaisten osallisuutta edistävä päätöksenteko	Tarkoituksen mukainen organisaatio Monipuolinen yhteistyö Tiedottaminen Avoin päätöksentekokulttuuri	Nettokäyttökustannukset/asukas Äänestysprosentti	Nettokäyttökustannusten muutos/asukas alle Lapin keskiarvon Äänestysprosentti kasvaa	Nettokäyttökustannusten muutos/asukas 2007-2008 9,1 % Lapin ka. 5,9 % Äänestysprosentti 36,5, jossa laskua edellisiin EU-vaaleihin 0,3 %-yks.
TALOUS JA VOIMAVARAT	Tasapainonen talous talous Verotulojen kasvu	Menojen kasvu alle tulojen kasvun Positiivinen väestökehitys Positiivinen yrityskehitys	Menojen kasvu alle Lapin keskiarvon Veroprocentti Verotulojen kasvu/asukas	Toimintatuotot/toimintamenot vähint. 29 % Veroprocentti alle Lapin keskiarvon Verotulojen kasvu 1 %	Toimintatuotot/toimintamenot 30,7 % Tuloveroprocentti 19,5 Lapin ka. 19,84 Verotulojen kasvu -0,5 %
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY	Ammattitaitoisen työvoiman saata- vuus Hyvä strateginen johtaminen	Hyvä työnantaja-toiminta Kantavat strategiset linjaukset	Kelpoisuusehdot täyttävät hakijat avoimiin työpaikkoihin Henkilöstön vaihtuvuusprosentti	Kaikkiin avoimiin työpaikkoihin kelpoisuusehdot täyttäviä hakijoita Suurin osa vaihtuvuudesta eläköitymisen kautta	Vakinaiset työpaikat täytetty kelpoisuusehdot täyttävillä hakijoilla Suurin osa vaihtuvuudesta eläköitymisen kautta

STRATEGINEN JOHTO

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-10 800	-13 454	2 654	-11 107
Palvelujen ostot	-7 450	-10 532	3 082	-8 318
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-250	-2 248	1 998	-1 227
Avustukset	-100		-100	-350
TOIMINTAKULUT	-18 600	-26 235	7 635	-21 002
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-18 600	-26 235	7 635	-21 002
TILIKAUDEN TULOS	-18 600	-26 235	7 635	-21 002

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTAKULUT	-18 600	-26 235	7 635	-21 002
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-18 600	-26 235	7 635	-21 002
LASKENNALLISET ERÄT		-705	705	-516
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-18 600	-26 940	8 340	-21 519

KUNNANHALLITUS

Sisältää yleisjohdon, henkilöstön, elinkeinojen kehittämisen ja julkisen liikenteen tulosalueet.

TOIMINTA-AJATUS

Kunnan väestöpohjan kasvattaminen toimeentulomahdollisuuksia luomalla aktiivisen elinkeino-, työllisyys- ja maapolitiikan avulla sekä hyvälaatuisten kunnallisten palvelujen edelleen kehittäminen ammattitaitoisen ja hyvinvoivan henkilöstön avulla tasapainoinen talouskehitys turvaten.

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAINTEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITETASO 2009	TOTEUTUMA 2009
VAIKUTTAVUUS	<p>Riittävät palvelut kuntalaisten saavutettavissa</p> <p>Toimiva ja monipuolinen elinkeinorakenne</p> <p>Monipuolinen ja laajasti käytetty elinkeinopalvelu</p> <p>Haja-asutusalueilla asumisen mahdollistaminen</p>	<p>Resurssien oikea kohdentaminen</p> <p>Mahdollistava ja elinkeinoelämälähtöinen päätöksenteko</p> <p>Yritysoasaaminen</p> <p>Palveluiden joustava saatavuus</p>	<p>Nettomenot/asukas</p> <p>Työttömyysaste</p> <p>Asiakaspalautte</p> <p>Yritysten ja työpaikkojen määrän muutos</p> <p>Asiointireittien lukumäärä</p>	<p>Kustannukset alle Lapin keskiarvon</p> <p>Työttömyysaste 11 %, kunnan työllistämät 20 hlöä, yritysten määrä kasvaa</p> <p>Yritysten määrä kasvaa, työpaikkojen määrä kasvaa kymmenellä</p> <p>Asiointikuljetusta laajennetaan kysynnän mukaan</p>	<p>Käyttötalouden nettokustannukset 709 euroa yli Lapin ka:n v. 2008</p> <p>Työttömyysaste 13,5 %, kunnan työllistämät 25 hlöä; Yritysten määrän nettolisäys 9</p> <p>Toiminnan muutos saadun palautteen pohjalta Yritysten ja työpaikkojen määrä kasvanut</p> <p>Asiointikuljetusta laajennettu kesäajalle</p>
PROSESSIT JA RAKENTEET	<p>Toimiva palvelurakenne</p> <p>Kuntalaisten osallisuutta edistävä avoin päätöksentekokulttuuri</p> <p>Selkeä johtamisjärjestelmä</p> <p>Kattava runkoliikenneverkko ja asiointiliikenteen tarjonta</p> <p>Yrittäjyyden yleisten edellytysten kehittäminen</p>	<p>Monipuolinen yhteistyö</p> <p>Oikea-aikainen ja ajatasainen tiedottaminen</p> <p>Hyvä perehdyttäminen Organisaatio-tuntemus</p> <p>Aikataulujen yhteen sovittaminen</p> <p>Yrityskäyttöön sopivat toimitilat</p> <p>Vapaat teollisuus- ja liiketontit</p>	<p>Yhteistyöhankkeet</p> <p>Kuntalaispalautteet</p> <p>Perehdytystoimet</p> <p>Esimieskoulutus</p> <p>Odotusajat</p> <p>Vuokrausaste</p> <p>Vapaat tontit</p> <p>Yhteistyö yrittäjien kanssa</p>	<p>Yhteistoimintamahdollisuuksien selvittäminen naapurikuntien kanssa</p> <p>Palautejärjestelmän kehittäminen</p> <p>Viestintäohje käyttöön</p> <p>Esimieskoulutukseen osallistuminen 90 %</p> <p>Eri palvelumuotojen yhteistoiminnan kehittäminen</p> <p>Vuokra-aste 85% Kaavoitettuja, vapaita houkuttelevia tontteja tarjoilla</p> <p>Yrittäjätapaamiset 1 krt/vuosi</p>	<p>YTAKE-hanke, maaseutuhallinto</p> <p>Palautejärjestelmän kehittäminen siirtynyt Viestintäohje otettu käyttöön</p> <p>Esimieskoulutukseen osallistuminen nousut 76,7 %:iin</p> <p>Linjaliikennettä täydennetty asiointikuljetuksilla</p> <p>Käyttöaste joulukuussa 90% Kaavoitettuja, vapaita tontteja tarjolla, tontit tonttipörssissä 3 yrittäjätapaamista</p>
TALOUS JA VOIMAVARAT	Tasapainoinen talous	<p>Palveluiden järkevä hinnoittelu</p> <p>Palvelujen järjestäminen tehokkaasti ja taloudellisesti</p>	<p>Palvelun hinta/todellinen kustannus</p>	<p>Omatuotantokustannusten selvittäminen aloitettu</p> <p>Yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen naapuri kuntien kanssa</p>	<p>Omatuotantokustannusten alentaminen aloitettu</p> <p>Yhteinen seutu-opisto; taloushallinnon, sosiaalitoimen ja tietohallinnon atk-yhteistyö; YTAKE; maaseutuhallinto</p>

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAINTEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITETASO 2009	TOTEUTUMA 2009
TALOUS JA VOIMAVARAT	Verotulojen kasvu Oikeudenmukainen palkkajärjestelmä	Positiivinen väestökehitys Palkkojen oikea suhde toisiinsa sopimusaloittain	Tilinpäätös Verotulot Väkiluku Palkkakartoitus	Talousarvion toteutuma Kasvat väh. 3 % Väkiluku 3500 Palkkajärjestelmän arviointi ja kehittäminen	Vuosikate yli ennakoitun Tilikauden tulos positiivinen Kasvu -0,5 % Väkiluku 3462 Opetusalan palkkajärjestelmän kehittämistä jatkettu
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY	Osaava ja ammattitaitoinen oppiva henkilöstö Hyvinvoiva, työkykyinen henkilöstö	Hyvä työnantajatoiminta Kannustava työilmapiiiri Työmotivaatio	Ajanmukainen koulutus ja riittävä täydennyskoulutus Työilmapiiirikyselyn tulos Kehityskeskustelujen suoritus-%	Koulutussuunnitelmien laadinnan aloittaminen Työilmapiiiriä kehittävät toimet aloitettu Kehityskeskustelut 100 %	Laadintaa jatkettu sos ja terv.toimessa Työilmapiiirikyselyn tuloksia tarkasteltu esimiesten kanssa, erilaisia kehittämistoimia toteutettu eri hallintokunnissa Kehityskeskustelujen määrä lisääntynyt

ARVIO KOKONAISONNISTUMISESTA:

Kunnan taloudenhoito toteutui hyvin

- Alkuvuoden ennakoitua heikompi verotulokehitys korjaantui tilivuoden aikana
- Erikoissairaanhoidon kustannuskehitys tasaantui loppuvuodesta
- Kunnan omatoiminta kokonaisuutena toteutui ennakoitusti

Investointien toteutus, mm. palveluasuntojen rakentaminen, ajoittui oikeaan aikaan. Kunnan investoinneilla pystyttiin osaltaan vähentämään taantuman vaikutuksia kunnassa.

Elinkeino-yhtiön palkattu elinkeinokoordinaatori aloitti työnsä elokuun puolivälissä. Yhteistyö kunnan ja elinkeino-yhtiön kesken on sujunut hyvin.

Osana Tervola-konsernia Tervolan Vesi Oy aloitti toimintansa vuoden 2009 alussa.

Kemi-Tornio alueen kuntien kesken haetaan syvempiä yhteistyömuotoja vuonna 2010 käynnistyvässä kuntajakoselvityksessä, johon kunnanvaltuusto päätti vuoden 2009 joulukuussa osallistua.

YLEISJOHTO

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	96 000	130 808	-34 808	58 583
Maksutuotot	9 400	8 588	812	19 451
Tuet ja avustukset	205 700	285 219	-79 519	302 033
Muut toimintatuotot		200	-200	75
TOIMINTATUOTOT	311 100	424 815	-113 715	380 142
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-903 600	-966 228	62 628	-911 541
Palvelujen ostot	-625 450	-662 501	37 051	-639 206
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-28 350	-28 134	-216	-25 434
Avustukset	-26 350	-27 122	772	-21 271
Muut toimintakulut	-48 250	-6 222	-42 028	-8 118
TOIMINTAKULUT	-1 632 000	-1 690 207	58 207	-1 605 570
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 320 900	-1 265 391	-55 509	-1 225 427
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 000	-20 318	6 318	-20 546
Poistot ja arvonalentumiset	-14 000	-20 318	6 318	-20 546
TILIKAUDEN TULOS	-1 334 900	-1 285 709	-49 191	-1 245 973

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	321 100	463 172	-142 072	406 335
TOIMINTAKULUT	-1 633 000	-1 693 941	60 941	-1 609 043
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 311 900	-1 230 769	-81 131	-1 202 708
Poistot ja arvonalentumiset	-14 000	-20 318	6 318	-20 546
LASKENNALLISET ERÄT		109 030	-109 030	110 122
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 325 900	-1 142 057	-183 843	-1 113 132

HENKILÖSTÖ

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot		2 290	-2 290	
Maksutuotot		1 906	-1 906	1 637
Tuet ja avustukset	19 000	34 094	-15 094	22 131
Muut toimintatuotot		1 400	-1 400	
TOIMINTATUOTOT	19 000	39 690	-20 690	23 768
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-109 600	-157 883	48 283	-184 683
Palvelujen ostot	-21 350	-28 373	7 023	-23 139
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 250	-2 844	-406	-3 269
Muut toimintakulut		-255	255	-763
TOIMINTAKULUT	-134 200	-189 355	55 155	-211 853
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-115 200	-149 665	34 465	-188 085
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-446	446	-807
Poistot ja arvonalentumiset		-446	446	-807
TILIKAUDEN TULOS	-115 200	-150 111	34 911	-188 892

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	19 000	39 690	-20 690	24 668
TOIMINTAKULUT	-184 200	-267 289	83 089	-273 411
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-165 200	-227 600	62 400	-248 742
Poistot ja arvonalentumiset		-446	446	-807
LASKENNALLISET ERÄT		64 241	-64 241	66 261
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-165 200	-163 804	-1 396	-183 288

ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	12 000	8 271	3 729	11 605
Maksutuotot	16 500	14 167	2 333	16 167
Tuet ja avustukset	173 500	21 653	151 847	-445
TOIMINTATUOTOT	202 000	44 091	157 909	27 326
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-207 900	-80 594	-127 306	-37 907
Palvelujen ostot	-259 500	-159 287	-100 213	-95 397
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42 200	-6 364	-35 836	-4 779
Avustukset	-24 000	-25 478	1 478	-21 630
Muut toimintakulut	-3 400	-20 194	16 794	-394
TOIMINTAKULUT	-537 000	-291 918	-245 082	-160 108
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-335 000	-247 826	-87 174	-132 782
VUOSIKATE	-335 000	-247 826	-87 174	-132 782
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot				-1 280
Poistot ja arvonalentumiset				-1 280
TILIKAUDEN TULOS	-335 000	-247 826	-87 174	-134 062

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	204 800	45 165	159 635	27 326
TOIMINTAKULUT	-550 500	-294 904	-255 596	-160 737
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-345 700	-249 739	-95 961	-133 411
Poistot ja arvonalentumiset				-1 280
LASKENNALLISET ERÄT		-25 653	25 653	-7 220
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-345 700	-275 392	-70 308	-141 911

JULKINEN LIIKENNE

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Tuet ja avustukset	4 000	6 899	-2 899	4 496
TOIMINTATUOTOT	4 000	6 899	-2 899	4 496
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut		-53	53	
Palvelujen ostot	-47 600	-27 755	-19 845	-31 183
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 100	-451	-649	
TOIMINTAKULUT	-48 700	-28 259	-20 441	-31 183
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-44 700	-21 360	-23 340	-26 687
TILIKAUDEN TULOS	-44 700	-21 360	-23 340	-26 687

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	4 000	6 899	-2 899	4 496
TOIMINTAKULUT	-48 700	-28 259	-20 441	-31 183
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-44 700	-21 360	-23 340	-26 687
LASKENNALLISET ERÄT		-2 828	2 828	-3 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-44 700	-24 188	-20 512	-29 687

TARKASTUSTOIMI

Tarkastustoimi sisältää kunnan tilien ja hallinnon tarkastuksen sekä koko kuntakonsernin tilintarkastuksen yhteensovittamisen. Tulosalueen toimintamenot syntyvät tarkastuslautakunnan kokoustoiminnasta ml. koulutus ja JHTT -tilintarkastajan tekemästä varsinaisesta tarkastustyöstä.

Kuntalain hallinnon ja talouden tarkastusta koskevien säännösten mukaan hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat valtuuston päätettävät asiat valmistelee kunnanhallituksen sijasta tarkastuslautakunta, johon kuuluu viisi jäsentä. Tervolassa tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Lautakunnan jäsenistä vähintään yksi valitaan valtuutetuista tai varavaltuutetuista. Vuosien 2009 - 2012 tilien ja hallinnon tarkastusyhteisönä toimii Pohjolan tilintarkastustoimisto Oy ja vastuunalaisena tilintarkastajana JHTT -tilintarkastaja Rauno Lohi.

Tarkastustoiminnalla varmistetaan kunnan hallinnon ja taloudenhoidon laillisuus ja tuloksellisuus, sisäisen valvonnan toimivuus, kirjanpidon ja muun laskentatoimen sekä tilinpäätöksen ja keskeisen talous- ja tulosinformaation oikeellisuus ja riittävyys sekä varat ja velat.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tarkastuslautakunnan työ on painottunut kunnan toimintojen seuraamiseen, perehtymiseen toimialoihin ja vierailuihin työpisteissä. Tarkastuslautakunnan työ on vakiintumassa toimialojen toiminnallisten tavoitteiden ja talouden seurantaan. Lautakunnan kokousten yhteydessä on kirjallisen aineiston tarkastelun lisäksi kuultu ao. viranhaltijoita ja työntekijöitä sekä luottamushenkilöitä. Toiminnallisten tavoitteiden määrittely ja toteutumisen seuranta on noussut etusijalle tarkastustyössä ja kokoustoiminnassa. Lautakunta on lisäksi kuullut kuntakonsernin toimihenkilöitä ja hallintoa.

Tarkastuslautakunta on hyväksynyt toimikaudekseen arviointisuunnitelman.

Lautakunta antaa kunnanvaltuustolle erillisen arviointikertomuksen ja tilintarkastaja tilintarkastuskertomuksen.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Tarkastustoiminnan tavoitteeksi asetettiin, että tilintarkastuksen kustannukset eivät ylitä vastaavan kokoisten kuntien kustannuksia euroa/asukas. Tavoitteeksi asetettiin tarkastuskustannukset/asukas, joiden tuli olla enintään 7 euroa.

Yleisestä sitovuudesta vuoden 2009 talousarviossa on määräys, jonka mukaan käyttötalousoosan määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia valtuustoon nähden bruttomääräisinä.

Toteutuneet kustannukset vuonna 2009 olivat 17.323

euroa ja 5,00 euroa/asukas.

Vuosien 2005-2008 tarkastusta varten asetettu tarkastuslautakunta piti 3 ja vuosien 2009-2012 tarkastusta varten asetettu tarkastuslautakunta 6 kokousta tilinpäätösvuonna.

TARKASTUSTOIMI

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-3 000	-2 560	-440	-3 001
Palvelujen ostot	-21 500	-14 707	-6 793	-17 490
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-56	56	-51
TOIMINTAKULUT	-24 500	-17 323	-7 177	-20 542
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-24 500	-17 323	-7 177	-20 542
TILIKAUDEN TULOS	-24 500	-17 323	-7 177	-20 542

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTAKULUT	-24 500	-17 354	-7 146	-20 559
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-24 500	-17 354	-7 146	-20 559
LASKENNALLISET ERÄT		-3 026	3 026	-3 765
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-24 500	-20 380	-4 120	-24 324

**KESKUSVAALI-
LAUTAKUNTA**

Sisältää valtiollisten, EU- ja kunnallisvaalien järjestämisen.

TOIMINTA-AJATUS

Vaalien järjestäminen keskusvaalilautakunnan, yhden vaalilautakunnan ja yhden vaalitoimikunnan avulla. Kunta muodostaa yhden äänestysalueen.

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAINTEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITETASO 2009	TOTEUTUMA 2009
VAIKUTTAVUUS	Demokratian toteutuminen poliittisen järjestelmän kautta Ennakoäänessykseen aktivointi	Äänestysaktiivisuus Tiedotus Vaalikuljetus	Äänestysprosentti	Mahdollisimman korkea äänestysprosentti	36,5%, jossa laskua edellisiin EU-vaaleihin 0,3 %-yks.
PROSESSIT JA RAKENTEET	Ennakoäänestyksen järjestäminen Laitos- ja kotiäänestyksen järjestäminen Vaalipäivän äänestyksen järjestäminen	Tiedottaminen äänestysmahdollisuuksista	Ennakoäänestys-% Äänestäjien lukumäärä Äänestysprosentti	Mahdollisimman korkea ennakoäänestys %, runsas koti- ja laitosäänestys ja vilkas vaalipäivän äänestys	19,9 % 15 16,6 %
TALOUS JA VOIMAVARAT	Ennakoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen järjestäminen annetuilla talousresursseilla	Vaalien järjestäminen taloudellisesti ja kattavasti	Kokonaiskustannukset vaalien toimittamisesta	Valtion korvaus kattaa 50 %:a äänestyskuluista	Valtion korvaus kattoi 60 %:a äänestyskuluista
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY	Motivoituneet ja ammattitaitoiset vaalitoimitsijat ja aktiiviset luottamushenkilöt	Koulutus	Koulutukseen osallistujat	Koulutukseen osallistuminen	Vaalitoimitsijat ja keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja, sihteeri ja atk-tukihenkilö

VAALIT

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Tuet ja avustukset	2 400	5 210	-2 810	
TOIMINTATUOTOT	2 400	5 210	-2 810	
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-4 000	-6 927	2 927	-8 778
Palvelujen ostot	-800	-1 272	472	-1 875
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-600	-439	-161	-490
TOIMINTAKULUT	-5 400	-8 638	3 238	-11 143
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 000	-3 428	428	-11 143
TILIKAUDEN TULOS	-3 000	-3 428	428	-11 143

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	2 400	5 210	-2 810	
TOIMINTAKULUT	-5 400	-8 897	3 497	-11 178
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 000	-3 687	687	-11 178
LASKENNALLISET ERÄT		-172	172	-211
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 000	-3 860	860	-11 389

**MAASEUTU-
LAUTAKUNTA**

Sisältää maaseutulautakunnan ja lomatoiminnan hallinnon paikallisyksikön alueella sekä maatalouteen ja pienyritystoimintaan liittyvän neuvonnan samoin kuin maatalousyrittäjien lomituspalvelut paikallisyksikön alueella. Paikallisyksikön alue käsittää Kemimaan, Ranuan, Simon ja Tervolan kunnat sekä Kemin ja Rovaniemen kaupungit.

TOIMINTA-AJATUS

Maaseutuelinkeinot antaa maaseutuyrittäjille monipuolisia ja laadukkaita palveluja. Lomatoimi hoitaa tehokkaasti ja laadukkaasti valtion rahoituksen turvin maatalousyrittäjien lomituspalvelut ja näin luo toimintaa ja palveluja maaseudulle.

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAINTEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITETASO 2009	TOTEUTUMA 2009
VAIKUTTAVUUS	<p>Palveluiden riittävyys</p> <p>Myönteinen kuva lomituspalveluista</p> <p>Vahvan perusmaatalouden edellytysten turvaaminen</p>	<p>Riittävä ja ammattitaitoisen henkilöstö</p> <p>Tiedottaminen</p> <p>Investointeja tukevien avustusten kohdentaminen</p> <p>Toimivat sidosryhmät</p>	<p>Lomituspyynnöt/ toteutunut</p> <p>Asiakastiedotteet kpl</p> <p>Uusien tuotantorakennuksien määrä</p> <p>Uusien maaseutuelinkeinojen ja niitä tukevien kohteiden määrä/vuosi</p>	<p>Kaikkiin lomituspyyntöihin pystytään osoittamaan lomittaja</p> <p>Lähetetään yrittäjille ja lomittajille 2 asiakastiedotetta</p>	<p>95 %</p> <p>Toteutui</p> <p>1</p>
PROSESSIT JA RAKENTEET	<p>Toimiva organisaatorakenne</p> <p>Tehokkaat prosessit</p> <p>Palvelujen tehokkuus ja saatavuus</p>	<p>Toimiva, tarkoituksenmukainen tehtävienjako</p> <p>Yhteistyö sidosryhmien kanssa</p> <p>Hyvät työvälineet</p>	<p>Asiakaspalaute palautteen määrä</p> <p>Lomitustoimen yhteistoimintaryhmän kokoukset</p> <p>Hallinnon aiheuttamien takaisinperintöjen määrä</p>	<p>Ylläpidetään riittävä saavutettavuus</p> <p>Pidetään 2 kokousta</p>	<p>Asiakastyytyväisyys kyselyn tulos 4,1 (4 v. 2007)</p> <p>Toteutui</p> <p>0</p>
TALOUS JA VOIMAVARAT	<p>Tasapainoinen talous</p> <p>Avustusmäärärahojen kohdentuminen tämän päivän maaseutuelinkeinojen tarpeisiin</p>	<p>Hallintorahan riittävyys</p> <p>Lomituskustannuskorvauksen tarkoituksenmukainen käyttö</p> <p>Riittävät taloudelliset resurssit</p>	<p>Talousarvion toteuma</p> <p>Lomituspäivän hinta/valtakunnan taso</p> <p>Avustusmäärärahojen käyttö</p>	<p>Summa ei ylity toiminta kehitty</p> <p>Pysyy valtakunnan tasolla</p> <p>100 %</p>	<p>Toteutui</p> <p>Ei toteutunut</p> <p>98 %</p>
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY	<p>Osaava henkilöstö</p> <p>Työssäjaksaminen</p>	<p>Ammattitaito</p> <p>Kehityskeskustelut</p>	<p>Suunnitelman toteutuminen</p> <p>Toteutuneet kehityskeskustelut</p>	<p>Henkilökohtainen kehittämis- ja koulutussuunnitelma</p> <p>100 %</p>	<p>Ei toteutunut</p> <p>Toteutui</p>

MAASEUTUELINKEINOT

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	200 000	242 541	-42 541	237 966
Maksutuotot	50 000	27 709	22 291	30 422
Tuet ja avustukset		26	-26	
TOIMINTATUOTOT	250 000	270 276	-20 276	268 389
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-261 000	-249 330	-11 670	-236 681
Palvelujen ostot	-21 100	-25 779	4 679	-23 793
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 000	-10 378	3 378	-8 895
Avustukset	-8 500	-21 796	13 296	-5 412
Muut toimintakulut	-3 500	-4 106	606	-3 708
TOIMINTAKULUT	-301 100	-311 389	10 289	-278 489
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-51 100	-41 113	-9 987	-10 100
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 300	-927	-1 373	-927
Poistot ja arvonalentumiset	-2 300	-927	-1 373	-927
TILIKAUDEN TULOS	-53 400	-42 040	-11 360	-11 027

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	250 000	270 276	-20 276	268 389
TOIMINTAKULUT	-301 100	-318 776	17 676	-281 858
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-51 100	-48 500	-2 600	-13 469
Poistot ja arvonalentumiset	-2 300	-927	-1 373	-927
LASKENNALLISET ERÄT		-73 541	73 541	-72 216
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-53 400	-122 967	69 567	-86 613

TUNNUSLUVUT, MITTARIT**TA2009****TP2009****POIKKEAMA**

Maatiloja kpl (Tuenhakijoita)	169	159	-10
Peltoa ha	6 200	6 200	0
Hallinnoidut lomapäivät	22 114	21 727	-387

ARVIO KOKONAISONNISTUMISESTA

Kokonaisuutena tulosalueen talousarvion toteutuma osoittaa, että tulot ylittyivät 20.276 eurolla ja menot ylittyivät 10.289 eurolla verrattuna talousarvioon. Vuoden lopussa Tervolassa oli yhteensä 35 ja Keminmaassa 12 maidonlähettäjä. Sukupolvenvaihdoksia toteutui Tervolassa 2 tilalla. Maaseutulautakunta on ollut mukana vuoden aikana eri kehittämissankkeiden liikkeelle panemisessa. Maaseutuhallinnon ja maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävien keskittämisestä Tervolaan käytiin neuvotteluita naapurikuntien kanssa. Tervolan kunnan kautta maksetut eu- ja kansalliset tuet maksettiin ajallaan kaikille tuenhakijoille.

LOMATOIMI

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	4 450 000	4 463 036	-13 036	4 252 338
Maksutuotot	500 000	601 479	-101 479	526 978
Tuet ja avustukset		22 028	-22 028	5 265
TOIMINTATUOTOT	4 950 000	5 086 543	-136 543	4 784 580
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-4 147 500	-4 087 288	-60 212	-3 878 653
Palvelujen ostot	-640 000	-722 144	82 144	-670 422
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 500	-25 785	3 285	-26 703
Avustukset	-153 500	-210 248	56 748	-202 138
Muut toimintakulut		-21 590	21 590	-4 007
TOIMINTAKULUT	-4 963 500	-5 067 055	103 555	-4 781 923
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-13 500	19 488	-32 988	2 658
TILIKAUDEN TULOS	-13 500	19 488	-32 988	2 658

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	4 950 000	5 086 543	-136 543	4 784 580
TOIMINTAKULUT	-4 977 000	-5 073 429	96 429	-4 784 843
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-27 000	13 114	-40 114	-263
LASKENNALLISET ERÄT		-13 114	13 114	-13 285
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-27 000	0	-27 000	-13 547

ARVIO KOKONAISONNISTUMISESTA

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena hyvin. Liki kaikkiin lomituspyyntöihin pystyttiin osoittamaan lomittaja. Vuosilomalomitus ja sijaisapulomitus toteutuivat lain mukaisesti. Sijaisapulomituksen suuri määrä aiheutti paineita vuosilomalomitusten ja tuetujen maksullisten lomitusten järjestämisessä. Maksutuotot kertyivätkin talousarviossa ennakoitua paremmin suuren sijaisapulomitusmäärän vuoksi. Lomittajien työssäjaksamisen tukemiseksi jatkettiin v. 2008 aloitettua Maaseutuyrittäjien hyvinvointihankkeen koulutuspäiviin osallistumista. Hanke jatkuu vielä v. 2010. Lomittajien motivointi ja tarkoituksenmukainen täydennyskoulutus näkyi yrittäjille lähetetyn asiakastytyväisyyskyselyn tuloksissa. Vuoden 2009 aikana lomituspalvelut työllisti 83 kuukausipalkkaista maatalouslomittajaa sekä 5-7 henkilötyövuoden verran tuntipalkkaisia/määräaikaisia maatalouslomittajia. Vuoden aikana lomitettiin 21727 lomituspäivää, vähennystä vuoteen 2008 oli 387 pv. Lomaan oikeutettuja yrittäjiä paikallisyksikön alueella oli 366, vähennystä vuoteen 2008 oli 16.

**TEKNINEN
LAUTAKUNTA**

Teknisen toimen päävastuualue sisältää teknisen johdon, yleisten alueiden, kiinteistöjen, asumisen, lämpökeskuksen ja ympäristövalvonnan tulosalueet.

TOIMINTA-AJATUS

Tekninen toimi huolehtii kunnan rakennetun ympäristön toimivuudesta, ympäristön tarkoituksenmukaisesta käytöstä, edistää rakentamista, toimivan yhdyskuntarakenteen kehittymistä, terveellisen ja turvallisen ja asuin- ja elinympäristön muodostumista

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAINTEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITETASO 2009	TOTEUTUMA 2009
VAIKUTTAVUUS	<p>1. Laadukkaat ja laaja-alaiset ja kustannustehokkaat tekniset palvelut</p> <p>2. Laadukkaat ja riittävät rakentamismahdollisuudet asunto- ja teollisuustuotannolle</p> <p>3. Hyvä rakennetun ympäristön tila</p>	<p>Palvelujen taso</p> <p>Suunnittelun ja rakentamisen laatu</p> <p>Valvonnan ja ohjauksen laatu</p> <p>Tonttitarjonta</p>	<p>Palvelujen laatutaso</p> <p>Kustannustehokkuus</p> <p>Maanhankinta ja kaavoitus</p>	<p>Aloitetaan laatu- tasomääritykset tulosyksiköille ja investointikohteille. Kustannustehokkuus- luvut koko päävas- tuualueelle. Vapaita teollisuus- tontteja 10 ha</p> <p>Vapaita asuntont- teja 30 kpl</p>	<p>Tehty laatutasomää- rityksiä ja kustannus- tehokkuuslukuja kiin- teistöillä ja lämpö- keskukselle. Toimenpiteisiin ryh- dytty; kilpailutettu jäte, sähkö, talvi- hoitotyöt. Vapaita teollisuus- tontteja 15,6 ha Vapaita asunto- tontteja 61 kpl</p>
PROSESSIT JA RAKENTEET	<p>Oikein mitoitettut ja kohdennetut resurssit</p> <p>Kustannusvastaavuus</p> <p>Seudullinen yhteistyö</p>	<p>Selkeä ja tehokas hallintojärjestelmä ja toimintojen johtaminen</p> <p>Kustannusten kohdistuvuus</p>	<p>Palvelutarjonnan muutokset</p>	<p>Alustavat selvitykset liiketoimintayksiköistä ja ostopalveluina hoidettavat palvelut</p> <p>- kaukolämpö</p>	<p>Lämpölaitoksen osalta alustava selvitys tehty. Tulossa kilpailutukseen v. 2010 aikana.</p>
TALOUS JA VOIMAVARAT	<p>Lämpölaitos tuottaa palvelut taloudellisesti ja kilpailukykyisesti pääosin bionergialla</p> <p>Kiinteistöjen ylläpidon kustannustehokkuus</p>	<p>Palveluiden ja toimintojen oikea taksarakenne ja tasapainoinen talous</p> <p>Kustannuksia alentava peruskorjaustoiminta ja ylläpito</p>	<p>Tulosalueiden tulos * lämpölaitos</p>	<p>Tulos 8.000</p>	<p>Toimintakate 159.131 €</p> <p>Tulos mukaan lukien omat kiinteistöt 80.000 €</p>
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY	<p>Mielekäs työ</p> <p>Oikein mitoitettut vastuut</p>	<p>Selkeä organisaatio</p> <p>Yhteistyökyky</p> <p>Kannustava työyhteisö</p>	<p>Tyytyväisyys</p>	<p>Tyytyväisyys 70%</p>	<p>Arvio 80 %</p> <p>Sairauspoissaolo-% kunnan pienin.</p>

ARVIO KOKONAISONNISTUMISESTA

Tekninen toimi saavutti pääosin asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Toimintatuotot ylittyivät 163.329 € ja toimintakulut 125.444 €, toimintakate parani 37.885 €.

Toimintatapojen muutosten ja kilpailutuksen kautta on haettu edelleen tehokkuutta ja kustannussäästöjä.

Uudisrakennusinvestoinneista merkittävin oli vanhustenhuollon asumisyksikköjen valmistuminen.

Toteutuneet kustannukset 2.388.649 €.

Terveyskeskuksen avohoitotilojen peruskorjaus/laajennus käynnistyi vuoden loppupuolelle.

TEKNINEN JOHTO

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	400	12 984	-12 584	420
TOIMINTATUOTOT	400	12 984	-12 584	420
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-107 400	-119 925	12 525	-108 037
Palvelujen ostot	-7 600	-5 620	-1 980	-6 085
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 400	-2 779	379	-3 598
Muut toimintakulut	-4 500	-456	-4 044	-1 749
TOIMINTAKULUT	-121 900	-128 781	6 881	-119 470
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-121 500	-115 797	-5 703	-119 049
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 800	-6 038	238	-6 124
Poistot ja arvonalentumiset	-5 800	-6 038	238	-6 124
TILIKAUDEN TULOS	-127 300	-121 835	-5 465	-125 173

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	400	12 984	-12 584	2 420
TOIMINTAKULUT	-122 000	-131 008	9 008	-120 874
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-121 600	-118 024	-3 576	-118 454
Poistot ja arvonalentumiset	-5 800	-6 038	238	-6 124
LASKENNALLISET ERÄT		-2 788	2 788	-2 956
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-127 400	-126 850	-550	-127 534

YLEISET ALUEET

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot		113	-113	
Maksutuotot	300	227	73	260
Tuet ja avustukset		408	-408	
TOIMINTATUOTOT	300	748	-448	260
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-39 300	-39 054	-246	-21 001
Palvelujen ostot	-68 000	-72 616	4 616	-73 764
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 600	-36 587	6 987	-35 964
Avustukset	-12 600	-10 895	-1 705	-9 251
Muut toimintakulut	-600		-600	
TOIMINTAKULUT	-150 100	-159 152	9 052	-139 980
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-149 800	-158 404	8 604	-139 720
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-248 500	-206 763	-41 738	-196 420
Poistot ja arvonalentumiset	-248 500	-206 763	-41 738	-196 420
TILIKAUDEN TULOS	-398 300	-365 167	-33 133	-336 140

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	300	748	-448	260
TOIMINTAKULUT	-150 100	-159 152	9 052	-142 980
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-149 800	-158 404	8 604	-142 720
Poistot ja arvonalentumiset	-248 500	-206 763	-41 738	-196 420
LASKENNALLISET ERÄT		-23 221	23 221	-23 960
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-398 300	-388 388	-9 912	-363 100

KIINTEISTÖT

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	48 000	53 940	-5 940	58 772
Maksutuotot		5 673	-5 673	3 710
Tuet ja avustukset		1 312	-1 312	
Muut toimintatuotot	402 000	489 866	-87 866	411 081
TOIMINTATUOTOT	450 000	550 791	-100 791	473 563
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-307 800	-286 845	-20 955	-288 252
Palvelujen ostot	-200 000	-290 079	90 079	-196 914
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-337 600	-371 549	33 949	-325 615
Muut toimintakulut	-70 000	-69 422	-578	-59 533
TOIMINTAKULUT	-915 400	-1 017 895	102 495	-870 314
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-465 400	-467 103	1 703	-396 751
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-443 000	-326 516	-116 484	-320 090
Poistot ja arvonalentumiset	-443 000	-326 516	-116 484	-320 090
TILIKAUDEN TULOS	-908 400	-793 619	-114 781	-716 840

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	452 000	553 185	-101 185	481 718
TOIMINTAKULUT	-1 070 400	-1 199 168	128 768	-1 077 248
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-618 400	-645 982	27 582	-595 530
Poistot ja arvonalentumiset	-443 000	-326 516	-116 484	-320 090
LASKENNALLISET ERÄT		-16 940	16 940	414 075
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 061 400	-989 438	-71 962	-501 544

LÄMPÖKESKUS

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	190 000	234 957	-44 957	208 258
Muut toimintatuotot				294
TOIMINTATUOTOT	190 000	234 957	-44 957	208 552
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-28 000	-21 087	-6 913	-42 030
Palvelujen ostot	-16 000	-7 102	-8 898	-11 358
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-180 000	-228 461	48 461	-205 045
Muut toimintakulut	-1 500		-1 500	
TOIMINTAKULUT	-225 500	-256 650	31 150	-258 433
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-35 500	-21 693	-13 807	-49 882
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-105 000	-100 275	-4 725	-95 888
Poistot ja arvonalentumiset	-105 000	-100 275	-4 725	-95 888
TILIKAUDEN TULOS	-140 500	-121 969	-18 531	-145 769

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	335 000	415 781	-80 781	362 725
TOIMINTAKULUT	-226 000	-256 650	30 650	-259 244
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	109 000	159 131	-50 131	103 480
Poistot ja arvonalentumiset	-105 000	-100 275	-4 725	-95 888
LASKENNALLISET ERÄT		-25 825	25 825	-22 523
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	4 000	33 030	-29 030	-14 930

YMPÄRISTÖNVALVONTA

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot				5
Maksutuotot	25 000	29 549	-4 549	29 870
TOIMINTATUOTOT	25 000	29 549	-4 549	29 875
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-114 500	-104 554	-9 946	-112 659
Palvelujen ostot	-25 000	-13 811	-11 189	-26 442
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 000	-2 745	-3 255	-4 330
Muut toimintakulut	-200	-456	256	-175
TOIMINTAKULUT	-145 700	-121 566	-24 134	-143 607
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-120 700	-92 017	-28 683	-113 732
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 500	-10 776	3 276	-11 706
Poistot ja arvonalentumiset	-7 500	-10 776	3 276	-11 706
TILIKAUDEN TULOS	-128 200	-102 793	-25 407	-125 438

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	25 100	29 998	-4 898	29 875
TOIMINTAKULUT	-145 700	-122 457	-23 243	-144 091
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-120 600	-92 459	-28 141	-114 216
Poistot ja arvonalentumiset	-7 500	-10 776	3 276	-11 706
LASKENNALLISET ERÄT		-3 656	3 656	-5 708
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-128 100	-106 890	-21 210	-131 630

**KOULUTUS-
LAUTAKUNTA**

Sisältää sivistystoimen johdon, peruskoulutuksen, toisen asteen koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja kirjaston tulosalueet

TOIMINTA-AJATUS

Koulutuslautakunnan tehtävänä on tarjota kuntalaisille myönteisiä mahdollisuuksia monipuoliseen itsensä kehittämiseen ylläpitämällä ja kehittämällä koulutus- ja kirjastopalveluita sekä viihtyvyyttä.

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAINTEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITETASO 2009	TOTEUTUMA 2009
VAIKUTTAVUUS	monipuoliset ja laadukkaat koulutus- ja kirjastopalvelut kaikenikäisille	kunnan ylläpitäminä oma lukio ja oma kirjasto myönteinen kuva palvelusta	lukion oppilasmäärä kirjaston kävijämäärä asiakaspalaute	peruskoulun päättäneistä 45 % lukioon kirjaston nykyisen kävijämäärän säilyttäminen aikuiskoulutus-toiminnan selkiyttäminen	47 % hakeutui lukioon 42 % Tervolan lukioon opistosihteerin työnkuvaus tehty isäntäkunnan kanssa keskusteltu työnjaosta
PROSESSIT JA RAKENTEET	asianmukaiset ja viihtyisät oppimis- ja toimintaympäristöt hyvä paikallis-, alue- ja seutuyhteistyö	turvalliset ja ajanmukaiset välineet sekä oppimis- ja toimintaympäristöt monitasoinen yhteistyö	välineistön laatu ja määrä itsearviointi	ajankuvainen kirjaston atk-välineistö videoneuvotteluvälineistön suunnittelu ja sijoittaminen laajenevan yhteistyön selkiyttäminen	kirjaston atk-kalusto tarkastettu; hankittu nykyaikainen lainaustiski videoneuvotteluvälineistö edelleen lukiolla yhteistyötä tehty entiseen tapaan
TALOUS JA VOIMAVARAT	kokonaistalouden hallinta	hyvä talouden suunnittelu yhteistyö muiden toimialojen kanssa	talousarvion toteutuminen suunnitellun mukaisena yhteistyön määrän arviointi	oikein mitoitettut resurssit yhteistyön vahvistaminen	resurssit mitoitettu oikein yhteistyötä muiden toimialojen kanssa pyritty vahvistamaan
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY	osaava ja ammattitaitoaan kehittävä henkilöstö hyvinvoivat työyhteisöt	motivoitunut henkilöstö hyvät työyhteisöt	esimiesarviointi itsearviointi	osaamisen jakaminen työhyvinvoinnin arvioiminen	esimiehet pohtineet ammattitaitoa ja motivaatiota sekä arvioineet henkilöstöä työhyvinvointi arvioitu hyväksi

SIVISTYSTOIMEN JOHTO

Ulkoinen 01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Maksutuotot	16 500	18 500	-2 000	
TOIMINTATUOTOT	16 500	18 500	-2 000	
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-59 500	-59 766	266	-74 409
Palvelujen ostot	-11 227	-7 340	-3 887	-3 566
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 773	-2 681	-1 092	-2 503
TOIMINTAKULUT	-74 500	-69 787	-4 713	-80 479
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-58 000	-51 287	-6 713	-80 479
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 900	-1 900	0	-1 900
Poistot ja arvonalentumiset	-1 900	-1 900	0	-1 900
TILIKAUDEN TULOS	-59 900	-53 188	-6 712	-82 379

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	16 500	18 500	-2 000	
TOIMINTAKULUT	-74 500	-71 488	-3 012	-81 393
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-58 000	-52 988	-5 012	-81 393
Poistot ja arvonalentumiset	-1 900	-1 900	0	-1 900
LASKENNALLISET ERÄT		-3 042	3 042	-2 114
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-59 900	-57 930	-1 970	-85 408

ARVIO KOKONAISONNISTUMISESTA

Sivistystoimessa 1.8.2008 lukien tehdyistä virkajärjestelyistä heijastui vaikutuksia vuoteen 2009. Talousarvio mm. alittui henkilöstökulujen osalta. Talous- ja hallinto-osaamista sekä avointa yhteistyötä on vuoden aikana opeteltu uutena tiiminä. Sivistystoimen strategian tarkastelu on aloitettu yhteistyössä sivistystoimen esimiesten kanssa. Uudistuksista ja muutoksista huolehdittiin mm. valmistelemalla ja saattamalla päätettäväksi peruskoulutuksen ja lukiokoulutuksen hallinnon muutos. Sivistystoimen johdon henkilömuutokset eivät heikentäneet palvelun laatua, vaikka toimintatapoja onkin hieman muutettu. Ydinprosessien tietoiseen tunnistamis- ja kehittämistyöhön ei kuitenkaan resursseja riittänyt laajan toimialan kaikilla osa-alueilla. Johtamisen prosessiin on kuitenkin kiinnitetty huomiota, ja pyritty kehittämään sitä enemmän asiantuntijoiden johtamiseksi ja myös enemmän professionaaliseksi erityisesti opetustoimessa. Johtaminen, johon kuuluu myös asioiden valmistelu, haluttiin entistä avoimemmaksi ja siinä on jossain määrin onnistuttu. Työmotivaatiota ja työniloa tuettiin kaikkien kanssa käydyissä kehityskeskusteluissa. Ammattitaidon ja itsensä kehittämisen tiimoilta koulutuksiin ovat osallistuneet niin sivistysjohtaja, hallintosihteeri kuin siivoustyön ohjaajakin.

PERUSKOULUTUS

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot				326
Maksutuotot	12 000	8 350	3 650	9 050
Tuet ja avustukset		22 782	-22 782	15 335
Muut toimintatuotot				40
TOIMINTATUOTOT	12 000	31 132	-19 132	24 751
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-2 832 601	-2 863 849	31 248	-2 767 111
Palvelujen ostot	-437 432	-438 031	599	-427 530
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-170 467	-151 894	-18 573	-153 876
Avustukset				-50
Muut toimintakulut	-9 000	-13 919	4 919	-16 200
TOIMINTAKULUT	-3 449 500	-3 467 693	18 193	-3 364 766
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 437 500	-3 436 561	-939	-3 340 016
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-20 000	-88 188	68 188	-88 176
Poistot ja arvonalentumiset	-20 000	-88 188	68 188	-88 176
TILIKAUDEN TULOS	-3 457 500	-3 524 749	67 249	-3 428 192

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	16 000	31 132	-15 132	24 751
TOIMINTAKULUT	-3 452 500	-3 470 101	17 601	-3 366 412
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 436 500	-3 438 969	2 469	-3 341 661
Poistot ja arvonalentumiset	-20 000	-88 188	68 188	-88 176
LASKENNALLISET ERÄT		-531 514	531 514	-566 449
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 456 500	-4 058 671	602 171	-3 996 285

ARVIO KOKONAISONNISTUMISESTA

Oppilaat ovat saaneet edellytystensä mukaista opetusta. Tukea tarvitsevien oppilaiden opetuksessa on käytetty monipuolisia pedagogisia menetelmiä, tukiopetusta, koulunkäynnin ohjaajien ammattiosaamista sekä moniammatillisten työryhmien voimaa. Yhteistyötä on tehty sosiaali- ja terveystoimen sekä ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Lisäksi yleisopetuksen opetusryhmät on kyetty pitämään sopivan kokoisina. Peruskoulussa kouluverkko on laaja, mistä johtuu usean pienen koulun olemassaolo. Opetushenkilöstö on kuitenkin pätevää kaikissa kouluissa. Lapinniemen koulu ja Tervolan lukio tekevät yhteistyötä mm. käyttämällä runsaasti yhteisiä opettajia, millä on paitsi taloudellisia myös yhteisöllisyyttä ja oppilaiden turvallisuuden tunnetta lisääviä vaikutuksia. Koulujen tilojen käyttö muuhun kuin koulun toimintaan on vilkasta; iltaisin kouluilla kokoontuu lukuisia erilaisia harrastusryhmiä. Koululaiskuljetukset ovat olleet turvallisia ja lakien mukaisia niin runkoliikenteen linja-autoissa kuin ostetuilla taksireiteilläkin. Talousarvion määrärahat riittivät perusopetuksen toteuttamiseen. Koko henkilöstöä on myös koulutettu ammattitaidon lisäämiseksi ja it-sensä kehittämiseksi. Työhyvinvoinnin ja hyvän työilmapiirin vaalimiseen on kiinnitetty huomiota, ja toimissa on onnistuttu mainiosti.

TOISEN ASTEEN KOULUTUS

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Maksutuotot	8 000	17 247	-9 247	18 775
Tuet ja avustukset	7 000	13 412	-6 412	10 461
TOIMINTATUOTOT	15 000	30 659	-15 659	29 236
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-499 500	-415 923	-83 577	-422 405
Palvelujen ostot	-22 700	-28 449	5 749	-25 702
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 900	-10 215	-5 685	-10 297
Muut toimintakulut	-4 000	-2 537	-1 463	-4 542
TOIMINTAKULUT	-542 100	-457 124	-84 976	-462 947
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-527 100	-426 466	-100 634	-433 711
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 600	-4 590	-10	-4 632
Poistot ja arvonalentumiset	-4 600	-4 590	-10	-4 632
TILIKAUDEN TULOS	-531 700	-431 056	-100 644	-438 342

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	15 300	30 659	-15 359	29 346
TOIMINTAKULUT	-543 100	-457 913	-85 187	-465 127
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-527 800	-427 255	-100 545	-435 781
Poistot ja arvonalentumiset	-4 600	-4 590	-10	-4 632
LASKENNALLISET ERÄT		-70 055	70 055	-75 595
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-532 400	-501 900	-30 500	-516 007

ARVIO KOKONAISONNISTUMISESTA

Opetussuunnitelmalliset tavoitteet on saavutettu. Lukiokoulutukseen hakeutui peruskoulutuksen päättäneistä nuorista 47 %. Tervolan lukion aloitti 42 % peruskoulun päättäneistä. Kolmannes ensimmäisen lukiovuoden suorittaneista siirtyi muuhun toisen asteen oppilaitokseen opiskelemaan. Opetusta tarjottiin ammattioppilaitosten opiskelijoille 70 kurssia ja se tuotti tuloja 15.611 €. Kurssien opetus on pakollisten ja syventävien kurssien osalta järjestetty pääosin kontaktiopetuksena. Opetuksen järjestämisen erilaisten variaatioiden vuoksi ja kurssien toteutumatta jäämisen takia talousarvio alittui. Henkilöstön koulutustavoite toteutui ja kehityskeskustelutavoite saavutettiin, kun jokaisen työyhteisöön kuuluvan kanssa käytiin kehityskeskustelu.

AIKUISKOULUTUS

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Maksutuotot				9 477
TOIMINTATUOTOT				9 477
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut		-70	70	-128 740
Palvelujen ostot	-195 000	-137 445	-57 555	-89 955
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-144	144	-1 105
Muut toimintakulut				-3 571
TOIMINTAKULUT	-195 000	-137 660	-57 340	-223 371
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-195 000	-137 660	-57 340	-213 894
TILIKAUDEN TULOS	-195 000	-137 660	-57 340	-213 894

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				13 485
TOIMINTAKULUT	-195 000	-137 660	-57 340	-223 395
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-195 000	-137 660	-57 340	-209 910
LASKENNALLISET ERÄT		-32	32	-2 461
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-195 000	-137 691	-57 309	-212 372

ARVIO KOKONAISONNISTUMISESTA

Seutuopisto vastasi alueelliseen koulutustarpeeseen. Kalenterivuosi 2009 oli Kivalojen seutuopiston ensimmäinen kokonainen talousarviovuosi, vaikka keväällä 2009 takana oli jo ensimmäinen lukuvuosi. Kivalojen seutuopisto tuotti Keminmaa isäntäkuntana kansalaisopiston palveluja kolmen kunnan alueelle. Koulutuksen järjestäjän vaihtumisesta huolimatta Tervolassa toiminnan laatu säilyi korkeana ja opetustuntimäärä hieman kasvoi. Palvelua tarjottiin edelleen myös sivukylillä ja lapsille sekä nuorille kohdennettu tarjonta oli laajaa. Talousarvion alittuminen johtuu pääasiassa organisaation muutoksen vaikutusten ennakoinnin vaikeudesta.

KIRJASTO

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Maksutuotot	2 900	3 527	-627	2 909
TOIMINTATUOTOT	2 900	3 527	-627	2 909
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-111 204	-108 655	-2 549	-105 663
Palvelujen ostot	-15 996	-9 857	-6 139	-10 317
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 600	-39 414	814	-37 944
TOIMINTAKULUT	-165 800	-157 925	-7 875	-153 924
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-162 900	-154 398	-8 502	-151 015
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 000	-1 712	-1 288	-2 096
Poistot ja arvonalentumiset	-3 000	-1 712	-1 288	-2 096
TILIKAUDEN TULOS	-165 900	-156 110	-9 790	-153 111

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	2 900	3 527	-627	2 909
TOIMINTAKULUT	-165 800	-159 808	-5 992	-155 123
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-162 900	-156 281	-6 619	-152 214
Poistot ja arvonalentumiset	-3 000	-1 712	-1 288	-2 096
LASKENNALLISET ERÄT		-16 398	16 398	-15 638
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-165 900	-174 391	8 491	-169 948

ARVIO KOKONAISONNISTUMISESTA

Kirjaston kokoelman uudistamisen yhteydessä poistettiin vanhentunutta ja huonokuntoista aineistoa. Kokoelma muuttui enemmän kysynnän mukaiseksi. Lainauserät ovat vakiintuneet nykyiselle tasolle, mutta netti- ja fyysiset käynnit kirjastossa lisääntyivät. Kirjasto on kohtaamispaikkana yhä suosituampi. Palvelun tarjonta oli onnistunutta. Tervolan kirjasto on mukana Rekku-yhteistyössä, mikä on entistä taloudellisempaa kaukolainojen kuljetustoimintaa. Atk-yhteyksissä oli häiriöitä ja katkoksia aika ajoin, mikä vaikeutti asiakaspalvelua. Ammattitaitoinen ja palvelualtis henkilöstö kykeni toimimaan myös ongelmatilanteissa. Kirjojen hankintahinnat ovat nousseet, mutta kirjaston kokonaistalouden pidettiin tasapainossa. Kirjaston henkilöstö on ammattitaitoista, vaikkakin henkilöstön täydennyskoulutukseen pääsy oli vaikeaa. Pienestä työyhteisöstä ei voi irrottautua, ellei sijaisia voida palkata tai pidetä kirjastoa kokonaan suljettuna. Talouden tilanne vaikutti sijaisten palkkaamiseen. Tiedonkulun ja työ- ilmapiirin parantamiseen sekä työssä jaksamiseen kiinnitettiin erityistä huomiota kehityskeskusteluissa ja henkilökunnan palavereissa.

**VAPAA-AJAN-
LAUTAKUNTA**

Sisältää liikunnan, nuorison ja kulttuurin tulosalueet

TOIMINTA-AJATUS

Vapaa-aikatoimi edistää kuntalaisten hyvinvointia ja viihtyvyyttä tarjoamalla monipuolisia vapaa-aikapalveluita ja osallistumismahdollisuuksia

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAINTEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITTEET 2009	TOTEUTUMA 2009
VAIKUTTAVUUS	<p>Monipuoliset vapaa-aikapalvelut edistävät kaikenikäisten kuntalaisten aktiivista ja osallistuvaa elämäntapaa</p> <p>Liikkumattomien aktivointi</p>	<p>Monipuolinen palvelutarjonta</p> <p>Kohderyhmien tunnistaminen</p>	<p>Kerhoja tarjoavien lukumäärä</p> <p>Tapahtumien lukumäärä</p> <p>Toimintasuunnitelmien tekeminen</p>	<p>Vähintään 10 kerhonjärjestäjää</p> <p>Yli 20 tapahtumaa</p> <p>Kohderyhmien selvitystyö käynnistyy</p>	<p>13 lasten/nuorten kerhonjärjestäjää</p> <p>36 tapahtumaa, retkeä ja kursssia</p> <p>Selvitystyö käynnissä</p>
PROSESSIT JA RAKENTEET	<p>Vapaa-aikapalveluiden tuottaminen monialaisen yhteistyön avulla</p> <p>Liikuntapaikat ja ulkoilureitit ovat turvallisia ja viihtyisiä</p>	<p>Toimivat yhteistyöverkostot</p> <p>Laadukas kunnossapito</p>	<p>Verkosto-toimijoiden kokoontumiset lkm</p> <p>Liikuntapaikkojen kunnossapito-suunnitelmien tekeminen</p>	<p>Vähintään yksi verkosto-toimijoiden kokoontuminen</p> <p>Kunnossapito-suunnitelmien tekeminen jatkuu</p>	<p>Useita kahdenkeskisiä verkostotapaamisia</p> <p>Käynnistynyt latujen ja luistelualueiden osalta</p>
TALOUS JA VOIMAVARAT	<p>Toiminta on tarkoituksenmukaista ja taloudellista</p>	<p>Taloustaitojen hallinta</p>	<p>Vapaa-aikatoimen käyttötalousmenot €/asukas</p> <p>Vertailut alueen vastaavankokoisiin kuntiin</p>	<p>€/asukas</p>	<p>67€/asukas</p> <p>alle Lapin ja koko Suomen keskiarvojen</p>
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY	<p>Osaava ja motivoitunut henkilöstö</p>	<p>Tarkoituksenmukainen täydennyskoulutus</p> <p>Innostava työilmapiiri</p>	<p>Täydennyskoulutuspäivä/henkilö</p> <p>Työilmapiirikyselyn tekeminen</p>	<p>3pv/henkilö</p> <p>Kyselyn 2007 tuloksen edelleen hyödyntäminen</p>	<p>5 pv/henkilö</p> <p>Tavoite toteutui</p>

KULTTUURI

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Maksutuotot	500	1 288	-788	2 374
TOIMINTATUOTOT	500	1 288	-788	2 374
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-2 900	-1 917	-983	-816
Palvelujen ostot	-39 400	-37 683	-1 717	-36 695
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 300	-1 168	-1 132	-2 331
Avustukset	-8 000	-7 963	-37	-5 294
Muut toimintakulut	-100		-100	-50
TOIMINTAKULUT	-52 700	-48 732	-3 968	-45 186
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-52 200	-47 444	-4 756	-42 812
TILIKAUDEN TULOS	-52 200	-47 444	-4 756	-42 812

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	500	1 288	-788	2 374
TOIMINTAKULUT	-52 700	-48 732	-3 968	-45 186
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-52 200	-47 444	-4 756	-42 812
LASKENNALLISET ERÄT		-285	285	-679
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-52 200	-47 729	-4 471	-43 491

ARVIO KOKONAISONNISTUMISESTA

Kulttuuritoimen resursseilla järjestettiin n. 20 erilaista tapahtumaa (mm. konsertteja, teatteriesityksiä, näyttelyitä, juhlia). Näistä osa on aina päivähoitolaisille ja koululaisille/opiskelijoille suunnattuja tapahtumia.

Pääosa kulttuuritoimen resursseista kohdistuu musiikkiopistotoimintaan. Vuonna 2009 Länsi-Pohjan musiikkiopistossa opiskeli 24 tervolalaista lasta ja nuorta.

LIIKUNTA

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	100	1 200	-1 100	95
Maksutuotot	100		100	
TOIMINTATUOTOT	200	1 200	-1 000	95
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-74 200	-74 909	709	-71 892
Palvelujen ostot	-67 500	-61 621	-5 879	-58 591
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 000	-7 774	774	-8 400
Avustukset	-15 000	-13 065	-1 936	-12 411
Muut toimintakulut	-800	-1 324	524	-858
TOIMINTAKULUT	-164 500	-158 692	-5 808	-152 153
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-164 300	-157 492	-6 808	-152 058
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-20 000	-36 547	16 547	-22 094
Poistot ja arvonalentumiset	-20 000	-36 547	16 547	-22 094
TILIKAUDEN TULOS	-184 300	-194 039	9 739	-174 151

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	200	1 200	-1 000	95
TOIMINTAKULUT	-165 500	-159 516	-5 984	-152 933
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-165 300	-158 316	-6 984	-152 838
Poistot ja arvonalentumiset	-20 000	-36 547	16 547	-22 094
LASKENNALLISET ERÄT		-22 237	22 237	-19 038
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-185 300	-217 100	31 800	-193 970

ARVIO KOKONAISONNISTUMISESTA

Liikuntatoimen resursseilla saatiin ylläpidettyä merkittävä määrä kenttiä, luistelualueita, latuja, uimarantoja, tulistelupaikkoja ja kelkkauria eri puolilla kuntaa.

NUORISO

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot		100	-100	
Maksutuotot	1 800	2 255	-455	2 411
Muut toimintatuotot	200	147	53	95
TOIMINTATUOTOT	2 000	2 502	-502	2 506
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-10 300	-4 103	-6 197	-7 766
Palvelujen ostot	-7 700	-8 994	1 294	-5 607
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 300	-2 479	-821	-4 080
Avustukset	-8 400	-8 380	-20	-8 391
Muut toimintakulut	-500		-500	-356
TOIMINTAKULUT	-30 200	-23 956	-6 244	-26 201
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-28 200	-21 454	-6 746	-23 694
TILIKAUDEN TULOS	-28 200	-21 454	-6 746	-23 694

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	2 000	2 502	-502	2 506
TOIMINTAKULUT	-30 200	-23 956	-6 244	-26 241
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-28 200	-21 454	-6 746	-23 734
LASKENNALLISET ERÄT		-1 118	1 118	-818
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-28 200	-22 572	-5 628	-24 552

ARVIO KOKONAISONNISTUMISESTA

Yhteistyöverkoston avulla aikaansaatu lasten ja nuorten kerhotarjonta oli edelleen kohtuullisen laaja. Nuorisotoimi tuotti jälleen kerhokauden alkuun kerhoesitteen, joka sisälsi koko kunnan alueen kerhotarjonnan. Nuorisotoimi järjesti toimintasuunnitelmansa mukaiset retket, kesäkerhot, nuortenillat ja muut tapahtumansa onnistuneesti. Nuorisovaltuusto koontui säännöllisesti ja kehitti toimintaansa erittäin aktiivisesti.

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

Sisältää sosiaali- ja terveystoimen johdon, sosiaalipalvelut, perusturvan, ruokapalvelun, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon.

TOIMINTA-AJATUS

Sosiaali- ja terveystoimi huolehtii kunnan peruspalveluiden toimivuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta ammattitaitoisen henkilöstön avulla tukien kuntalaisten omaehtoista selviytymistä.

Sosiaali- ja terveystoimi pyrkii aktiivisesti vaikuttamaan tulevien vuosien palvelutarpeiden haasteisiin.

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAINTEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITETASO 2009	TOTEUTUMA 2009
VAIKUTTAVUUS	Hyvät, riittävät ja oikeinmitoitettut peruspalvelut Avoimuus ja luotettavuus päätöksenteossa sekä palveluissa	Palveluiden riittävyys, laadukkuus, saatavuus sekä toimivuus Riittävä ja oikea-aikainen viestintä Toiminnan laillisuus, päätösten oikeellisuus ja lainmukaisuus	valtakunnalliset tunnusluvut Palvelusesite Oikaisuvaatimukset ja muutoksehaut	nykyinen taso Sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluesite tehty ja otettu käyttöön Nykyinen taso	Yksilölliset erot, sairastavuuserot Palveluesite tehty pääosin, mutta ei resurssija käyttöönottoon Toteutunut
PROSESSIT JA RAKENTEET	Sopivien palvelutoimintojen tuottamisyksikköjen määrittely ja ylläpito Riittävä henkilöstö	Kunnallinen ja seutukunnallinen suunnittelu sekä selvitystyö Suositusten mukaiset henkilömäärät/palvelu	sosiaali- ja terveyspiiri sekä sateenkaarihankkeet ja strategiatyöt vertailut eri kuntiin ja palveluihin tarpeiden sekä asukasmäärän suhteessa Tarvekioidut terveydenhuollon ja vanhusten huollon menot	hankkeisiin osallistuminen ja tiedottaminen hankkeen saavutuksista vertailu aloitettu toiminnon nykyinen taso	Tervelappi Uula hanke Kaste hanke osittain, vuodeosasto ja vanhustenhuolto keskeisesti Nousua +4 vuonna 2007 102 vuonna 2008 106
TALOUS JA VOIMAVARAT	Taloudellisesti ja tuottavasti tuotettut kuntalaisten tarvitsemat sosiaali- ja terveyspalvelut Resurssien tarkoituksenmukainen kohdentaminen	Toimiva seuranta Toiminnan taloudellisuus Kustannustietoisuus	talousarviossa sekä tilinpäätöksessä olevat tunnusluvut nettokustannusten muutos Tuotteistaminen	seuranta on kunnan ohjeiden mukaista 2%:n lisäys nykyiseen tasoon Kustannustietoisuus lisääntyy	Toteutunut 3,8% lisäys Sisäinen koulutus
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY	Motivoitunut ja osaava henkilöstö Työhyvinvointi	Ammattitaitoisuus Henkilöstön jaksamisesta huolehtiminen Hyvä alais- ja esimiestyö	Osaamiskartoitukset ja toimenpidesuunnitelmat osaamistarpeiden suhteen Työnohjaus Kehityskeskustelut	75% tehty järjestetty tarvittaessa toteutuu 100%	73 % Toteutunut 75 %

ARVIO KOKONAISONNISTUMISESTA

Kokonaisuutena sosiaali- ja terveystoimi onnistui toiminnassaan hyvin.

Sosiaali- ja terveystoimi on edelleen kyennyt huolehtimaan peruspalveluiden toimivuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta.

Peruspalvelut on voitu tarjota kuntalaisille lähipalveluina siten, että palveluiden sisältö ja laatu vastaavat pääasiallista tarvetta.

Sosiaalitoimi pysyi talousarviossa. Perusterveydenhuolto sai lisämäärärahaa 80300 euroa ja sen jälkeinen ylitys oli 122069 euroa.

Erikoissairaanhoidon lisämäärärahaa 800000 euroa ja lisämäärärahaa jäi käyttämättä 260452 euroa. Ruokapalvelu ylittyi n.7800€.

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN JOHTO

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Tuet ja avustukset		26	-26	
TOIMINTATUOTOT		26	-26	
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-98 200	-97 190	-1 010	-94 162
Palvelujen ostot	-26 700	-8 947	-17 753	-9 957
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 700	-2 362	-5 338	-3 903
Muut toimintakulut		-1 431	1 431	
TOIMINTAKULUT	-132 600	-109 929	-22 671	-108 022
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-132 600	-109 904	-22 696	-108 022
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-6 291	6 291	-7 798
Poistot ja arvonalentumiset		-6 291	6 291	-7 798
TILIKAUDEN TULOS	-132 600	-116 195	-16 405	-115 820

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT		26	-26	
TOIMINTAKULUT	-132 600	-111 749	-20 851	-109 332
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-132 600	-111 723	-20 877	-109 332
Poistot ja arvonalentumiset		-6 291	6 291	-7 798
LASKENNALLISET ERÄT		-2 613	2 613	-3 340
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-132 600	-120 627	-11 973	-120 470

TUNNUSLUVUT, MITTARIT

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA	TP2008
Lautakunnan kokouksia	10	9	-1	11
€ kokous	1010	723,55	-286,45	453
€ asukas	2,85	1,88	-0,97	1,43

SOSIAALIPALVELUT

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	31 500	30 555	945	50 052
Maksutuotot	590 100	620 765	-30 665	586 637
Tuet ja avustukset		21 828	-21 828	
Muut toimintatuotot		1 406	-1 406	254
TOIMINTATUOTOT	621 600	674 555	-52 955	636 943
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-3 210 000	-3 267 259	57 259	-2 917 007
Palvelujen ostot	-755 700	-657 128	-98 572	-675 919
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-111 500	-82 447	-29 053	-75 392
Avustukset	-317 700	-155 432	-162 268	-203 281
Muut toimintakulut	-400	-3 385	2 985	-4 827
TOIMINTAKULUT	-4 395 300	-4 165 651	-229 649	-3 876 427
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 773 700	-3 491 096	-282 604	-3 239 484
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-26 500	-18 215	-8 285	-11 539
Poistot ja arvonalentumiset	-26 500	-18 215	-8 285	-11 539
TILIKAUDEN TULOS	-3 800 200	-3 509 311	-290 889	-3 251 022

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	622 100	674 777	-52 677	637 114
TOIMINTAKULUT	-4 396 800	-4 168 564	-228 236	-3 878 557
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 774 700	-3 493 788	-280 912	-3 241 444
Poistot ja arvonalentumiset	-26 500	-18 215	-8 285	-11 539
LASKENNALLISET ERÄT		-412 109	412 109	-414 537
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 801 200	-3 924 112	122 912	-3 667 519

TUNNUSLUVUT, MITTARIT

TA 2009

TP 2009

POIKKEAMA

TP 2008

Lastenpäivähoito

Kokopäivähoito	100	69	-31	82
Osapäivähoito	25	20	-5	10
Hoitopäiviä yhteensä	15 000	13 412	-1 588	14 652
Hoitopäivän keskihinta €	50	54,41	4	53,97

Laitoshoito

Vanhainkodissa 31.12.	24	23	-1	24
Vanhainkotihoitopäivät/vuosi	8 420	8 370	-50	8 954
Vanhainkodin käyttöprosentti	96	96	0	102
Hoitopäivän hinta	113	140,74	28	113
Laitoshoidossa kehitysvammaisia 31.12.	2	2	0	2
Vammaisten laitoshoitopäivät/vuosi	730	730	0	730

Kotipalvelu

Kodinhoitoapua saaneet lapsiperheet	5	4	-1	5
Muut kodinhoitoapua saaneet taloudet	155	133	-22	116
Tuntihinta	34,35	35,48	1	30,83
Käyntihinta	15,85	15,63	0	16,02

Vammaishuolto

Vammaisetuuksien saajat/vuosi	40	50	10	50
€/asukas	34,43	18,82	-16	19,14

Asumispalvelut

Asukkaat/vuosi	33	30	-3	17
Asumispalvelupäivät/vuosi	6 975	6 129	-846	3 430
€/asukas	188,62	178,1	-11	157,3

Sosiaalipalvelut kokonaisuudessaan	1 063,02	1 013,96	-49,06	932,23
------------------------------------	----------	----------	--------	--------

Omaishoidon tuki

Saajia vuoden aikana	34	39	5	41
Kustannukset/saaja	5 000	4258,66	-741	3657,77

PERUSTURVA

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Tuet ja avustukset	36 000	28 719	7 281	73 152
Muut toimintatuotot	8 500	4 197	4 303	39 579
TOIMINTATUOTOT	44 500	32 916	11 584	112 731
TOIMINTAKULUT				
Palvelujen ostot	-15 000		-15 000	-122
Avustukset	-600 100	-324 817	-275 283	-354 617
Muut toimintakulut				-126
TOIMINTAKULUT	-615 100	-324 817	-290 283	-354 865
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-570 600	-291 901	-278 699	-242 134
TILIKAUDEN TULOS	-570 600	-291 901	-278 699	-242 134

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	44 500	32 916	11 584	112 731
TOIMINTAKULUT	-615 100	-324 817	-290 283	-354 865
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-570 600	-291 901	-278 699	-242 134
LASKENNALLISET ERÄT		-690	690	-622
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-570 600	-292 591	-278 009	-242 756

TUNNUSLUVUT, MITTARIT

TA 2009

TP 2009

POIKKEAMA

TP 2008

Lasten kotihoidontuki

Tukea saaneet 31.12.	45	55	10	57
€/asukas	75,95	37,74	-38,21	42,34

Toimeentulotuki

Tukea saaneet perheet/vuosi	120	99	-21	97
€/asukas	81,15	51,31	-29,84	44,41

RUOKAPALVELU

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	19 000	13 414	5 586	18 602
Maksutuotot				359
Tuet ja avustukset		1 439	-1 439	
Muut toimintatuotot		883	-883	
TOIMINTATUOTOT	19 000	15 735	3 265	18 961
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-316 500	-323 197	6 697	-300 697
Palvelujen ostot	-8 200	-12 080	3 880	-6 400
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-230 200	-223 483	-6 717	-239 870
Muut toimintakulut	-800	-1 469	669	-2 768
TOIMINTAKULUT	-555 700	-560 228	4 528	-549 735
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-536 700	-544 493	7 793	-530 774
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 000	-15 225	1 225	-16 851
Poistot ja arvonalentumiset	-14 000	-15 225	1 225	-16 851
TILIKAUDEN TULOS	-550 700	-559 717	9 017	-547 625

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	20 000	15 735	4 265	18 961
TOIMINTAKULUT	-555 800	-560 284	4 484	-549 735
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-535 800	-544 549	8 749	-530 774
Poistot ja arvonalentumiset	-14 000	-15 225	1 225	-16 851
LASKENNALLISET ERÄT		540 851	-540 851	518 654
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-549 800	-18 922	-530 878	-28 971

TUNNUSLUVUT, MITTARIT

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA	TP 2008
Valmistetut ateriat	210 000	248 038	38 038	229 800
Aterian hinta	2,60	2,43	-0,17	2,60
€/asukas	152,50	157,32	4,82	152,74
Valmistettujen aterioiden määrä		171 200		156100
Brutto suoritehintaa		3,52		3,51

PERUSTERVEYDENHUOLTO

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	110 000	115 727	-5 727	129 816
Maksutuotot	561 300	631 090	-69 790	587 626
Tuet ja avustukset	66 000	16 441	49 559	
Muut toimintatuotot		7 261	-7 261	
TOIMINTATUOTOT	737 300	770 519	-33 219	717 442
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-2 365 000	-2 465 187	100 187	-2 430 502
Palvelujen ostot	-989 300	-1 038 693	49 393	-908 490
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-262 600	-272 526	9 926	-270 205
Avustukset	-6 800	-6 186	-614	-8 849
Muut toimintakulut		-6 728	6 728	-826
TOIMINTAKULUT	-3 623 700	-3 789 319	165 619	-3 618 872
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 886 400	-3 018 800	132 400	-2 901 430
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-36 500	-26 169	-10 331	-34 778
Poistot ja arvonalentumiset	-36 500	-26 169	-10 331	-34 778
TILIKAUDEN TULOS	-2 922 900	-3 044 969	122 069	-2 936 208

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTATUOTOT	787 300	853 887	-66 587	779 105
TOIMINTAKULUT	-3 626 200	-3 800 514	174 314	-3 625 547
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 838 900	-2 946 627	107 727	-2 846 442
Poistot ja arvonalentumiset	-36 500	-26 169	-10 331	-34 778
LASKENNALLISET ERÄT		-436 763	436 763	-355 106
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 875 400	-3 409 559	534 159	-3 236 326

TUNNUSLUVUT, MITTARIT

TA 2009

TP 2009

POIKKEAMA

TP 2008

Perusterveydenhuolto

Kansanterveystyön kust €/asukas 850 988 138 834

Perusterveydenhuolto, avopalvelut

Käyntejä vuodessa 24 000 19 867 -4 133 23 859
 Käynnin hinta 62 82 20 68
 €/asiakas 272

Vuodeosasto

Hoitopäivät 8 500 8 629 129 10 202
 Hoitopäivän hinta 135 147 12 135

Mielenterveystyö

Kuntoutumiskoti, asukkaita 5 5 0 5
 Kuntoutumiskoti, as.päivät 1 800 1 817 17 1 662
 Mielenterveysasema, käynnit 1 100 1 001 -99 863
 Kustannukset €/asukas 50 84 34
 Kustannukset €/käynti 45 80 35

Veteraanikuntoutus

Laitoskuntoutuspäiviä 260 420 160 41

Avohoitokäyntejä	450	620	170	21
Hammashuolto				
Asiakasmäärä	1 810	1 576	-234	1 605
Käynnit	5 600	4 716	-884	4 875
Käynnin hinta	75	71	-4	65
Kust./hoidettu asiakas	233	211	-22	197
Eläinlääkintähuolto				
Sairaskäynnit	1 400	1 900	500	1 400

ERIKOISSAIRAANHOITO

Ulkoinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTAKULUT				
Palvelujen ostot	-4 500 000	-4 239 165	-260 835	-4 246 304
TOIMINTAKULUT	-4 500 000	-4 239 165	-260 835	-4 246 304
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 500 000	-4 239 165	-260 835	-4 246 304
TILIKAUDEN TULOS	-4 500 000	-4 239 165	-260 835	-4 246 304

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2009 - 31.12.2009

	Käyttös. + muutos	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
TOIMINTAKULUT	-4 500 000	-4 239 165	-260 835	-4 246 304
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 500 000	-4 239 165	-260 835	-4 246 304
LASKENNALLISET ERÄT		-383	383	-177
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 500 000	-4 239 548	-260 452	-4 246 481

TUNNUSLUVUT, MITTARIT

	TA 2009	TP2009	POIKKEAMA	TP 2008
Avopalvelut				
käyntejä/ vuosi	4600	5904	1304	4432
Vuodeosasto				
hoitopäiviä/ vuosi	4300	4591	291	4670
Erikoissairaanhoidon kokonaisuudessaan euroa/asukas	1064	1228	164	1221,96

Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

Peruskunta (ulkoinen)

TULOSLASKELMA	TA 2009 ja muutokset	TP 2009	Poikkeama	TP 2008
Toimintatulot	7 875 700	8 289 110	413 410	8 214 146
Myyntitulot	5 157 000	5 309 936	152 936	5 482 054
Maksutulot	1 794 400	1 992 320	197 920	1 848 113
Tuet ja avustukset	513 600	481 494	-32 106	432 561
Muut toimintatulot	410 700	505 360	94 660	451 418
Toimintakulut	27 720 300	27 025 100	-695 200	26 206 474
Henkilöstömenot	15 824 305	15 817 806	-6 499	15 324 074
Palvelujen ostot	9 053 205	8 727 010	-326 195	8 404 339
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 514 190	1 515 408	1 218	1 508 622
Avustukset	1 181 050	811 382	-369 668	852 945
Muut toimintakulut	147 550	153 494	5 944	116 494
Toimintakate	-19 844 600	-18 735 990	1 108 610	-17 992 328
Verotulot	9 879 600	10 012 846	133 246	10 065 623
Valtionosuudet	9 976 200	10 077 538	101 338	9 241 461
Rahoitustulot ja -menot:				
Korkotulot	177 800	174 732	-3 068	37 846
Muut rahoitustulot	395 000	389 486	-5 514	641 957
Korkomenot	260 700	178 059	-82 641	283 053
Muut rahoituskulut	110 000	191 284	81 284	137 498
Vuosikate	213 300	1 549 269	1 335 969	1 574 008
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	952 600	870 895	-81 705	940 154
Arvonalentumiset				
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot		112 416	-112 416	
Satunnaiset kulut				
Tilikauden tulos	-739 300	790 790	1 530 090	633 854
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		56 594	56 594	56 594
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-739 300	847 384	1 586 684	690 448

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Edellä olevassa taulukossa on esitetty tuloslaskelmaosan toteutuminen. Tuloslaskelmaosassa seurattavia määrärahoja ja tuloarvioita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä satunnaiset erät.

Verotulot

Vuonna 2009 verotuloja kertyi seuraavasti:

	Talous- arvio	Tilin- päättös	Poik- keama
Kunnan tulovero	7.618.200	7.703.570	85.370
Osuus yht.veron tuot.	431.300	362.701	-68.599
Kiinteistövero	1.830.100	1.946.574	116.474
YHTEENSÄ	9.879.600	10.012.845	133.245

Verotuloja kertyi yhteensä 10 milj. euroa mikä on 0,1 milj. euroa talousarviossa ennakoitua enemmän. Sekä kunnallisverotuloa että kiinteistöverotuloa kertyi arvioitua enemmän. Sen sijaan yhteisöveron tuotto jäi alle budjetoidun.

Verovuodelta 2008 kunnallisverotulo nousi edellisvuoteen verrattuna 5,2 % ja kunnallisverokertymä oli 7.747.100 euroa. Tervolan kunnan yhteisöverotuloosuus verovuodelta 2008 oli 364.836 euroa, missä on laskua edellisestä vuodesta 46,6 prosenttia.

Vuonna 2009 verotulot kokonaisuutena laskivat edellisvuodesta 0,5 prosenttia.

Tuloveroprosentti

Verovuosi 2004	19,00
Verovuosi 2005	19,00
Verovuosi 2006	19,00
Verovuosi 2007	19,00
Verovuosi 2008	19,50
verovuosi 2009	19,50

Tilinpäätös vuonna 2009 yleinen kiinteistöveroprosentti oli 0,80, vakituisten asuntojen kiinteistöveroprosentti 0,30, muiden asuntojen kiinteistöveroprosentti 0,80 ja voimalaitosten kiinteistöveroprosentti 2,50. Yleishyödyllisten yhteisöjen veroprosentti oli 0,25. Rakentamattomalta rakennuspaikalta ei peritä erillistä veroprosenttia.

Käyttötalouden valtionosuudet

	Talous- arvio	Tilin- päättös	Poik- keama
Yleinen valtionosuus	573.000	664.740	91.740
Sos.- ja terv. huolto	7.121.600	7.152.717	31.117
Opetus- ja kulttuuritoimi	2.281.600	2.260.081	-21.519
Harkinnanvarainen -	-	-	-
YHTEENSÄ	9.976.200	10.077.538	101.338

Käyttötalouden valtionosuuksia kunta sai kokonaisuutena hieman talousarviossa ennakoitua enemmän. Valtionosuudet kasvoivat edellisvuodesta 9 prosenttia.

Rahoitustulot ja -menot

	Talous- arvio	Tilin- päättös	Poik- keama
Korkotuotot	177.800	174.732	-3.068
Muut rahoitustulot	395.000	389.486	-5.514
YHTEENSÄ	572.800	564.218	-8.582
Korkokulut	260.700	178.059	-82.641
Muut rahoituskulut	110.000	191.284	81.284
YHTEENSÄ	370.700	369.343	-1.357

Rahoitustulot olivat yhteensä 572.800 euroa, mihin sisältyy 334.472 euroa Lapin Sähkövoima Oy:n osakkeiden omistuksen perusteella kunnalle tulevaa tuottoa ja 47.633 euroa peruspääoman korkoa kuntayhtymiltä. Rahoitustuloista korkotulot (antolainoista, käyttötileistä) olivat 174.732 euroa.

Rahoitusmenoja kertyi yhteensä 370.700 euroa, josta korkokulut olivat 178.059 euroa. Korkokuluista lainojen korot olivat 151.959 euroa ja Lapin Sähkövoima Oy:n lainan korkokulut 23.727 euroa. Korkokulut laskivat edellisvuodesta 105.000 eurolla. Muihin rahoituskuluihin sisältyvät kunnanhallituksen päätösten mukaiset luottotappiot 74.866 euroa sekä osakkuussähkön kulut 110.154 euroa.

Satunnaiset erät

Tuloslaskelmassa satunnaisena tuottona on kirjattu 112.415 euroa vesihuollon yhtiöittämisen myyntivoittoa.

Tuloslaskelmaosan sitovat erät

Vuoden 2009 talousarvion tuloslaskelmaosan sitovaksi eräksi kunnanvaltuusto on määrännyt vuosikatteen.

Talousarviossa vuosikatteeksi hyväksyttiin 1.093.600 euroa, kunnanvaltuuston hyväksymien lisämäärärahojen jälkeen ennakoitu vuosikate oli 213.300 euroa. Tilinpäätöksen mukainen vuosikate 1.549.269 euroa on 1.335.969 euroa parempi mitä lisämäärärahojen myöntämisen jälkeen odotettiin.

INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN**INVESTOINNIT**

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
Menot	-2 277 300	-2 180 470	96 830
Tulot	364 500	1 276 088	911 588
Netto	-1 912 800	-904 382	1 008 418

Tilinpäätöksessä investointien bruttomenot olivat yhteensä 2.180.470 euroa. Investointituloja kertyi 1 milj. euroa ennakoitua enemmän, joten 1.276.088 euroa, joten investointien nettomenot olivat huomattavasti talousarviossa ennakoitua pienemmät

Seuraavassa on esitetty toimielimittäin hankkeittain tai hankeryhmittäin valtuuston hyväksymien määrärahojen (varsinainen talousarvio ja lisämäärärahat) ja tuloarvioiden toteutuminen. Investointituloina esitetään rahoitusosuudet ja pysyvien vastaavien myynnit.

KUNNANHALLITUS**Maa- ja vesialueet**

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
Menot	61 000	7 663	-53 337
Tulot	41 000	65 072	24 072
Netto	20 000	-57 409	-77 409

Kiinteän omaisuuden menot ovat maa-alueiden ostoa mm. teollisuusalueen laajennusta varten. Menoissa on mukana myös lainhuudatuskustannukset. Kiinteän omaisuuden tulot kertyvät maan myyntituloista.

Koneet ja kalusto

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
Menot	43 400	22 494	-20 906

Määrärahoilla mm. uusittiin kunnanviraston pääkopiokone ja hankittiin erilaista atk- ja toimistokalustoa.

Osakkeet ja osuudet

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
Menot	97 900	97 192	-708

Määrärahasta käytettiin 86.760 euroa Lapin Sähkövoima Oy:n lainan lyhennyksiin ja 10.432 euroa Kuntarahoitus Oy:n osakkeiden merkintään.

TEKNINEN LAUTAKUNTA**Rakennukset**

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
Menot	1 758 000	1 848 628	90 628
Tulot	323 500	323 432	-68
Netto	1 434 500	1 525 196	90 696

Seuraavassa on talonrakennuksen määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuma hankkeittain:

Ryhmäkoti/tehostettu palveluasuminen

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
Menot	600 000	737 166	137 166
Tulot	323 500	323 432	-68
Netto	276 500	413 734	137 234

Palvelutalo (vari)

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
Menot	98 000	44 447	-53 553
Tulot			0
Netto	98 000	44 447	-53 553

Virastotalon peruskorjaus

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
Menot	20 000	11 849	-8 151

Kehitysvammaisten asumisyksikön suunnittelu

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
Menot	20 000	0	-20 000

Terveyskeskuksen peruskorjaus

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
Menot	1 000 000	1 038 254	38 254

Keskusvaraston lämpöpumput

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
Menot	20 000	16 911	-3 089

Kiinteät rakenteet ja laitteet

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
Menot	90 000	35 465	-54 535
Tulot			0
Netto	90 000	35 465	-54 535

Hankkeittain julkisen käyttöomaisuuden rakentaminen toteutui seuraavasti:

Kaavateiden rakentaminen

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
Menot	60 000	27 312	-32 688

Liikuntapaikkojen rakentaminen

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
Menot	10 000	6 411	-3 589

Siltatien pohjoispuolen maisemointityö

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
Menot	10 000	1 742	-8 258

Leikkipaikat, puistot, uimarannat

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
Menot	10 000		-10 000

Koneet ja kalusto

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
Menot	15 000	9 548	-5 452

KOULUTUSLAUTAKUNTA

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
Koneet ja kalusto, menot	29 000	23 638	-5 362

Peruskoulujen ja lukion atk

Menot		8 669	8 669
-------	--	-------	-------

Kirjaston kalusto, menot

		9 988	9 988
--	--	-------	-------

Yläasteen sisätilojen viihtyisyys

Menot	5 000	4 052	-948
-------	-------	-------	------

Muu kalusto, menot

	24 000	929	-23 071
--	--------	-----	---------

VAPAA-AJANLAUTAKUNTA

Koneet ja kalusto

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
<i>Kalusto, menot</i>	5 000	2 713	-2 287

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
Koneet ja kalusto, menot	148 000	119 735	-28 265
<i>Kotipalveluauto</i>	33 000	29 248	-3 752
<i>Vuodeosaston potilassängyt</i>	5 000	0	-5 000
<i>Intraoraalirtg koje</i>	3 300	3 458	158
<i>Sterilointilaite</i>	7 000	5 726	-1 274
<i>RTG-kuvatyoasema ja kuvanlu.</i>	12 000	12 000	
<i>Ryhmäkodin kalusto</i>	70 000	62 888	-7 112
<i>Muu terveysesk. Kalusto</i>	2 700	3 305	605
<i>Muu sosiaalitoimen kalusto</i>	10 000	0	-10 000
<i>Ruokapalvelun kalusto</i>	5 000	3 109	-1 891

ENERGIAHUOLTO**Kiinteät rakenteet ja laitteet***Kaukolämpöverkon laajennus*

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
Menot	30 000	13 394	-16 606

VESIHUOLTO**Kiinteät rakenteet ja laitteet**

	TA 2009	TP 2009	POIKKEAMA
<i>Käyttöomaisuuden myynti, tulot</i>		887 584	887 584

Rahoitusosan toteutumisvertailu

Peruskunta

RAHOITUSLASKELMA	TA 2009 ja muutokset	TP 2009	POIKKEAMA	TP 2008
Toiminta ja investoinnit				
Toiminnan rahavirta	213 300	1 549 269	1 335 969	1 541 001
Vuosikate	213 300	1 549 269	1 335 969	1 574 008
Satunnaiset erät		112 416		
Tulorahoituksen korjauserät		-112 416	-112 416	-33 007
Investointien rahavirta	-1 902 400	-791 966	1 110 434	-1 519 257
Investointimenot	-2 266 900	-2 180 470	86 430	-2 447 858
Rahoitusosuudet investointimenoihin	323 500	323 432	-68	525 148
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutusvoitot	41 000	1 065 072	1 024 072	403 453
Toiminta ja investoinnit, netto	-1 689 100	757 303	2 446 403	21 744
Rahoitustoiminta				
Antolainauksen muutokset	75 100	-811 378	-886 478	71 791
Antolainasaamisten lisäykset muille		1 000 000	1 000 000	
Antolainasaamisten lisäykset liikelaitoksille				
Antolainasaamisten vähennykset muilta	75 100	188 622	113 522	71 791
Antolainasaamisten vähennykset liikelaitok.				
Lainakannan muutokset	388 000	253 837	-134 163	-95 686
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 300 000	1 250 662	-49 338	900 990
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-912 000	-996 825	-84 825	-996 676
Lyhytaikaisten lainojen muutos				
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset		-389 037	17 875	17 875
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 226 000	-189 275	1 036 725	15 724

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan miten kunnan menot on rahoitettu. Sen avulla kootaan tulorahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

Antolainauksen muutokset

Antolainojen vähennyksiin on kirjattu Tenergia Oy:n maksamat lainan lyhennykset.

Tervolan Vesi Oy:n perustamiseen liittyen kunta myönsi yhtiölle kaksi 500.000 euron lainaa 40 vuoden laina-ajalla.

Lainakannan muutokset

Talousarviossa lainan ottoon oli varauduttu 1.300.000 eurolla, kunta otti vuonna 2009 uutta pitkäaikaista lainaa 1.250.662 euroa. Lainasta 650.000 euroa otettiin terveyskeskuksen peruskorjaukseen ja loput on korkotukilainaa ryhmäkodin ja palvelutalon (vari) rakentamista varten.

Lainoja lyhennettiin 996.825 eurolla.

Tilivuoden päättyessä pitkäaikaisen velan määrä oli 5,5 milj. euroa, missä on lisäystä edellisvuoteen 253.836 euroa.

Tervolan kunta

Sitovuus = bruttomääräraha-/tuloarvio

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEH MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

ulkoinen	Määrärahat					Tuloarviot		
	Alakup. ta	Ta:n muu- tokset	Ta muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Alkup. ta	Toteu- tuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUSOSA								
<i>Kunnanvaltuusto</i>								
Strateginen johto	18 600		18 600	26 235	7 635			
<i>Kunnanhallitus</i>			0					
Yleisjohto	1 632 000		1 632 000	1 690 207	58 207	311 100	424 815	113 715
Henkilöstö	134 200		134 200	189 355	55 155	19 000	39 690	20 690
Elinkeinojen kehitt.	537 000		537 000	291 918	-245 082	202 000	44 091	-157 909
Julkinen liikenne	48 700		48 700	28 259	-20 441	4 000	6 899	2 899
<i>Tarkastuslautakunta</i>								
Tarkastustoimi	24 500		24 500	17 323	-7 177			
<i>Keskusvaalilautakunta</i>								
Vaalit	5 400		5 400	8 638	3 238	2 400	5 210	2 810
<i>Maaseutulauslautakunta</i>								
Maaseutuelinkeinot	301 100		301 100	311 389	10 289	250 000	270 276	20 276
Lomatoimi	4 963 500		4 963 500	5 067 055	103 555	4 950 000	5 086 543	136 543
<i>Tekninen lautakunta</i>								
Tekninen johto	121 900		121 900	128 781	6 881	400	12 984	12 584
Yleiset alueet	150 100		150 100	159 152	9 052	300	748	448
Kiinteistöt	915 400		915 400	1 017 894	102 494	450 000	550 791	100 791
Lämpökeskus	225 500		225 500	256 650	31 150	190 000	234 957	44 957
Ympäristönvalvonta	145 700		145 700	121 566	-24 134	25 000	29 549	4 549
<i>Koulutuslautakunta</i>								
Sivistystoimen johto	74 500		74 500	69 787	-4 713	16 500	18 500	2 000
Peruskoulutus	3 449 500		3 449 500	3 467 693	18 193	12 000	31 132	19 132
Toisenasteen koulutus	542 100		542 100	457 124	-84 976	15 000	30 659	15 659
Aikuiskoulutus	195 000		195 000	137 660	-57 340			
Kirjasto	165 800		165 800	157 925	-7 875	2 900	3 527	627
<i>Vapaa-ajanlautakunta</i>			0					
Kulttuuri	52 700		52 700	48 732	-3 968	500	1 288	788
Liikunta	164 500		164 500	158 692	-5 808	200	1 200	1 000
Nuoriso	30 200		30 200	23 956	-6 244	2 000	2 502	502
<i>Sosiaali- ja terveystk</i>			0					
Sosiaali- ja terv.johto	132 600		132 600	109 929	-22 671		25	25
Sosiaalipalvelut	4 395 300		4 395 300	4 165 651	-229 649	621 600	674 554	52 954
Perusturva	615 100		615 100	324 817	-290 283	44 500	32 916	-11 584
Ruokapalvelu	555 700		555 700	560 228	4 528	19 000	15 735	-3 265
Perusterveydenhulito	3 543 400	80 300	3 623 700	3 789 319	165 619	737 300	770 519	33 219
Erikoissairaanhoido	3 700 000	800 000	4 500 000	4 239 165	-260 835			
TULOSLASKELMAOSA								
Verotulot						9 879 600	10 012 846	133 246
Valtionosuudet						9 976 200	10 077 538	101 338
Korkotuotot						177 800	174 732	-3 068
Muut rahoitustuotot						395 000	389 486	-5 514
Korkokulut	260 700		260 700	178 059	-82 641			
Muut rahoituskulut	110 000		110 000	191 284	81 284			
INVESTOINTIOSA								
Investointi menot	2 266 900	10 400	2 277 300	2 180 470	-96 830			
Rahoitusosuudet						323 500	323 432	-68
Käyttöom. myynti						41 000	1 065 072	1 024 072
RAHOITUSOSA								
Antolainojen lis.				1 000 000	1 000 000			
Antolainojen väh.						75 100	188 622	113 522
Pitkää.lainojen lis						1 300 000	1 250 662	-49 338
Pitkää.lainojen väh	912 000		912 000	996 825	84 825			
Vaikutus maksuvalm.						-345 700	-189 275	156 425
YHTEENSÄ	30 389 600	880 300	31 280 300	31 571 738	291 438	29 698 200	31 582 225	1 884 025

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

- tuloslaskelma
- rahoituslaskelma
- tase
- konsernilaskelmat

TERVOLAN KUNTA

Kirjanpito

TULOSLASKELMA 1.1.-31.12.2009

	Tp 2 009	Tp 2 008
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	5 309 936,43	5 482 054,38
Maksutuotot	1 992 319,75	1 848 113,09
Tuet ja avustukset	481 493,74	432 560,77
Muut toimintatuotot	505 360,14	451 418,24
	8 289 110,06	8 214 146,48
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	11 946 317,43	11 601 311,12
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	3 089 474,79	2 836 296,63
Muut henkilösivukulut	782 014,20	886 465,87
Palvelujen ostot	8 727 010,00	8 404 339,28
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	1 515 407,74	1 504 584,70
Varastojen lisäys(-) tai vähennys(+)		4 037,51
Avustukset	811 381,83	852 945,04
Muut toimintakulut	153 494,08	116 494,26
	27 025 100,07	26 206 474,41
Toimintakate	-18 735 990,01	-17 992 327,93
Verotulot	10 012 845,58	10 065 623,03
Valtionosuudet	10 077 538,00	9 241 461,00
	20 090 383,58	19 307 084,03
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotulot	174 732,41	37 846,08
Muut rahoitustuotot	389 485,72	641 957,33
Korkokulut	178 058,94	283 053,29
Muut rahoituskulut	191 283,60	137 498,46
	194 875,59	259 251,66
Vuosikate	1 549 269,16	1 574 007,76
Suunnitelman mukaiset poistot	870 895,25	940 153,89
Satunnaiset tuotot	112 415,66	
Tilikauden tulos	790 789,57	633 853,87
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	56 593,89	56 593,89
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	847 383,46	690 447,76

TERVOLAN KUNTA

Kirjanpito

T U L O S L A S K E L M A 1.1.-31.12.2009

Ulkoinen/Sisäinen

	Tp 2009	Tp 2008
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	5.609.899,26	5.783.296,08
Maksutuotot	1.996.650,17	1.853.631,19
Tuet ja avustukset	481.493,74	432.560,77
Muut toimintatuotot	507.754,35	456.573,24
TOIMINTATUOTOT	8.595.797,52	8.526.061,28
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut	-15.817.806,42	-15.324.073,62
Palvelujen ostot	-8.850.478,92	-8.506.383,88
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.696.232,07	-1.713.337,41
Avustukset	-811.381,83	-852.945,04
Muut toimintakulut	-155.888,29	-121.649,26
TOIMINTAKULUT	-27.331.787,53	-26.518.389,21
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-18.735.990,01	-17.992.327,93
Verotulot	10.012.845,58	10.065.623,03
Valtionosuudet	10.077.538,00	9.241.461,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	174.732,41	37.846,08
Muut rahoitustuotot	389.485,72	679.957,33
Korkokulut	-178.058,94	-283.053,29
Muut rahoituskulut	-191.283,60	-175.498,46
Rahoitustuotot ja -kulut	194.875,59	259.251,66
VUOSIKATE	1.549.269,16	1.574.007,76
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-870.895,25	-940.153,89
Poistot ja arvonalentumiset	-870.895,25	-940.153,89
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot	112.415,66	
Satunnaiset tuotot ja kulut	112.415,66	
TILIKAUDEN TULOS	790.789,57	633.853,87
Varausten ja rahastojen muutokset		
Poistoeron muutos	56.593,89	56.593,89
Varausten ja rahastojen muutokset	56.593,89	56.593,89
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	847.383,46	690.447,76

Tervolan kunta

RAHOITUSLASKELMA	TP 2009	TP 2008
Toiminnan rahavirta	1 549 269	1 541 001
Vuosikate	1 549 269	1 574 008
Satunnaiset erät		
Satunnaiset erät	112 416	
Tulorahoituksen korjauserät	-112 416	-33 007
Investointien rahavirta	-791 966	-1 519 257
Investointimenot	-2 180 470	-2 447 858
Rahoitusosuudet investointimenoihin	323 432	525 148
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 065 072	403 453
Toiminnan ja investointien rahavirta	757 303	21 744
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	-811 378	71 791
Antolainojen lisäykset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 000 000	
Antolainasaamisten vähennykset	188 622	71 791
Lainakannan muutokset	253 837	-95 686
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 250 662	900 990
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-996 825	-996 676
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-389 037	17 875
Toimeksiantojen varojen ja pääoma muutos	8 241	8 310
Vaihto-omaisuuden muutos		4 038
Pitkäaikaisten saamisten muutos	-25 236	-408
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-305 932	-399 101
Korottomien velkojen muutos	-66 110	405 036
Rahoituksen rahavirta	-946 578	-6 020
KASSAVAROJEN MUUTOS	-189 275	15 724
KASSAVAROJEN MUUTOS		
Kassavarat 31.12.	1 130 520,31	1 319 795,68
Kassavarat 1.1.	1 319 795,68	1 304 071,66
MUUTOS	-189 275,37	15 724,02

TERVOLAN KUNTA

Kirjanpito

T A S E 31.12.2009

	2009	2008
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	20.114,51	34.656,43
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	966.217,19	1.023.626,19
Rakennukset	7.409.690,57	6.232.433,92
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1.427.166,70	2.577.103,21
Koneet ja kalusto	225.396,84	159.264,80
Muut aineelliset hyödykkeet	20.687,84	20.687,84
Ennakkomaksut ja keskeneräiset		
Keskeneräiset hankinnat	1.081.993,69	1.167.200,63
Ennakkomaksut ja keskeneräiset	1.081.993,69	1.167.200,63
Aineelliset hyödykkeet	11.131.152,83	11.180.316,59
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöt	1.052.178,60	1.052.178,60
Kuntayhtymäosuudet	1.469.250,43	1.469.250,43
Osakkeet ja osuudet osak.ja om	15.115,05	15.115,05
Muut osakkeet ja osuudet	975.600,45	878.408,45
Osakkeet ja osuudet	3.512.144,53	3.414.952,53
Muut lainasaamiset	3.508.735,14	2.697.357,07
Sijoitukset	7.020.879,67	6.112.309,60
PYSYVÄT VASTAAVAT	18.172.147,01	17.327.282,62
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	70.336,27	113.272,78
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	566,58	767,64
Muut toimeksiantojen varat	21.797,04	21.570,33
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	92.699,89	135.610,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	16.394,68	16.394,68
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	276,00	
Muut saamiset	35.072,28	10.112,28
Pitkäaikaiset saamiset	35.348,28	10.112,28
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	720.902,66	760.716,68
Lainasaamiset	233.140,83	156.554,16
Muut saamiset	766.535,97	497.376,79
Lyhytaikaiset saamiset	1.720.579,46	1.414.647,63
Saamiset	1.755.927,74	1.424.759,91
Rahat ja pankkisaamiset	1.130.520,31	1.319.795,68
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2.902.842,73	2.760.950,27
VASTAAVAA	21.167.689,63	20.223.843,64

TERVOLAN KUNTA

Kirjanpito

T A S E 31.12.2009

	2009	2008
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	8.650.692,41	8.650.692,41
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	1.360.173,33	669.725,57
Tilikauden yli-/alijäämä	847.383,46	690.447,76
OMA PÄÄOMA	10.858.249,20	10.010.865,74
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUK		
Poistoero	712.750,01	769.343,90
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUK	712.750,01	769.343,90
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	70.370,82	120.489,71
Lahjoitusrahastojen pääomat	1.081,76	1.477,84
Muut toimeksiantojen pääomat	54.317,19	38.471,71
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	125.769,77	160.439,26
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutusl.	3.013.537,28	3.330.105,37
Lainat julkisyhteisöiltä	1.501.016,14	907.706,98
Muut velat	969.712,94	969.712,94
Pitkäaikainen	5.484.266,36	5.207.525,29
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutusl.	966.568,59	994.418,08
Lainat julkisyhteisöiltä	7.152,26	2.207,31
Saadut ennakot	18.795,14	2.383,99
Ostovelat	400.402,99	919.566,70
Muut velat	611.087,70	367.416,94
Siirtovelat		
Siirtyvät korot	35.079,73	53.127,98
Lomapalkkajaksotus	1.567.682,38	1.496.481,57
Valtionosuusennakot	107.519,00	
Muut siirtovelat	272.366,50	240.066,88
Siirtovelat	1.982.647,61	1.789.676,43
Lyhytaikainen	3.986.654,29	4.075.669,45
VIERAS PÄÄOMA	9.470.920,65	9.283.194,74
VASTATTAVAA	21.167.689,63	20.223.843,64

TERVOLAN KUNTAKONSERNI

Kirjanpito

Konserni tuloslaskelma
1.1. - 31.12.2009

	2009	2008
TULOSLASKELMA		
Toimintatuotot	18 875 417,45	18 093 866,57
Toimintakulut	-36 415 788,30	-34 874 786,36
Toimintakate	-17 540 370,85	-16 780 919,79
Verotulot	10 012 845,58	10 065 623,03
Valtionosuudet	10 077 538,00	9 241 461,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	73 199,01	99 490,02
Muut rahoitustuotot	407 528,44	642 549,33
Korkokulut	-469 636,46	-552 894,62
Muut rahoituskulut	-210 529,84	-185 115,88
Rahoitustuotot ja -kulut	-199 438,85	4 028,85
Vuosikate	2 350 573,88	2 530 193,09
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 559 042,65	-1 662 132,37
Poistot ja arvonalentumiset	-1 559 042,65	-1 662 132,37
Satunnaiset erät	106 254,66	31 593,00
Tilikauden tulos	897 785,89	899 653,72
Tilinpäätössiirrot	27 637,63	53 725,39
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	925 423,52	953 379,11

TERVOLAN KUNTAKONSERNI
 Kirjanpito

KONSERNITASE

	2009	2008
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	366 995,30	384 676,30
Muut pitkävaikutteiset menot	45 409,51	61 165,43
Aineettomat hyödykkeet	503 834,47	445 841,73
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 098 373,95	1 153 953,95
Rakennukset	14 375 239,90	13 560 829,54
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 457 773,68	5 555 116,88
Koneet ja kalusto	647 226,03	569 414,17
Muut aineelliset hyödykkeet	77 191,46	81 732,98
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hanki	1 143 110,69	1 282 678,63
Aineelliset hyödykkeet	22 798 915,71	22 203 726,15
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	41 265,15	141 265,05
Muut osakkeet ja osuudet	1 067 378,85	970 186,85
Muut lainasaamiset	116 778,96	36 582,86
Muut saamiset	50 840,00	50 840,00
Sijoitukset	1 276 262,96	1 198 874,76
PYSYVÄT VASTAAVAT	24 579 013,14	23 848 442,64
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	257 563,27	253 163,78
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	566,58	767,64
Muut toimeksiantojen varat	27 893,04	29 441,33
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	286 022,89	283 372,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	162 871,30	155 326,41
Ennakkomaksut		142,00
Vaihto-omaisuus	162 871,30	155 468,41
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	276,00	43 057,00
Lainasaamiset	116 107,24	136 620,44
Muut saamiset	119 128,29	106 490,76
Siirtosaamiset		11 290,00
Pitkäaikaiset saamiset	235 511,53	297 458,20
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 337 023,68	1 381 371,78
Lainasaamiset	252 026,03	175 458,36
Muut saamiset	875 750,72	618 076,68
Siirtosaamiset	245 177,23	112 972,54
Lyhytaikaiset saamiset	2 709 977,66	2 287 879,36
Saamiset	2 945 489,19	2 585 337,56
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit		14 045,00
Rahoitusarvopaperit		14 045,00
Rahat ja pankkisaamiset	2 333 133,75	2 028 296,81
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 441 494,24	4 783 147,78
VASTAAVAA	30 306 530,27	28 914 963,17

TERVOLAN KUNTAKONSERNI
Kirjanpito

KONSERNITASE

	2009	2008
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	8 955 348,22	8 961 900,12
Muut omat rahastot	296 622,46	295 830,46
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	-1 037 660,66	-1 868 403,91
Tilikauden yli-/alijäämä	923 636,52	953 965,11
OMA PÄÄOMA	9 137 946,54	8 343 291,78
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	737 443,27	769 343,90
Vapaaehtoiset varaukset	43 734,93	43 734,93
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	781 178,20	813 078,83
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	7 130,00	6 806,00
Muut pakolliset varaukset	172 502,00	166 011,00
PAKOLLISET VARAUKSET	179 632,00	172 817,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	257 855,82	261 532,71
Lahjoitusrahastojen pääomat	7 407,76	7 908,84
Muut toimeksiantojen pääomat	60 688,19	47 802,71
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	325 951,77	317 244,26
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksi	9 893 228,17	10 769 209,85
Lainat julkisyhteisöiltä	1 564 250,24	875 585,12
Muut velat/Liittymismaksut ja muut v	1 685 386,63	970 676,94
Siirtovelat	67 240,85	66 372,61
Pitkäaikainen	13 210 105,89	12 681 844,52
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksi	1 535 102,94	1 168 728,08
Lainat julkisyhteisöiltä	90 066,45	11 096,31
Lainat muilta luotonantajilta		33,00
Saadut ennakot	53 571,14	13 622,99
Ostovelat	1 020 056,77	1 537 157,94
Muut velat/Liittymismaksut ja muut v	1 029 649,48	1 181 718,10
Siirtovelat	2 943 269,09	2 674 330,36
Lyhytaikainen	6 671 715,87	6 586 686,78
VIERAS PÄÄOMA	19 881 821,76	19 268 531,30
VASTATTAVAA	30 306 530,27	28 914 963,17

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tervolan kunta

Tilikausi 1.1. - 31.12.2009

1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen liitetietojen tarkoituksena on täydentää laskelmien muodossa esitettyä tilinpäätösinformaatiota oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

2. Liitetietojen ryhmittely

Liitetiedot ryhmitelty seuraavasti:

- * tilinpäätöksen laatimista
- * tuloslaskelmaa
- * taseen vastaavia ja vastattavia
- * henkilöstöä
- * konsernitilinpäätöstä koskeviin liitetietoihin.

Konsernitilinpäätöksen liitetietoina esitetään soveltuvin osin vastaavat tiedot kuin kunnan tilinpäätöksen liitetietoina. Konseria koskevia liitetietoina esitetään:

- * konsernitilinpäätöksen laatimista
- * konsernituloslaskelmaa
- * konsernitaseen vastaavia ja vastattavia sekä
- * vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.

3. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksessä noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät:

- pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla
- pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon.
- palkat kirjattu suoriteperusteisesti
- lomapalkan ja lomarahjan jaksotuksessa perustana käytetty joulukuun palkkaa
- korkomenot kirjattu suoriteperusteisesti

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. (KVALT 55 §/1996 . Poistosuunnitelman tarkistus KVALT 31§/2007. Tarkistus perustunut hyödykkeiden pitoajan uudelleenarviointiin)

	Poisto	Poisto aika/ prosentti
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	3 -5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	Tasapoisto	15 - 30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Menoj.poisto	10% - 25%
Koneet ja kalusto	Tasapoisto	3 - 15 vuotta

Tervolan kunta

4. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

	TP 2009	TP 2008
Toimintatuotot (ulkoiset)		
Kunnanvaltuusto		
Kunnanhallitus	515 495	435 733
Keskusvaalilautakunta	5 210	
Maaseutulautakunta	5 356 819	5 052 969
Tekninen lautakunta	829 029	1 168 019
Koulutuslautakunta	83 817	66 374
Vapaa-ajanlautakunta	4 990	4 975
Sosiaali- ja terveyslautakunta	1 493 751	1 486 077
Yhteensä	<u>8 289 111</u>	<u>8 214 147</u>
Toimintamenot (ulkoiset)		
Kunnanvaltuusto	26 235	21 002
Kunnanhallitus	2 199 738	2 008 714
Tarkastuslautakunta	17 323	20 542
Keskusvaalilautakunta	8 638	11 143
Maaseutulautakunta	5 378 444	5 060 412
Tekninen lautakunta	1 684 044	1 821 411
Koulutuslautakunta	4 290 189	4 285 488
Vapaa-ajanlautakunta	231 380	223 539
Sosiaali- ja terveyslautakunta	13 189 110	12 754 224
Yhteensä	<u>27 025 101</u>	<u>26 206 475</u>
Verotulojen erittely		
Kunnan tulovero	7 703 570	7 682 849
Osuus yhteisöveron tuotosta	362 701	491 184
Kiinteistövero	1 946 574	1 891 590
Yhteensä	<u>10 012 845</u>	<u>10 065 623</u>
Valtionosuuksien erittely		
Laskennalliset valtionosuudet		
Yleinen valtionsousu	664 740	569 088
Sosiaali- ja terveydenhuollon valtionsousu	7 152 717	6 490 069
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionsousu	2 260 081	2 182 304
Yhteensä	<u>10 077 538</u>	<u>9 241 461</u>
Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely		
Satunnaiset tuotot		
* Vesi- ja jätevesilaitoksen yhtiöittäminen	<u>112 416</u>	
1.1.2009		

Tervolan kunta

5. Tasetta koskevat liitetiedot**Taseen vastaavia koskevia tietoja**

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

PYSYVÄT VASTAAVAT

	Aineettomat hyödykkeet		Yhteensä aineettomat
	Aineetto- mat oikeudet	Muut pit- kävaikut- teiset menot	
Poistamaton hankintameno 1.1.	34656,43		34656,43
Lisäykset tilikauden aikana			
Rahoitusosuudet tilikaudella			
Vähennykset tilikauden aikana	-1871,36		
Siirrot erien välillä			
Tilikauden poisto	-12670,56		-12670,56
Myyntitappiot			
Arvonlennukset ja niiden palautukset			
Poistamaton hankintameno 31.12.	20114,51		20114,51

	Aineelliset hyödykkeet						
	Maa-alueet ja vesi- alueet	Raken- nukset	Kiinteöt rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineel- liset hyö- dykkeet	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä aineelliset
Poistamaton hankintameno 1.1.	1023626,19	6232433,92	2577103,21	159264,80	20687,84	1167200,63	11180316,59
Lisäykset tilikauden aikana	7663,00	42721,87	48858,81	178128,1		1805906,13	2083277,91
Rahoitusosuudet tilikaudella		-80858,00				-242574,00	-323432,00
Vähennykset tilikauden aikana	-65072,00		-885712,98				-950784,98
Siirrot erien välillä		1648539,07				-1648539,07	
Tilikauden poisto		-433146,29	-313082,34	-111996,06			-858224,69
Myyntitappiot							
Arvonlennukset ja niiden palautukset							
Poistamaton hankintameno 31.12.	966217,19	7409690,57	1427166,70	225396,84	20687,84	1081993,69	11131152,83

Tervolan kunta
Taseen vastaavia koskevia tietoja

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIOITUKSET

	Osakkeet ja osuudet					
	Kuntayhtymä- osuudet	Osakkeet/ osuudet konserniyht.	Osakkeet osakkuusyhtiöt	Osakkeet/LSV	Muut osakkeet ja osuudet	Osakkeet ja osuudet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1469250,43	1052178,60	15115,05	830241,28	48167,17	3414952,53
Lisäykset				86760,00	10432	97192,00
Vähennykset						
Hankintameno 31.12.	1469250,43	1052178,60	15115,05	917001,28	58599,17	3512144,53
Siirretyt						
Arvonlennukset tilikaudella						
Arvonkorotukset						
Kirjanpitoarvo 31.12.	1469250,43	1052178,60	15115,05	917001,28	58599,17	3512144,53

	Muut lainasaamiset		
	Saamiset konserniyh- teisöt	Saamiset muilta	Saamiset yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	2660774,21	36582,86	2697357,07
Lisäykset	1000000,00		1000000,00
Vähennykset	-152039,07	-36582,86	-188621,93
Hankintameno 31.12.	3508735,14	0,00	3508735,14
Siirretyt			
Arvonlennukset tilikaudella			
Arvonkorotukset			
Kirjanpitoarvo 31.12.	3508735,14	0,00	3508735,14

Pysyvät vastaavat yhteensä	Tase 1.1.2009	17327282,62
	muutos	844864,39
	Tase 31.12.09	18172147,01

Tevolán kunta

Tilinpäätöksen taseenliitetieto

SAAMISTEN ERITTELY

	2009		2008	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		228 718,77		110 742,25
Lainasaamiset	3 508 735,14	78 071,19	2 660 774,21	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	3 508 735,14	306 789,96	2 660 774,21	110 742,25
Saamiset kuntayhtymistä, joissa kunta jäsenenä				
Myyntisaamiset		125,58		2 217,22
Lainasaamiset				
Muut saamiset		47 632,71		43 885,48
Siirtosaamiset				
Yhteensä		47 758,29		46 102,70
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		6 085,92		7 473,53
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä		6 085,92		7 473,53

Muihin saamisiin sisältyvät olennaiset erät**2009**

2008

Tulojäämät		
Alv saatavat	447 203,49	173 952,59
Länsi-Pohjan shp ky, peruspo.korko	46 728,00	43 960,00
Työllisyystuki	18 051,32	20 934,26
Hanke -tuet ja avustukset	25 209,42	16 495,27
Kela korvaus työterveydenhuoltoon	44 856,48	
Muut tulojäämät	184 487,26	242 034,67
Yhteensä	766 535,97	497 376,79

Antolainat 31.12.2009**Tytäryhteisöt**

Tenergia oy	137 826,04
Tenergia oy	2 382 882,43
Tevolán Vesi Oy	1 000 000,00
Tevolán vuokratilat oy	48 942,69
Tervoaln vuokratilat oy	17 155,17
Yhteensä	3 586 806,33

Tervolan kunta

Tilinpäätöksen taseen liitetieto

Taseen vastattavia koskevia tietoja**OMA PÄÄOMA**

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Peruspääoma 1.1.	8 650 692,41	8 650 692,41
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella		
Peruspääoma 31.12.	8 650 692,41	8 650 692,41
Edellisen tilikausien yli/alij. 1.1.	669 725,57	-47 680,89
Ed.vuoden yli/alijäämä	690 447,76	717 406,46
Edellisen tilikausien yli/alij. 31.12.	1 360 173,33	669 725,57
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	847 383,46	690 447,76
Oma pääoma yhteensä	<u>10 858 249,20</u>	<u>10 010 865,74</u>
Edellisen tilikausien yli/alij. 1.1.	669 725,57	
Ed.vuoden ylijäämä	690 447,76	
Edellisen tilikausien yli/alij. 31.12.	<u>1 360 173,33</u>	
Tilikauden ylijäämä	847 383,46	
Ylijäämää yhteensä 31.12.2009	2 207 556,79	

Tervolan kunta

Tilinpäätöksen taseenliitetieto

VIERAS PÄÄOMA

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	3 013 537,28	3 330 105,37
Lainat julkisyhteisöiltä	1 501 016,14	907 706,98
	4 514 553,42	4 237 812,35
Muut pitkäaikaiset velat		
Sähköliittymät	957 013,38	957 013,38
Kaukolämpöliittymät	12 699,56	12 699,56
	969 712,94	969 712,94
Pitkäaikaiset velat yhteensä	5 484 266,36	5 207 525,29

	<u>2009</u>		<u>2008</u>	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		45 901,32		18 230,77
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä				
Ostovelat		170 354,19		98 766,09
ostovelkahanvityksiä 31.12.2009		-420 441,00		
Velat osakkuus- tai muille omistusyhteisöille				
Ostovelat		13 433,73		0,00
ostovelkahanvityksiä 31.12.2009		-16 498,39		
Lainojen lyhennysosuudet		973 720,85		996 625,39
YHTEENSÄ		766 470,70		1 113 622,25

Muihin velkoihin sisältyvät erät

Alv velka 31.12.	234 665,83	
Ennakonpidätys- ja soutuvelka 31.12.	292 802,58	312 273,88
Muut velat	83 619,29	55 143,06
Muut velat yhteensä	611 087,70	367 416,94

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset		
siirtyvät korot	35 079,73	53 127,98
jaksotukset (palkat + sivukulut)	1 527 682,38	1 416 481,57
palkkavelka	40 000,00	80 000,00
valtionosuuspalautus (opetus)	107 519,00	
muut siirtovelat	272 366,50	240 066,88
Siirtovelat yhteensä	1 982 647,61	1 789 676,43

Tervolan kunta

6. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Annetut vastuusitoumukset (KPA 2:7.2 § 4-kohta)

Takauksen saaja	Lainan myöntäjä	Takaus €	Saldo 01.01.2009	Lisäykset	Vähennys	Saldo 31.12.2009
TYTÄRYHTEISÖT						
Tervolan vuokratalot Oy						
	Tervolan op	750 000,00	337 500,00		25 000,00	312 500,00
	OKO	2 350 000,00	2 115 000,00		141 000,00	1 974 000,00
	Kuntien Eläkevak.	48 253,12	9 647,92		3 217,10	6 430,82
	Valtiokonttori	341 421,49	262 525,46		13 091,63	249 433,83
	Nordea	2 350 000,00	2 068 000,00		94 000,00	1 974 000,00
	Sampo-pankki	551 824,59	280 638,42		10 394,01	270 244,41
	Tervola op	100 000,00		100 000,00		100 000,00
	Kuntarahoitus	100 000,00		100 000,00		100 000,00
Tyttäret yhteensä		6 591 499,19	5 073 311,80	200 000,00	286 702,74	4 986 609,06

MUUT YHTEISÖT / YHDISTYKSET

		Takausvastuu 31.12.2009
Meri-Lapin Vesi Oy	Sampo-pankki	25 430,01
	Sampo-pankki	78 575,04
	Sampo-pankki	7 808,96
	Sampo-pankki	7 208,33
	Sampo-pankki	15 136,91
	Nordea	15 742,40
	Nordea	4 541,07
Perämeren Jätehuolto oy	Nordea	50 456,38
	OIP	3 468,88
	Nordea	38 996,20
Lapin sähkövoima	OKO	134 779,69
	Kuntarahoitus Oyj	217 281,05
	Sampo-pankki	824 260,00
Muut yhteensä		1 423 684,92

VASTUU KUNTIEN TAKAUSKESKUKSEN TAKAUSVASTUISTA

	2009	2008
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	8 669 503,85	7 169 483,59
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	7 585,80	6 749,79
	8 677 089,65	7 176 233,38

MUUT KUNTAA KOSKEVAT TALOUDELLISET VASTUUT

Arvonlisävero palautusvastuu	752 590,00	352 966,00
------------------------------	-------------------	-------------------

LEASINGVUOKRAVASTUUT 31.12.2009

Tukirahoitus	
Sopimus 2904610 Canon IR5065N Canon IRC1021I	24888,00
Sopimus 2902782 Canon IR2025I	7528,14
Sopimus 2601583 Kyocera KM-3035 kopiokone	2214,54
Sopimus 2901942 AD Max patjat	5938,00
Leasingvastuut yhteensä	40568,68

Tervolan kunta

7. Ympäristöasioiden harkinnanvarainen esittäminen

Ei esitetä.

8. Henkilöstöä koskevat liitetiedot

HENKILÖSTÖKULUT

<u>Tuloslaskelman mukaan:</u>	2009	2008	2007
Palkat ja palkkiot	12 263 204,47	11 812 090,89	11 060 378,29
Henkilöstösivukulut	3 871 488,99	3 722 762,50	3 807 319,32
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	7 941,47	51 467,53	132 545,81
Yhteensä	16 142 634,93	15 586 320,92	15 000 243,42

<u>Henkilöstökorvaukset</u>			
Saatu sairausvakuutus- ja tapaturmakorvauksia	233 187,71	209 578,90	186 578,57
Muut henkilöstömenojen korjauserät	83 699,33	1 200,87	
Luontoisedut (menot-tulot)	53 226,30	51 561,53	46 393,40

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ JA RAKENNE

Henkilöstön määrä 31.12.

	2009	2008	2007
Palkattu henkilöstö	437	453	458
- naisia	320	323	319
- miehiä	117	130	139

Vakinaisessa palvelussuhteessa hallintokunnittain

	2009	2008	2007
Hallintopalvelut ja kehittämistoimi	99	102	106
Sosiaali- ja terveystoimi	130	128	123
Sivistystoimi	51	52	54
Tekninen toimi	11	13	15
Yhteensä	291	295	298

Koko henkilöstön ikärakenne

	2009	2008	2007
Keski-ikä	44,6	44,7	46,7

Palvelussuhteiden laatu

	2009	2008	2007
Vakinainen palvelussuhde	291	295	298
Määräaikainen palvelussuhde	83	88	92
Sijaiset	40	44	41
Työllistetyt	18	26	27
Oppisopimus	5		

Eläköityminen

	2009	2008	2007
Vanhuuseläkkeelle	9	1	3
Työkyvyttömyyseläkkeelle	1	3	5
Osatyökyvyttömyyseläkkeelle	-	-	-
Osa-aikaeläkkeelle	-	-	-

Henkilöstömenot (1.000 e)

	2009	2008	2007
Palkat	11.946	11.601	11.060
Eläkekulut	3.089	2.818	2.918
Muut henkilösivukulut	782	904	889
Henkilöstömenojen osuus toimintamenoista %	58,5	58,5	60,4
Työterveydenhuollon kulut	113.720	73.450	48.429
Työsuojelun kulut	5.095	5.642	5.577
Kuntoutus ja virkistys	9.856	5.944	5.460

	2009	2008	2007
Poissaolot			
Sairauslomapäivät	7.898	9.523	8.035
Työtapaturmat, kpl	24	27	29

Tervolan kuntakonserni

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Peruspääoma 1.1.	8 961 900,12	8 953 620,50
+/- muutokset tilikaudella	-6 551,90	8 279,62
Peruspääoma 31.12.	8 955 348,22	8 961 900,12
Osuus kuntayhtymien oman pääoman lisäyksestä 1.1.		
+/- muutokset tilikaudella		
Osuus kuntayhtymien oman pääoman lisäyksestä 31.12.		
Muu oma pääoma 1.1.	295 830,46	298 062,84
+/- muutokset tilikaudella	792,00	-2 232,38
Muu oma pääoma 31.12.	296 622,46	295 830,46
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	-1 868 403,91	-2 506 323,69
+ muutokset tilikauden aikana	830 743,25	637 919,78
Edellisten tilikaudien yli-/alijäämä 31.12.	-1 037 660,66	-1 868 403,91
Tilikauden yli-/alijäämä	923 636,52	953 965,11
Konsernin oma pääoma yhteensä	9 137 946,54	8 343 291,78

KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Konsernijohtolle asetetut tavoitteet	Tunnusluvut ja mittarit		Selite poikkeamista
	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Annetaan selvitys konsernijohtolle konserniohjeessa ja talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutumisesta			
Raportointivelvoite merkittävistä tytäryhteisöistä	2	2	
Tenergia Oy			
Taloustavoitteet			
Toimintatuotot/Toimintakulut %	129,91 %	137,36 %	
Vuosikate %	153,29 %	184,13 %	
Tervolan Vuokratalot Oy			
Taloustavoitteet			
Toimintatuotot/Toimintakulut %	222,09 %	176,78 %	
Vuosikate %		193,54 %	
Toiminnan laajuutta koskevat tavoitteet			
Käyttöaste	95 %	96,80 %	
Tervolan Vesi Oy			
Taloustavoitteet			
Toimintatuotot/Toimintakulut %	166,67 %	142,77 %	
Vuosikate %	133,33 %	178,02 %	
Riverbank Oy			
Taloustavoitteet			
Toimintatuotot/Toimintakulut %		175,88 %	
Vuosikate %			

**KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN
LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**

1. Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt.
Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

2. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

* Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty nimellis- eli pariarvomenetelmällä.

* Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisön keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

* Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden käyttöomaisuuden poistoja ei ole oikaistu kunnan suunnitelmapoistojen mukaisiksi. Jäännösarvojen ero kirjattu oman pääoman erään Edellisten tilikausien ylijäämä(alijäämä) vastaan.

* Kuntayhtymät

Kuntayhtymien tilinpäätökset ja niiden liitetiedot on yhdistelty lukuarvoiltaan omistusosuuden mukaisesti.

* Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjä on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä.

Konsernin pitkäaikaiset velat.

	2009	2008
Rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 893 228,17 €	10 769 209,85 €
Julkisyhteisöiltä	1 564 250,24 €	875 585,12 €
Muilta luotonantajilta		
Muut pitkäaikaiset velat	1 752 627,48 €	1 037 049,55 €
Yhteensä	13 210 105,89 €	12 681 844,52 €
Pakollisten varausten muutos		
Potilasvahinkovastuut	199 803,16 €	196 391,52 €

TERVOLAN KUNTAKONSERNI

Rahoituslaskelma

	2009	2008
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 350 573,88	2 530 193,09
Satunnaiset erät	106 254,66	31 593,00
Tulorahoituksen korjauserät		-44 424,88
Toiminnan rahavirta	2 456 828,54	2 517 361,21
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 212 224,95	-2 324 144,81
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
Investointien rahavirta	-2 212 224,95	-2 324 144,81
Toiminnan ja investointien rahavirta	244 603,59	193 216,40
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		-50 840,00
Antolainasaamisten vähennykset	188 621,93	177 809,05
Antolainauksen muutokset	188 621,93	126 969,05
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 425 661,50	731 679,98
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-897 400,13	-1 329 060,13
Lyhytaikaisten lainojen muutos	445 312,00	36 712,35
Lainakannan muutokset	973 573,37	-560 667,80
Oman pääoman muutokset	-308 131,18	6 047,24
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-80 038,34	29 642,09
Vaihto-omaisuuden muutos	-7 402,89	14 045,69
Saamisten muutos	-360 151,63	-371 943,49
Korottomien velkojen muutos	-360 282,91	376 885,17
Muut maksuvalmiuden muutokset	-807 875,77	48 629,46
Rahoituksen rahavirta	46 188,35	-379 022,05
Rahavarojen muutos	290 791,94	-185 805,65
Rahavarat 31.12.	2 333 133,75	2 042 341,81
Rahavarat 1.1.	-2 042 341,81	-2 218 140,75
Rahavarojen muutos	290 791,94	-175 798,94

Tervolan kunta
kirjanpito

Luettelo käytetystä kirjanpitokirjoista:

* Tasekirja	sidottu
* Pääkirja	atk-tuloste
* Päiväkirja	atk-tuloste

Kirjanpidossa (pää-, sivu- ja osakirjanpidot) käytetyt ohjelmistot ja sovellukset:

* Pro Economica
pääkirjanpito, ostoreskontra, myyntireskontra, laskutus, konsernikirjanpito,
käyttöomaisuuskirjanpito ja web-ostolaskukierrätys	
* Pegasos -palkat
henkilöstöhallinto
liittymä Pro Economicaan	* Intime-e
Myyntireskontran seuranta
saatavat ennen 31.3.07
* MD-Titania
työvuorosuunnitteluohjelma
liittymä Pegasos-palkat	
* Pro Consona "sosiaali"
liittymä Pro Economicaan
liittymä Pegasos-palkat	
* Winfile luotonhallinta
antolainat ja reskontra, ottolainat	
* Maksuliikenne (Analyste)
pankkiliikenne (lähetys, vasaanotto)	
* Mediatr (hammashuolto)
laskutus, reskontra	
* Pegasos (Terveyskeskus, Kodinhoitopalvelu)
laskutus
liittymä Pro Economicaan	
* Lomitusnetti
maatalouslomituslaskutus
liittymä Pro Economicaan	
* Web-tallennus (keskeytykset)
liittymä Pegasos-palkat	

Ohjelmista on listattu kuukausi- ja/tai vuosilistat/raportit arkistointia varten.

TERVOLAN KUNTA
Kirjanpito

Tervolassa 30 päivänä MAALIS kuuta 2010

TERVOLAN KUNNANHALLITUS

Jussi Vaara
kunnanhallituksen puheenjohtaja

Markus Sankari
kunnanjohtaja

Antti Rissanen

Jari Vesa

Juha-Pekka Porth

Markus Sankari

Matti Kivi

Antti Rissanen

Suoritetusta tarkastuksesta on annettu erillinen tilintarkastuskertomus.

Tervolassa 19 päivänä touku kuuta 2010

Rauno Lohi
tilintarkastaja HTM, JHTT

www.tervola.fi